

Møte tirsdag den 6. desember kl. 10President: **T h o r b j ø r n J a g l a n d**

D a g s o r d e n (nr. 22):

1. Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Budsjett-innst. S. nr. 8 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006))
2. Referat

Presidenten: Følgende innkalte vararepresentanter har tatt sete:

For Hedmark fylke: Arnfinn *Nergård*For Møre og Romsdal fylke: Else-May *Botten*For Rogaland fylke: Helge Solum *Larsen*For Sør-Trøndelag fylke: Linda Cathrine *Hofstad*

Fra Senterpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Eli Sollied *Øveraas* fra og med 6. desember og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Oddbjørn *Vatne*, innkalles for å møte i permisjonstiden.

Presidenten: Oddbjørn *Vatne* er til stede og vil ta sete.

S a k n r . 1

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og enkelte kapitler under Fornyings- og administrasjonsdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11) (Budsjett-innst. S. nr. 8 (2005-2006), jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006))

Presidenten: Etter ønske fra næringskomiteen vil presidenten foreslå at debatten blir begrenset til 2 timer og 5 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene: Arbeiderpartiet 45 minutter, Fremskrittspartiet 25 minutter, Høyre 15 minutter, Sosialistisk Venstreparti 10 minutter, Kristelig Folkeparti 10 minutter, Senterpartiet 10 minutter og Venstre 10 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen og inntil tre replikker med svar etter innlegg fra hovedtalerne fra hver partigruppe innenfor den fordelte taletiden.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Lars Peder Brekk (Sp) [10:04:06] (komiteens leder):

Jeg vil innledningsvis understreke at en vellykket næringspolitikk, vekst og konkurransevne er avhengig av en ansvarlig økonomisk politikk basert på forutsigbarhet og langsiktighet i virkemidler og rammevilkår. En av de viktigste oppgavene for den nye regjeringen vil derfor være å føre en målrettet politikk for næringsutvikling og verdiskaping. Det forutsetter en betydelig satsing på forskning og utvikling, på stimulering av entreprenørskap og etablerervilje, på utvikling av sterke næringsklynger på områder der Norge har særskilte fortrinn, og ikke minst på vedlikehold og utbygging av infrastruktur, som veier og bredbånd. Uten verdiskaping og arbeidsplasser blir det ingen velferd å fordele.

Næringslivet preges i stadig større grad av økende mangfold og ulike behov. Konkurransen mellom bedrifter og mellom nasjoner dreier seg om evnen til omstilling og jakten på konkurransefortrinn. Det tilsier at næringspolitikken på en helt annen måte enn før bør rettes inn mot å identifisere norske fortrinn og å styrke disse gjennom valg av næringspolitiske virkemidler.

Senterpartiet har lenge ivret for – og Regjeringen er opptatt av det – at vi skal arbeide for en nasjonal næringslivsstrategi, der en systematisk legger til rette for å videreutvikle næringslivet i hele landet med utgangspunkt i naturressurser, kapitalstyrke og kunnskap. Det innebærer definitivt at prinsippet om næringsnøytralitet må vike til fordel for satsing på klart definerte områder som f.eks. marine næringer, skipsfart og verftsindustri, energi, olje og gass, reiseliv og matproduksjon. Regjeringens utvidelse av nettolønnsordningen for sjøfolk er et eksempel på en målrettet satsing innenfor skipsfarten.

Det er også viktig å satse mer på å styrke norsk industri og vareproduksjon. Gjennom forskning og utvikling må kunnskapsinnholdet i norskproduserte varer og tjenester økes for å sikre konkurransekraft i det internasjonale markedet. Det er nødvendig med økt innovasjonsevne og knoppskyting fra eksisterende bedrifter samt stadig flere nyetableringer fra universitet og forskningsmiljø.

Innovasjon og nyskaping er avhengig av at det finnes mennesker som både kan og vil skape noe som er nytt og nyttig. Vi må mobilisere flere til å drive med nyskaping gjennom relevant opplæring og ved å skape positive rollemodeller av de gründerne som lykkes.

Regjeringen har startet arbeidet med å meisle ut en målrettet og aktiv næringspolitikk. Soria Moria er et godt grunnlag, og budsjettet for 2006 er en god start.

Norsk landbruks viktigste oppgave er å produsere trygg og ren mat. Det er et gode for samfunnet. Et livskraftig Norge krever et livskraftig landbruk. Det innebærer et landbruk hvor det er rom for både små og store enheter, og hvor man oppmuntrer til lokalt mangfold og kreativitet. Landbrukets betydning for et levende Distrikts-Norge er enorm. Det er derfor avgjørende å ivareta en variert bruksstruktur. Senterpartiet ser landbrukspolitikken som en av grunnpilarene i distriktspolitikken.

Et effektivt importvern er en grunnleggende forutsetning for å kunne føre en nasjonal landbrukspolitikk. Alle

land må ha rett og en moralsk plikt til å sikre egen matforsyning og ha et variert landbruk som gjør dette mulig. Norge har rike beiteressurer, men et kaldt klima og relativt små eiendommer. Vi vil derfor aldri kunne vinne den internasjonale kampen om billigst mulig mat.

De økonomiske rammevilkårene som legges i jordbruksoppjøret, må sikre lønnsomheten for en variert matvareproduksjon.

Et mangfoldig land krever en mangfoldig landbrukspolitikk. En liberalisering av landbrukspolitikken er ikke forenlig med de mange oppgaver som er tillagt landbruket.

Med en ny regjering – og ikke minst en ny landbruks- og matminister – ser vi en ny kurs i WTO-forhandlingene. Lukkethet er erstattet av åpenhet. Passivitet er erstattet av en offensiv strategi. Det har vært svært mange positive reaksjoner på Regjeringens kurs.

Jordbruket møtes ofte med påstander om manglende vilje til omstilling. Det er helt feil. Vi har et offensivt landbruk i Norge i dag, en næring som hver dag tenker nytt, finner smarte løsninger og utvikler spennende produkter for nye markeder. Landbruket har hatt en sterk produktivitetsvekst de siste årene, og har en innovasjonsgrad som ligger langt over mange andre næringer. Det er gammeldags å mene at utvikling er det samme som reduksjon i antall årsverk i landbruket og en sentralisering av matproduksjonen. Det er moderne og offensivt å satse på en utvikling som legger til grunn de fortrinnene Norge har i internasjonal sammenheng, nemlig en desentralisert bosetting, et vakkert kulturlandskap og en langsiktig forvaltning av våre enorme naturressurser.

Regjeringen er klar på ønsket om å stimulere de mulighetene som er i Distrikts-Norge og ute på bygdene. Vi vil ta hele landet i bruk, både utvikle det tradisjonelle landbruket og legge til rette for nye næringer og produkter med basis i det enkelte bruk ute på bygda.

En fortsatt mulighet til å forfølge det sporet må være en viktig drivkraft i de videre WTO-forhandlingene. Og la meg understreke: det er ingenting i veien for – eller noen motsetning i – både å arbeide for norske interesser og samtidig opptre som støttespillere for landene der den fattige delen av verdens befolkning bor.

Regjeringen vil sikre langsiktig nasjonal råderett og styring over våre marine ressurser og våre havområder. Fiskeressursene tilhører det norske folk i fellesskap. La oss slå det fast. Ingen enkeltpersoner eller enkeltselskaper kan gis evigvarende eksklusive rettigheter til vederlagsfritt å høste av disse ressursene mens andre stenges ute fra å delta i fisket.

Forvaltningen av fiskeressursene er et nasjonalt ansvar. For at Norge fortsatt skal kunne sikre høy verdiskaping knyttet til kystnæringene, fiskeri og havbruk, er det avgjørende med en forvaltning som gir grunnlag for en langsiktig høsting av ressursene.

Fiskeri- og havbrukspolitikken må utformes slik at den kan bidra til å sikre lønnsomme bedrifter, konkurranedyktighet og økt markedsfokus i hele verdikjeden, samt ivareta viktige distriktpolitiske målsettinger om arbeidsplasser og bosetting. Ressursene i havet og langs kysten

skal brukes som grunnlag for arbeid og inntekt for flest mulige mennesker.

På Fiskeri- og kystdepartementets område vil jeg spesielt trekke fram Regjeringens prioriteringer for å styrke tilliten og legitimiteten til det norsk-russiske forvaltningsregimet – jeg viser til økningen innenfor både Fiskeridirektoratets budsjett og Kystvaktens budsjett – for en styrket ressurskontroll og for en økt tilstedeværelse i nord. Norge står overfor et svært omfattende problem med uregulert fiske i Barentshavet. Store kvanta fisk tas ulovlig, med påfølgende negative miljømessige og ikke minst også økonomiske konsekvenser for norske fiskere og norske lokalsamfunn. Tilliten til norsk fiskeriforvaltning og det felles norsk-russiske forvaltningsansvaret for viktige bestander i Barentshavet står i fare for å undergraves på denne måten. En rekke hendelser den siste tiden, samt problemstillinger knyttet til omlasting, er illustrerende for hvilke utfordringer norske myndigheter kan møte i sine bestrebelser på å oppnå et ansvarlig, bærekraftig og kontrollert ressursuttak i dette havområdet.

Dette er også et område hvor den nye regjeringen står for en ny og mer offensiv politikk. Senterpartiet sa i valgkampen at nordområdene og fiskeriinteressene måtte settes høyere på dagsordenen. Budsjettet viser at det arbeidet har begynt, og det er vi svært glade for.

Jeg vil til slutt takke komiteen for et meget godt samarbeid, og anbefaler komiteens innstilling.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [10:13:02]: Fra både senterpartihold og fra Bondelaget får man til stadighet høre at det er så lave inntekter i landbruket, og at den enkelte bonde sitter igjen med svært få midler. Man sitter sågar igjen med mindre enn det det offentlige bidrar med i støtte.

I et intervju i Nationen lørdag 3. desember uttaler representanten Lars Peder Brekk:

«I dag ligger et gjennomsnittsårsverk i landbruket på 137.000 kroner.»

Vil ikke næringen være tjent med at en del forlater landbruket som arbeidsplass, sånn at inntekter og utviklingsmuligheter blir langt bedre for dem som er igjen?

Lars Peder Brekk (Sp) [10:14:05]: I de siste årene har det skjedd en betydelig omstilling i norsk landbruksnæring. Det har skjedd en betydelig nedbygging av antall bruk, en utvikling som Senterpartiet ikke ønsker. Vi er opptatt av å sikre og videreutvikle det landbruket vi har i dag. Vi er opptatt av å sikre og videreutvikle inntektsnivået i landbruket, og ikke minst er vi opptatt av å sikre landbrukets betydning i distriktene og for distriktpolitikken.

Når representanten Hans Frode Kielland Asmyhr nevner at det kan være lønnsomt, sånn som Fremskrittspartiet ser det, å få redusert antall aktører i næringen, viser det eksempelet det uforsvarlige i Fremskrittspartiets politikk. Den politikken ville innebære en nedbygging av viktige

distriktsinteresser og nedbygging av sysselsetting og arbeidsplasser i distriktene. Det går vi imot.

Petter Løvik (H) [10:15:25]: To av dei tinga som dei raud-grøne partia lovde i valkampen, var auke i skattane og at ein del av dette skulle gå til ein meir aktiv næringspolitikk. Det første av desse to løfta har partia oppfylt. Men når det gjeld den meir aktive næringspolitikken, synest eg det er grunn til å stille spørsmål til representanten Brekk: Er Senterpartiet komfortabel med ein næringspolitikk der den nye regjeringa i forhold til sentrum-Høgre-regjeringa kuttar sterkt i forskning og utvikling – 100 mill. kr berre på Næringsdepartementet sitt budsjett? Er Senterpartiet og representanten Brekk komfortabel med ein situasjon der ein forverrar avskrivingsatsane betydeleg i forhold til Bondevik II-regjeringa, altså med 1,5 milliardar kr, og der ein også satsar mindre på ei veksende reiselivsnæring?

Lars Peder Brekk (Sp) [10:16:21]: Representanten Petter Løvik påpeker det han kaller lovnader i valgkampen om å øke skattene og å få en mer aktiv næringspolitikk. Vi har bidratt til mer fellesskap og større satsing på velferdssamfunnet, på kommuneøkonomien m.v. Denne regjeringen legger i sitt budsjett også fram mange gode forslag som innebærer økt satsing på en aktiv næringspolitikk.

Jeg har lyst til å understreke at det er ganske freidig av Høyres representanter, som i mange år har bidratt til nedbygging av rammevilkårene for næringslivet og nedbygging av virkemidlene for SND, SIVA m.v., å si at denne regjeringen ødelegger disse virkemidlene. Vi har videreført og økt satsingen på disse virkemidlene i forhold til i fjor.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [10:17:54]: For Kristelig Folkeparti er det viktig å halda oppe eit levande landbruk over heile landet. Då må òg utøvarane i landbruket sikrast inntektsutvikling på linje med andre grupper.

Soria Moria-erklæringa har mange fine programformuleringar og når det gjeld landbruket si framtid, men i Regjeringa sitt budsjett har eg litt problem med å sjå samsvar mellom liv og lære. Dette vert òg stadfesta av Bondelaget si sterke bekymringsmelding over at det raud-grøne budsjettet i betydeleg grad svekkjer landbruket sine rammevilkår.

Spørsmålet mitt til representanten Brekk vert då: Er Senterpartiet nøgd med den nye kursen i landbrukspolitikken? Eller er det me ser her, eit av Senterpartiet sine nederlag i dei interne budsjettforhandlingane i Regjeringa?

Lars Peder Brekk (Sp) [10:18:45]: Representanten Ingebrigt Sørfonn og jeg deler den oppfatningen at vi skal ivareta et levende landbruk, og at vi skal ivareta distriktene og sysselsettingen rundt omkring. Jeg har lyst til å nevne som en respons på replikken her at Kristelig Folkeparti har bidratt til å fjerne 900 mill. kr de siste fire årene i forhold til inntektsutviklingen i landbruket. Slik sett har også

Kristelig Folkeparti enkelte ting de burde ha tenkt over i sin politikk.

Når det gjelder rammevilkårene for næringslivet og arbeidet for å sikre små og mellomstore bedrifter også innenfor landbruket, er det klart at vi ønsker å gå lenger. Vi ønsker å gå framover. Det vil være utgangspunktet for det videre arbeidet i denne regjeringen.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Gunvor Eldegard (A) [10:19:57]: Regjeringa og det nye fleirtalet har sett næringspolitikk høgt på dagsordenen. Me er opptekne av at me må skapa for å kunna fordela. Me vil difor føra ein aktiv næringspolitikk.

Den nye regjeringa si Soria Moria-erklæring er eit farvel til næringsnøytraliteten. Arbeidarpartiet vil saman med SV og Senterpartiet føra ein offensiv næringspolitikk for å sikra verdiskaping og vidareutvikla velferdssamfunnet. Me vil etablere nye og betre verktøy for å sikra sysselsetjing og vekst over heile landet.

Noreg skal vera eit godt land å driva næringsverksemd i, og staten skal vera engasjert i partnerskap med næringsliv og arbeidstakarar. Det offentlege verkemiddelapparatet må styrkjast.

Regjeringa vil utvikla nasjonale strategiar innanfor dei næringsområde der Noreg har kompetanse eller særlege fortrinn, som innanfor marin sektor, maritim sektor, energi, miljø og reiseliv.

Me vil ta vare på og vidareutvikla industrien og samstundes vera med på å utvikla ny industriell næringsverksemd. Me ynskjer at norske råvarer skal vidareforedlast i Noreg. Gjennom sentrale og lokale verkemiddel vil me sikra industrien gode og stabile rammevilkår.

Dagens budsjettinnstilling inneber eit budsjett som legg nye verktøy opp i kassa. Me styrkjer det offentlege verkemiddelapparatet, og t.d. Innovasjon Noreg sitt budsjett vert auka med over 300 mill. kr i forhold til 2005. Dette skal brukast på m.a. utviklingsprosjekt, reiselivssatsingar, maritim utvikling, forskning og utvikling.

Regjeringa satsar vidare på ungt entreprenørskap med ein budsjettauke på 6 mill. kr. I tillegg har me sagt i Soria Moria-erklæringa at me vil ha entreprenørskap som ein del av grunnopplæringa i skulen.

Romverksemd og næringsretta forskning er også styrkt i forhold til 2005.

Eg vil også framheva den satsinga som vert gjort på næringsretta design i dette budsjettet. Ein auke på nesten 50 pst. til Norsk Designråd vil gjera det mogleg å utvida den strategiske satsinga på design i 2006. Me meiner at bruk av design i utviklinga og marknadsføringa av norske produkt styrkjer verksemdenes konkurransevne internasjonalt.

Norsk skipsfart har lange tradisjonar. Her har me mange kompetansearbeidsplassar som no er tryggja i og med at den nye regjeringa har prioritert å utvida nettolønsordninga. Me har allereie sett resultat av vår politikk. Color Line skal investera i nye skip, Fjord Line vert i Noreg – ja, mange arbeidsplassar er faktisk sikra med dette tiltaket. Det kan dei gjera fordi me no har ei fleirtalsregjering som

gjev føreseielegheit for næringa. Det vil også vera tilfellet for andre næringar, som får dei langsiktige og stabile rammevilkåra ei fleirtalsregjering gjev.

Av andre verktoy vil eg nemna arbeidet med ei ny ervervslov. Arbeidet er i gang. Målsetjinga med den nye lova er å hindra at lønsame arbeidsplassar vert nedlagde. Regjeringa vil også føra ein aktiv eigarskapspolitikk med fokus på verdiskaping og vidareutvikling av dei bedrifter staten er eigar i. Med aktivt eigarskap meiner me m.a. at staten skal vera ein krevjande og profesjonell eigar, som har klare forventningar til selskapa sine styre og leing, men som også kan stilla opp for selskap når dette vert kravt.

Eit anna viktig verktoy for næringslivet er tilgang på kapital. Regjeringa vil følgja opp Soria Moria-erklæringa og vil etablere nye ordningar for å betra kapitaltilgangen til norske bedrifter, slik at ein kan leggja til rette for å sikra norsk næringsliv gode rammevilkår som bidreg til innovasjon og nyskaping.

Budsjettet me vedtek i dag, legg eit godt grunnlag for å sikra konkurransevne for norsk industri og næringsliv. Nærings- og konkurransepolitikken skal bidra til auka konkurransevne for næringslivet. For å sikra eit konkurransedyktig norsk næringsliv er konkurransepolitikken eitt av fleire tiltak i ein målretta næringspolitikk, der også eit offentleg aktivt eigarskap, forskning og utvikling, innovasjon og kompetanseutvikling er element for å utvikla konkurransekraft.

Noreg er eit av dei landa i verda som har høgast kompetanse i befolkninga. Samstundes har me høgast andel av yrkesaktive kvinner. Dette er eit kompetansefortrinn som me må utnytta. Dette, sett i kombinasjon med naturgjevne ressursar, gjev oss unike moglegheiter.

Det nye fleirtalet på Stortinget har som mål å halda oppe eit levande landbruk i heile landet. Dette er eit krevjande mål, og det trengst ein målretta politikk for å få dette til. Ikkje minst er utfordringane store i høve til dei pågåande forhandlingane med WTO. Det er viktig at Regjeringa arbeider aktivt for at handlingsrommet vert størst mogleg, men me må også opptre som støttespelarar for land som fremmar interessene til den fattige delen av verdas folk.

Landbruket spelar ei viktig rolle for busetjing og sysselsetjing i store delar av landet. Det er mangfaldig og omfattar jordbruk, skogbruk, beitebruk og reindrift. Landbruket er også viktig for næringar som reiseliv, kultur og næringsmiddelindustrien. Norsk matjord er ein avgrensa ressurs, som det er eit nasjonalt ansvar å ta vare på for våre etterkomarar.

Fiskeri- og havbruksnæringa har eit stort potensial for verdiskaping, og denne næringa er også av stor betydning for busetnad og sysselsetjing. Regjeringa vil føra ein fiskeripolitikk som bidreg til verdiskaping og også rettferdig fordeling av ressursane. Regjeringa vil sikra nasjonal råderett og styring av dei marine ressursane og havområda våre. Regjeringa vil ikkje privatisera fiskeressursane. Ingen skal kunna eiga ein fast andel av den fastsette kvoten. Regionar og kommunar, saman med aktive fiskarar, skal kunna eiga fartøy med kvoterettar innanfor dagens delta-

karlov. Fiskeressursane må verta forvalta med sikte på høgast mogleg ressursuttak innanfor berekraftige rammer og eit mest mogleg stabilt uttak frå år til år.

Ein effektiv ressurskontroll er naudsynt for å førebygga og avdekka ressurskriminalitet. Fiskeridirektoratet sitt budsjett er difor auka med 15 mill. kr, slik at ressurskontrollen kan styrkjast. Det vert krav til meldeplikt for større fartøy, og ein får hyppigare kontrollar om bord i fartøy.

Noreg er eit fantastisk land, som me har alle moglegheiter til å utvikla og drive næringsverksemd i. Det gjeld berre å føra den rette politikken, setja inn dei rette verkemidla og ta kompetansen i heile folket i bruk. Difor er eg glad for det nye fleirtalet, som er villig til å gjera dette.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Kåre Fostervold (FrP) [10:28:27]: Representanten Eldegard var i sitt innlegg innom de forskjellige rammevilkårene for norsk næringsliv og Regjeringens ønsker om en aktiv, offensiv næringspolitikk, tilgang på energi og satsing på forskning. Hun gav klart uttrykk for at Regjeringens budsjett ville sikre norske arbeidsplasser i framtiden. Det som for meg da er underlig, er den varslede innføringen av en ny og strengere ervervslov. Regjeringen var nesten ikke på plass i kontorene sine før næringsministeren var ute og varslet gjeninnføring av en slik lov, som ingen brukte sist den var gjeldende. Hvis budsjettet til Regjeringen er så godt for næringslivet, hvilket behov er det da for en ny ervervslov? Er det slik at Arbeiderpartiet selv ikke har tro på den aktive næringspolitikken de står i spissen for, og må ha en egen lov å ty til når bedriftene vil flytte og etablere seg i markeder der politikerne er mer lydhøre overfor næringslivets utfordringer?

Gunvor Eldegard (A) [10:29:41]: Ja, det er sant at vi ynskjer å få til ei ny ervervslov. Og som eg sa i innleiinga mi, målsetjinga for den nye lova er at det skal verta vanskelegare å leggja ned lønsame arbeidsplassar. Dette var det eit skrik etter i Union-saka. Alle, både frå høgresida og frå venstresida i norsk politikk, lurar på kva me kan gjera i slike situasjonar, der me faktisk ser bedrifter som går med solid overskot. Me lurar på kva slags verkemiddel som det er mogleg å ta i bruk.

Departementet og Regjeringa har no sett i gang arbeidet for å laga ei slik ervervslov, nettopp med den målsetjinga at ikkje lønsame arbeidsplassar skal verta lagde ned.

Torbjørn Hansen (H) [10:30:38]: Arbeiderpartiet har snakket mye om behovet for en ny kurs i næringspolitikken. Fasiten er at bedriftene har fått en trippelsmell, med økt press på rente- og kronekurs, økte skatter og avgifter og kutt på forskning, innovasjon og tradisjonelle virkemidler.

Regjeringen jobber med den nye kursen på flere fronter. Næringsministeren har varslet ny ervervslov, som ikke vil sikre arbeidsplasser, men som vil gjøre det mindre attraktivt å drive fra Norge. Fornyelsesministeren jobber med sekstimersdag, som er en meget risikabel linje for industrien. Og på fredag fikk vi høre at Sosialistisk Venstre-

parti vil gi 40 pst. av stemmene i bedriftenes generalforsamling til de ansatte, i praksis en konfiskasjon av verdier uten sidestykke i nyere norsk historie. Spørsmålet er ikke avklart i regjeringserklæringen, og signalene fra Sosialistisk Venstreparti går i flere retninger.

Hva mener Arbeiderpartiet og representanten Gunvor Eldegard om dette? Vil Arbeiderpartiet gi ansatte større innflytelse i bedriftenes styrende organer på bekostning av eierne?

Gunvor Eldegard (A) [10:31:48]: Eg vil svara på det siste spørsmålet fyrst, ved å visa til Soria Moria-erklæringa. Der har me ikkje sagt noko om 40 pst. representasjon av tilsette i generalforsamlingane.

Så seier Høgres representant at me har kutta i innovasjon og forskning. Om me ser på dei budsjetta som Høgre var med og laga medan dei sat i regjering, og samanliknar dei tala som kjem fram der, med tala i det nye budsjettet, vil også representanten frå Høgre sjå at me faktisk har auka løyvingane til innovasjon og forskning.

Når det gjeld sekstimarsdagen, vil eg seia det slik at eg trur me må sjå på det som ei moglegheit. Det er av og til viktig å tenkja nytt, å sjå på om det kan vera mogleg å endra arbeidslivet berre for å fleire ut i arbeid. Fleire ut i arbeid er også ein betre næringspolitikk for oss.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [10:33:00]: For Kristeleg Folkeparti er det avgjerande viktig at næringslivet har rammevilkår som kan gje både optimisme, vekst og utvikling. Me har høyrte mykje om at den raud-grøne regjeringa no skal fylla verktøykassa til næringsministeren, og det kan nok trengast. Då det raud-grøne budsjettframlegget vart lagt fram av næringsministeren, stadfesta han at dei trass i alt ikkje hadde fjerna alt det gode verktøyet som Samarbeidsregjeringa hadde lagt i verktøykassa, men eg har litt problem med logikken i den raud-grøne tenkinga, og eg håpar at representanten Eldegard kan hjelpe meg litt på veg. Korleis kan ein stimulera næringslivet ved å auka skattetrykket på bedriftene? Korleis kan ein stimulera forskning og utvikling ved å redusera Forskningsfondet?

Det siste går litt på det spørsmålet som representanten Hansen stilte, der det berre blei vist til Soria Moria-erklæringa. Mitt spørsmål er litt meir konkret: Støttar Arbeidarpartiet SVs tese frå sist veke om at ein stimulerer til investering og nyskaping ved å redusera eigarane sin styringsrett i eiga bedrift?

Gunvor Eldegard (A) [10:34:24]: Eg er for det fyrste glad for at Kristeleg Folkeparti også ynskjer ein aktiv næringspolitikk, og at dei i denne perioden kanskje ynskjer å vera med på det, i motsetnad til det dei viste i den førre regjeringa dei fire siste åra. Representanten Sørfonn seier at ein aukar skattetrykket på bedriftene. Eg trur at det som er viktig for næringslivet, er stabile rammevilkår, der dei veit kva som skal skje dei fire neste åra, og det vil eg seia at ei fleirtalsregjering kan gje. Me har ikkje redusert Forskningsfondet. Me har ikkje auka det like mykje som Bondevik-regjeringa føreslo, men me har auka det i forhold til 2005. Det er veldig viktig.

Når det gjeld dette med 40 pst., så har eg svart på det: Dette er ikkje Regjeringa sin politikk, og heller ikkje Arbeidarpartiet sin politikk.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Øyvind Korsberg (FrP) [10:35:43]: Det er jo slik at næringslivet i Norge går rimelig bra. Samtidig er det ikke til å stikke under stol at det over flere år har vært en nedbygging av konkurranseutsatt næringsliv. Innovasjonskraften er blitt svakere enn i de land vi ofte sammenligner oss med. Derfor mener vi i Fremskrittspartiet at det er behov for en ny næringspolitikk.

Vi ser jo at den nye regjeringen kommer med en ny politikk som går i feil retning. Så har de en del gammel politikk som har vært prøvd før, og som ikke har vært vellykket.

Det som er viktig for oss i Fremskrittspartiet, er at næringslivet får en lik mulighet til å konkurrere, både nasjonalt og internasjonalt. Det er jo slik at det er mange områder der vi har mulighet til å være best i klassen, bl.a. innenfor biomarin næring, energi, offshore, maritim næring, reiseliv og en rekke andre områder.

Innenfor den kraftkrevende industrien har man også gode muligheter, men man har ikke hatt vilje til å utnytte det. Det er jo et faktum at vi er et land som flommer over av energi. I Norge i dag produserer vi ca. 3 000 TWh, og vi forbruker ca. 10 pst., og så klarer man det politiske kunststykket å ha strømunderskudd. Det er for meg utfatelig at man klarer å ha en slik politikk på dette området. Det er en politikk som har vært ført over mange, mange år, og jeg har ingen tro på at den nye regjeringen er i stand til å løse dette.

Den nye regjeringen er også i forhold til den gamle regjeringen havnet i en CO₂-psykose og lever i en tåkeverden når det gjelder CO₂-spørsmålet. Skulle man vært konsekvent på dette politiske området, burde man ha stoppet all olje- og gassutvinning i Norge. Det er jeg iallfall glad for at man ikke gjør.

Likeledes har man funnet det riktig å satse på vindmøller. Vindmøller har mange ulemper. Den ene ulempen er at de utgjør en visuell forøpling. Den andre ulempen er at de ikke produserer strøm når det er vindstille. Man kan ikke ha en industri som skal leve etter vær og vind.

Så prøver man å komme seg ut av dette ved å bygge rørgate ned til Europa for å få strøm tilbake i kabler. Da burde man i det minste ha sørget for at Statnett fikk midler til å bygge disse kablene, men heller ikke det gjør man. Så hvordan man skal løse dette problemet, går iallfall ikke klart fram av det som har kommet fra Regjeringen hittil. Det man kan lese i Soria Moria-erklæringen, er at det ikke kommer til å bli løst i denne fireårsperioden. Det synes jeg er ille.

Jeg nevnte dette med vindmøller. Det er også noe som opptar reiselivsnæringen mer og mer. De blir stadig vekk bekymret fordi det er planer om en storstilt utbygging som er med og forringe kvaliteten på det produktet som vi virkelig kan leve av her i Norge, nemlig reiseliv. Det er en av de viktigste distriktsnæringene, som har et voldsomt po-

tensial for vekst. Man må ha vilje til å satse på det. Da må man ikke være med og forsøple norsk natur med en masse vindmøller som står og roterer rundt omkring, og som det ikke er behov for å ha.

Likeledes må jeg si at jeg er skuffet over at man ikke kan få en mer storstilt satsing på profilering av norsk reiseliv i utlandet. Vi har foreslått 300 mill. kr på vårt alternative statsbudsjett. Det burde ha vært et flertall i denne salen for å bevilge disse midlene. Det kan umulig gi noe press på norsk økonomi, all den tid vi bruker pengene i utlandet. Det er helt nødvendig at man satser så storstilt, for i realiteten har man to produkter, særlig i Norge. Man har vintersesongen, og man har sommersesongen. Der er det to forskjellige grupper man skal nå ut til, og det kreves midler til markedsføring. Sommeraktiviteten går rimelig bra, men på vintertid sliter man. Der burde man kunne være med og satse slik Fremskrittspartiet ønsker det.

Også Hurtigruta er en viktig del av satsingen på turisme. Derfor er jeg spesielt skuffet over at ikke den nye regjeringen kunne være med på vårt forslag om en nettolønnsordning for Hurtigruta. For det var ikke måte på hvor mange representanter, spesielt fra Arbeiderpartiet, som var ute i valgkampen og lovte at nettolønnsordningen skulle komme på plass. Da valgkampen var over, og man hadde feiret med champagne og det som verre var, forsvant de løftene som dugg for solen. Jeg har ikke sett én eneste representant fra Arbeiderpartiet som i ettertid har engasjert seg i det spørsmålet. Her har Regjeringen vært passiv og vist til en avtale som Hurtigruta har inngått med staten, og bruker den som en slags begrunnelse for at man ikke kan ha nettolønnsordning for Hurtigruta. Vi er opptatt av at det skal være like konkurransevilkår også for Hurtigruta. Vi ser at Hurtigruta for å overleve nå begynner å dra til Chile og har cruise der. Motsvaret vil selvfølgelig bli at det kommer utenlandske selskap og seiler langs norskekysten for å konkurrere med Hurtigruta – og til en helt annen pris, for de har mye lavere kostnader. Da trur jeg Hurtigruta skal få enda større problemer enn det som er tilfellet i dag.

Et hav muligheter, det er situasjonen for norsk fiskerinæring. Jeg vil si at tidligere fiskeriminister Svein Ludvigsen har gjort en god jobb, og at han gjorde en nødvendig jobb for norsk fiskerinæring. Dessverre har vi fått en ny regjering, en ny fiskeriminister, som vil tilbake til fortiden, der fiskeripolitikken skal være en distriktspolitikk. For uansett hvordan man snur og vender på det, er det en overkapasitet både på sjø og på land. Det man ser etter hvert som det uregulerte overfisket øker, er at kvoten blir mindre. Allikevel skal altså den nye regjeringen innføre nye måter å beregne kvoter på. Det er flere som skal få ta del i fisket. Hvordan det regnestykket går opp, lurer jeg på. Det er mulig at fiskeriministeren kan trylle. Jeg har sans for folk som kan trylle, men jeg har ingen tro på at man i denne virkelighetens verden klarer å få dette til.

Det første fiskeriministeren gjorde, var å fryse strukturtiltakene i fiskeflåten. Det medførte massive protester. Det ble ikke så mye medieomtale av det, for det var så mange andre statsråder som gjorde så mye annet rart, at det fikk seile litt sin egen sjø. Men vi som kunne lese i fis-

kerimedia, fikk vite at man truet med å blokkere havnen i Svolvær og andre steder, dersom dette ble gjennomført. Heldigvis tok fiskeriministeren til fornuft og stoppet de omstillingstiltakene som var i gang. Jeg håper bare at fiskeriministeren i framtiden sørger for å ha en dialog med fiskerinæringen, slik at også fiskerinæringen og fiskebåtrederne kan ha en langsiktighet i det de holder på med, og ikke må forholde seg til en politikk som varierer fra dag til dag og etter hvor ivrig fiskeriministeren er etter å få gjennomført den gammeldagse politikken som man prøver å få til.

Når det gjelder de kommende WTO-forhandlingene, står fiskerinæringen overfor en av sine største utfordringer i forbindelse med å få til en god avtale. Jeg må si at det har vært ganske passivt fra Regjeringens og fiskeriministerens side i så måte når det gjelder fiskeripolitikken og de posisjoner Norge burde ha tatt i forkant av disse forhandlingene. Jeg vil bare anmode om at fiskeriministeren i framtiden prøver å føre en mer aktiv politikk på dette området og ivareta fiskerinæringens interesser, på samme måte som landbruksministeren har gjort det for landbruksnæringen. For hittil har det vært landbruksministeren som har fått lov å styre showet i forhold til WTO-forhandlingene.

Til slutt: Vi har i dag omdelt i salen et forslag om å styrke Kystvakten. Det fremmer vi på bakgrunn av at Torbjørn Bongo, som er hovedtillitsvalgt for Norsk Offisersforbund, mener at det blir 100 færre døgn til havs for Kystvakten de neste årene. Det gjelder for de helikopterbærende fartøyene. Det vil være med og svekke Kystvakten. Dette kan vi ikke akseptere, og derfor har vi fremmet forslaget. Jeg håper det får flertall i denne salen, for det er store verdier som står på spill. Verdien er så store at de tilsvarer utbyttet fra mange NOKAS-ran, og da burde det være enkelt å bevilge disse midlene.

Presidenten: Representanten Øyvind Korsberg har tatt opp det forslaget han refererte til.

Presidenten regner med at representanten også vil ta opp de forslagene fra Fremskrittspartiet som er inntatt i innstillingen.

Øyvind Korsberg (FrP) [10:45:54]: Ja, jeg fremmer også dem.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [10:46:14]: Eg har store vanskar med å ta Framstegspartiet på alvor. Framstegspartiet vil oppheve reguleringar og styringsverktøy. Det vil bli fjerna 4 600 mill. kr frå norsk landbruk. Det skal bli fri flyt, og marknadskreftene skal rå. Dei vil innføre næringsnøytralitet over hele lina. Kva slags samfunn skal dette bli?

Eg vil minne representanten Korsberg på at den gongen næringspolitikk og distriktspolitikk gjekk hand i hand, makta me å skape både bedrifter og arbeidsplassar. Derfor må myndighetene delta aktivt i nærings- og distriktutviklinga.

Kva meiner egentleg Framstegspartiet og representanten Korsberg når dei ønskjer ein ny næringspolitikk i vidaste forstand? Kva er det som ligg i prinsippet om at berre bransjane får fri konkurranse, skal det gje «gode samfunnsmessige løsnings»? Kva for «gode samfunnsmessige løsnings» er det Framstegspartiet peiker på?

Øyvind Korsberg (FrP) [10:47:40]: Det er helt riktig at vi ønsker å slippe den norske bonden fri. Vi mener at den norske bondens matproduksjon er næringsvirksomhet på lik linje med all annen næringsvirksomhet. Da må man også sørge for å legge forholdene til rette slik at norske bønder får lov til å produsere den maten de ønsker, uten å ha en rekke strenge reguleringer og hindre i veien.

Av oppslag som dem i Nationen i forrige uke ser vi at det er flere og flere bønder som begynner å tenke på alternativ drift, på å legge til rette for en god næringsutvikling og sørge for at man kan ha bygdeservice, utmarksnæringer og forskjellige slike ting. Jeg må også minne representanten Oppebøen Hansen om at vi har gjort en rekke ting for norske bønder i form av god rovdyrpolitikk og mye mildere vernerestriksjoner enn det Arbeiderpartiet har stått for.

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [10:49:07]: Partiet som i sin tid ble stiftet for sterk nedsettelse av skatter og avgifter, demonstrerer i dette budsjettet en nokså begrenset omtanke for næringslivet. Vi får beregnet at Fremskrittspartiets budsjettforslag ville ha utgjort nær 100 mill. kr i økte gebyrer og avgifter for næringslivet gjennom selvfinansieringspolitikken, ulike registre og vesen. Eksempelvis ville Fremskrittspartiets foreslått kutt på 12 mill. kr i Fiskeridirektoratet innebåret økte kontrollavgifter og havbruksgebyrer om innsatsen mot uregulert fiske skulle opprettholdes. Men kanskje Fremskrittspartiets omdelte forslag er å forstå som et forslag om nettopp ytterligere avgiftsskjerpelser for næringen? Det er mitt spørsmål til representanten Korsberg.

Øyvind Korsberg (FrP) [10:50:12]: Når det gjelder dette omdelte forslaget, må det ses i en helhet og i sammenheng med vårt alternative statsbudsjett, som var til debatt i denne salen for to uker siden. Man kan ikke bare løfte ut enkelte deler av budsjettet og stille noen spørsmål om det. Det blir helt feil, men jeg skjønner at SV gjør det. Og når man ser de siste utspillene som parlamentarisk leder i SV, Inge Ryan, og nestlederen har kommet med, skjønner jeg at dette med næringspolitikk kan være ganske vrient.

Når det gjelder forslaget som vi har fremmet i dag, går det på en styrking av Kystvakten. Man får ikke flere kontrollører om man styrker et departement. Man må faktisk styrke der kontrollen skal finne sted, og det er ute på sjøen. Det trodde jeg SV hadde skjont. Vi fremmer forslag om å styrke Kystvakten, og det er helt i tråd med det vi fremmet forslag om når det gjelder Forsvarets budsjett.

Lars Peder Brekk (Sp) [10:51:35]: Jeg skal si meg enig i én ting som representanten Korsberg kom med, at

det er nødvendig å styrke Kystvakten. Det har Regjeringen absolutt gjort, for å nevne det.

Fremskrittspartiet og Korsberg sier at vi skal slippe den norske bonden fri. Vi må ta Fremskrittspartiet – som det største opposisjonspartiet – alvorlig når de sier det. De kutter jordbruksavtalen med 5,6 milliarder kr, de fjerner all konsesjonslovgivning, de fjerner alle produksjons- og markedsreguleringer, og de ønsker å fjerne tollvernet. Alt skal skje over natten den 1. januar 2006, altså om noen få uker.

Hvilke konsekvenser vil dette ha for antallet arbeidsplasser i næringsmiddelindustrien, der vi har 50 000 industriarbeidsplasser i dag? Hvilke konsekvenser vil det ha innenfor landbruket, der vi har 50 000 arbeidsplasser i dag? Hvilke konsekvenser vil det ha for sysselsetting og bosetting i landet? Fremskrittspartiet må nå begynne å konkretisere politikken sin. Det går ikke an å komme med fromme ønsker uten å konkretisere dem.

Øyvind Korsberg (FrP) [10:52:54]: La meg starte med det første først. Det er riktig at Regjeringen har styrket Kystvakten bitte lite grann. Men det er også et faktum – og jeg viser til et oppslag som stod i media i forrige uke – at det blir 100 færre døgn til havs for Kystvakten når det gjelder de store helikopterbærende fartøylene. Det er jo de som er de mest effektive for å drive kontroll, så her er det et behov for en styrking.

Når det gjelder Fremskrittspartiets forslag til landbrukspolitikk, er det faktisk slik at dette kan bli konsekvensen av WTO-forhandlingene. Jeg tror det vil være hensiktsmessig for norske bønder å tilpasse seg mye mer den virkeligheten som etter hvert vil tvinge seg fram og komme til Norge, slik at de er forberedt på å møte den virkelige verden og den konkurransen de kommer til å stå overfor i framtiden. Dessuten vil dette være med på å sikre at norske forbrukere får fornuftige og rimelige mattilbud, slik de har i andre land.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Petter Løvik (H) [10:54:22]: Komiteens leiar, representanten Brekk, sa i sitt innlegg at den førre regjeringa dreiv med ei nedbygging av verkemiddel. Han skulda oss vel for ein forholdsvis laber næringspolitikk. Eg trur at dette er å snu ting fullstendig opp ned. På fruktene skal treet kjennast, seier eit gammalt ord. Dersom vi ser på fruktene av det som vart gjort dei fire åra vi fekk vere i regjering, er det veldig mange positive ting som eg trur vi skal leggje oss på minne før vi feller ein negativ dom over den politikken.

Vi har klart å snu eit næringsliv. Vi har fått ein framgang. Vi har fått ei auka sysselsetjing i norsk næringsliv. Vi har fått ei betre lønsemd. Arbeidsløysa er på full fart nedover. Verkemidla som er brukte til dette, er ein generell politikk for å halde rente og kronekurs nede og halde kostnadsnivået nede. Det blir fullstendig feil når representanten Brekk hevdar at vi har bygd ned verkemidla. Det vi har gjort, er at vi har forandra ein del verkemiddel. Vi har ført inn ein del nye verkemiddel som er meir effektive enn

dei gamle. Då tenkjer eg spesielt på SkatteFUNN, som er ei ordning som er blitt svært populær ute i næringslivet, og som har skapt vekst og utvikling nokså mange plassar.

Dersom vi ser på jordbrukspolitikken, har vi no fire år på rad fått til avtalar mellom partane. Det er veldig mange år sidan vi hadde ei slik rekkje, der avtalane gjekk i boks utan at Stortinget måtte gripe inn.

Når det gjeld fiskerinæringa, har vi både på sjøsida og på landsida fått ei svært positiv utvikling med lønsemd, der vi i år slår alle rekordar når det gjeld eksport, der landindustrien i fiskeria, altså fiskeindustribedriftene, samla går med overskot. Det er vel seks eller sju år sidan sist dette skjedde. Samtidig har vi fått ein optimisme og ei omstrukturering og omstilling som gir gode vilkår også framover for denne næringa.

Opp i dette er det at den nye regjeringa vil ha ein ny kurs. Den nye kursen er det veldig mange i næringslivet – og også vi i Høgre – som fryktar på svært mange område. Det som eg trur vil bli skadelidande av den nye politikken, er den framtidige velferda i Noreg, den framtidige evna til å yte velferd, til å ha inntekter og kunne ha offentlege tenester og privat velstand som det vi har i dag.

Vi har ein situasjon der ein innanfor fiskerisektoren skaper nokså stor uvisse på svært mange område. Der er fleire uavklarte spørsmål på dette området, og det skal eg kome litt tilbake til seinare i dag. I næringslivet generelt ser vi ei utvikling i retning av at det som skulle skape vekst, utvikling og nyskaping, blir sett tilbake med den nye regjeringa i forhold til det som sentrum-Høgre-regjeringa foreslo. Stoltenberg II har kuttet i avskrivingsreglar. Regjeringa Bondevik II ville auke avskrivningane på maskiner, frå 20 til 25 pst., nettopp for å skape nye investeringar for å skape utvikling, for å stimulere til omstilling og nytenking. Vi ville også vidareutvikle fleire av dei verkemidla som gjennom fleire år har vore brukte innfor forskning og utvikling via Forskningsfondet, som dessverre vart sterkt kuttet av den nye regjeringa, og også via direkte forskingsløyvingar, utviklingsløyvingar, på Næringsdepartementet sitt budsjett.

Når vi set dette opp mot dei fine lovnadene som kom både før valet og i Soria Moria-erklæringa, om ein meir aktiv næringspolitikk, er det grunn til å spørje: Kvar blei det av denne nye politikken? Er det ein politikk for stagnasjon? Er det ein gamaldags politikk for berre å bevare det gamle? Eller vil vi på eit eller anna tidspunkt få sjå litt av den aktive næringspolitikken som var lovd frå desse partia?

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Gunvor Eldegard (A) [10:59:39]: Høgre prøver å framstilla det som om Regjeringa vil kuttet i tilskotet til forskning og innovasjon. Det er ikkje riktig. Det budsjettet me skal vedta, gir auka tilskot til både Forskningsrådet og Innovasjon Noreg i forhold til tilskotet på årets budsjett. Det er eg glad for.

I Dagsavisen i dag kan me lesa om dei store utfordringane Noreg står overfor ved at arbeidsplassar innan tenestesektoren står i fare for å forsvinna til utlandet. Det er vik-

tig å ha ei offensiv haldning til dette. Noreg har gode moglegheiter til å hevda seg i den globale konkurransen dersom me legg til rette for vekst og innovasjon i næringslivet. Arbeidarpartiet vil føra ein aktiv næringspolitikk med satsing på forskning og utvikling for å styrkja det næringslivet me har, og for å stimulera til at nye verksemder kan veksa fram. Eg er glad for at Bondevik-regjeringa tok eit krafttak for Innovasjon Noreg i sitt siste forslag til statsbudsjett – etter fleire år med kutt. Kan representanten Løvik kommentera denne plutslege interessa for desse viktige næringspolitiske verkemidla?

Petter Løvik (H) [11:00:57]: Svaret er både ja og nei, fordi det ligg ein påstand i representanten Eldegard sin replikk som eg ikkje kjøper heilt.

Som eg sa i innlegget mitt, har vi frå første dag satsa først og fremst på dei generelle vilkåra som kjem alt næringsliv til gode: å få ned kostnadene, å få ned renta og å halde nede kronekursen for å sikre konkurranseevna. Vi har dessutan satsa på nye verkemiddel i tillegg til dei tradisjonelle, og då nemnde eg spesielt SkatteFUNN, som er blitt svært populært. At vi no har kome dit at vi vil bevare alle dei tidlegare betringane vi har hatt, og i tillegg har kome med ein del nye, er ei heilt naturleg utvikling. I år var det forskning og utvikling som vi ville styrkje endå eit år, og vi ville styrkje ein del av markeringssatsingane på reiseliv i tillegg til Innovasjon Noreg. Så vi har stadig nye reiskapar som vi plukkar fram frå ei full verktøykiste.

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:02:17]: For noen år tilbake solgte Høyre-flertallet i bystyret i Trondheim ut arvesølvet sitt, Trondheim Energiverk. Siden den gang har verdien doblet seg. Heldigvis het kjøperen Statkraft, slik at TEV forble i offentlig eie. Nylig sikret vår fornyingsminister at eierskapet kan forbli offentlig ved at hun stoppet salget av TEV. Men Høyres uttrykte mål er jo å selge den statlige seddelpressa Statkraft. Mitt spørsmål til representanten Løvik blir derfor: Hvor store framtidige inntekter har Høyre råd til å kvitte seg med? Ser Høyre betydningen av å ha nasjonal kontroll med evigvarende naturressurser?

Petter Løvik (H) [11:03:02]: Den aktuelle saka om e-verket i Trondheim har jo vore høgt på dagsordenen i den seinare tida. Frå Høgre si side har vi hatt innvendingar når statsråden i den nye regjeringa går inn og overprøver Konkurransetilsynet. Skal vi kunne ha ein forsynings situasjon som er til gagn for forbrukarane, slik at vi klarer å halde prisane nede, er ein reell konkurranse også på elektrisitetsmarknaden heilt sentral. Så både i merknader i innstillinga, som representanten heilt sikkert har sett, og elles har vi gitt uttrykk for at vi er veldig skeptiske til det som statsråden har gjort der.

Når det gjeld eigarforholda til Statkraft og andre selskap, har Høgre ikkje noko religiøst forhold til dette. Det som heile tida er i vår interesse, er å kunne tilby forbrukarane sikker tilførsel og rimeleg tilførsel av elkraft.

Lars Peder Brekk (Sp) [11:04:26]: I sitt innlegg viste representanten Løvik med glede til den strukturpolitikk som tidligere fiskeriminister Svein Ludvigsen førte. Jeg har lyst å nevne at i det siste representantskapsmøtet i Fiskebåtredernes Forbund uttrykte organisasjonens leder, Sigurd Teige, følgende: «Hvor få skal vi bli?» Dette sa han i forbindelse med strukturpolitikken. Han gav da uttrykk for et tankekors. Det var ganske overraskende at han som leder for den organisasjonen som klarest har gått inn for den strukturpolitikken, gav uttrykk for det tankekorset. Vi ser at i banklineflåten stiller de seg spørsmålet: Hvor få skal vi bli? I gruppe etter gruppe stiller de seg spørsmålet: Hvor få skal vi bli? Mitt spørsmål til representanten Løvik er: Har Høyre noen tanker om hvor få man skal bli i fiskerieringen, og om hvordan man skal ivareta bosetting og sysselsetting rundt omkring i landet med denne politikken?

Petter Løvik (H) [11:05:35]: Høyre har ikkje noko planøkonomisk dokument for kor mange som skal vere i kvar enkelt gruppe. Det vi har sagt heilt klart, er at forholdet når det gjeld kvotar mellom kyst og hav, altså mellom hovudgruppene, skal liggje konstant, dvs. at det også i framtida vil vere plass til eit breitt spekter og veldig mange aktørar i desse gruppene.

Når det gjeld det som har skjedd på struktureringssida, trur eg både representanten Brekk og andre vil vere einige med meg i at dei aller fleste såg at det var behov for å gjere noko med strukturen. Vi skal hugse og minne kvarandre om, vi som kan litt om næringa, at dette er ei næring fullstendig utan statsstøtte og statlege subsidiar. Skal vi klare å sikre rekruttering og ei god framtid, er god lønsemid både på land og sjø viktig. Derfor er struktur viktig også i dei gruppene som hittil ikkje er strukturerte.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:06:59]: Høstens statsbudsjett er historisk i den forstand at det inneholder mye god SV-politikk. Da er det i grunnen ikke utvidelse av ordningen med nettolønn for sjøfolkene jeg først og fremst har i tankene. Men selv her er det viktige brikker som faller på plass med tanke på framtiden for norske sjøfolk. Staten skal ikke være en seddelpresse for rederiene. Vi har klare motkrav til en ordning som koster 1,2 milliarder kr, som f.eks. dokumenterbare investeringer utover normalnivået i HMS-arbeid, innovasjon og industriell utvikling i forskningsinstitusjoner, leverandører og andre bedrifter i den maritime klyngen samt krav om et visst antall lærlingplasser.

SV har i Stortinget vært utrettelig i sin kamp mot fiskefusk og i kampen for en bedre ressurskontroll. SV er derfor svært fornøyd med den nye fiskeriministerens engasjement og med økningen av Fiskeridirektoratets budsjett. Etter vår mening skal nemlig fiskekontrollørene dra til sjøs, og ikke bli landkrabber på grunn av pengemangel.

Videre er SV fornøyd med at vi har fått en langt mer offensiv satsing på økologisk landbruk. I Soria Moria-er-

klæringen har vi slått fast at 15 pst. av matproduksjon og forbruk innen 2015 skal være økologisk. I innstillingen ber vi derfor Regjeringen legge fram en plan for hvordan dette målet skal nås.

Bevisstheten om de miljøutfordringene vi står overfor, kommer også til uttrykk et annet sted i innstillingen, nemlig i forhold til Naturskadefondet. Hele komiteen, med unntak av Fremskrittspartiet, erkjenner at faren for naturskader vil øke i takt med klimaendringene. Men det er en samlet komite som på denne bakgrunn ber Regjeringen vurdere en gjennomgang av regelverket for bygging i rasutsatte områder. Dette er tiltak som kan redde liv, i tillegg til å redusere framtidig behov for utbetalinger til sikring og erstatning.

Eierskap gir legitim rett til å styre, også innenfor kapitalismens logikk. Jeg har mange ganger lurt på om det er derfor, av rent ideologiske grunner, høyresiden er så opp-tatt av å dele ut mest mulig av fellesskapets eiendom til private.

I Soria Moria-erklæringen har vi slått fast at Regjeringen vil

«sikre et sterkt offentlig og nasjonalt eierskap for å nå viktige politiske mål og sikre avkastning og inntekter til fellesskapet».

I komiteinnstillingen følger vi opp dette, og slår videre fast at eierskapet skal være aktivt.

Flertallet har merket seg at Regjeringen foreslår å trekke tilbake fullmaktene til å redusere statens eierandeler i Bane Tele AS, Flytoget AS og Yara International ASA, og flertallet støtter dette. Det er et viktig signal om at denne regjeringen ikke har salg av offentlig eiendom som noe mål i seg selv.

Innstillingen varsler en ny og faktabasert gjennomgang av konkurransepolitikken – faktabasert, fordi veldig mye av politikken de siste årene har vært basert på virkelighetsfjerne forutsetninger om konkurransens teoretiske egenskaper, uten nødvendig rot i norsk virkelighet.

For noen år tilbake begikk Høyre-flertallet i bystyret i Trondheim den tabben at de solgte ut arvesølvett sitt, Trondheim Energiverk, TEV. Heldigvis var kjøperen den gangen Statkraft, så vannkraften, strømmettet og fjernvarmenettet i Trondheim forble i offentlig eie. I ettertid har Konkurransetilsynet krevd at Statkraft skal selge seg ned i Midt-Norge, noe som medførte at TEV igjen ble lagt ut for salg. Ingen vet hvem som ville fått det endelige tilslaget dersom ikke fornyingsministeren hadde grepet inn og stoppet salget på bakgrunn av andre samfunnsmessige hensyn enn konkurransesituasjonen. Men sannsynligheten for at eierskapet til TEV hadde gått ut av landet, er stor.

Denne saken er i seg selv viktig nok til å juble over at det ble et regjeringsskifte. For øvrig burde det dessuten være til ettertanke for kommuner som fortsatt eier e-verk, at verdien av TEV har doblet seg i løpet av de siste fire årene.

Det er naturligvis ikke slik at SV nå er fornøyd – det er ikke akkurat et sosialistisk samfunn vi vedtar her nå i dag. Eksempelvis er det i budsjettet mange gode formål som burde ha fått mer penger. Men vi vet at Stoltenberg-regje-

ringens budsjett ble snekret sammen i løpet av noen hektiske uker nå i høst. Det virkelige svennestykket til den nye regjeringen får vi først neste høst, mens vi får en forsmak i revidert budsjett til våren. Men vi er på vei! Først må markedsliberaliseringen stanses, politisk styring må gjenerobres, og kursen må snus mot venstre, mot et mer rettferdig, inkluderende og solidarisk samfunn.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øyvind Korsberg (FrP) [11:11:45]: Jeg merket meg at representanten Vaggen Malvik ikke hadde stor tro på budsjettet – og jeg glemte faktisk å se om det var noen fra stortingsgruppen til SV som stod ute på plenen og demonstrerte mot budsjettet. Jeg har også merket meg at SVs nestleder, Audun Lysbakken, vil fjerne børsen. Parlamentarisk leder, Inge Ryan, vil at ansatte skal ha inntil 40 pst. av stemmene i generalforsamlingen. Og han får da støtte fra Per Østvold, som er sentralstyremedlem i SV, og som mener at stortingsgruppen må prioritere det.

På hvilken måte vil SVs stortingsgruppe følge opp partiets nestleders og parlamentarisk leders to politiske utspill?

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:12:58]: SV ønsker en levende debatt både i forhold til eierskap, i forhold til næringsliv og i forhold til arbeidstakeres rettigheter. Spesielt vil jeg framheve den debatten som nå kommer til å ende opp i en eierskapsmelding, som næringsministeren skal legge fram til våren, hvor vi får anledning til å belyse en lang rekke områder som har med næringslivet å gjøre. For øvrig vil jeg også legge til at det er ikke slik å forstå at SV er, som jeg sa, fornøyd med budsjettet, men jeg vil også understreke at vi er på vei, vi er på riktig kurs, og vi har tatt et langt skritt videre for å snu den utviklingen som den foregående regjeringen styrte i helt feil retning, etter vår mening.

Torbjørn Hansen (H) [11:14:03]: Representanten Vaggen Malvik sa i sted at vi fortsatt ikke har fått et sosialistisk samfunn, og det tror jeg vi skal være glad for.

En av de tingene som SV har i sitt program, er at man ønsker mer arbeiderstyrte bedrifter, såkalte demokratiske bedrifter. Dette var parlamentarisk leder Inge Ryan ute med på fredag. Han sa at SV vil gi de ansatte i bedriftene 40 pst. av stemmene i generalforsamlingen, og at dette lett kan gjennomføres med en endring i aksjeloven. Dette er jo et sentralt virkemiddel for å få mer arbeiderstyrte bedrifter, og her overføres makt fra eiere til ansatte.

Så hørte vi i sted at representanten fra Arbeiderpartiet, Gunvor Eldegard, uttalte at dette ikke var aktuell arbeiderpartipolitikk. Men så langt jeg kan se, er ikke temaet omtalt i Soria Moria-erklæringen i det hele tatt, og slik sett har man jo god mulighet for å få gjennomført dette.

Kan jeg få et svar fra representanten Vaggen Malvik: Er dette aktuell politikk å jobbe videre med for SV i forhold til arbeiderstyrte bedrifter?

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:15:22]: SV ønsker en levende debatt om arbeidstakeres rettigheter. Dette er vi veldig opptatt av.

Jeg vil også få understreke at SV nå inngår i et regjerings samarbeid, hvor vi gjennom Soria Moria-erklæringen forplikter oss når det gjelder en del saker som denne regjeringen skal gjennomføre.

I tillegg vil SV naturligvis ha en del synspunkter som vi ikke får flertall for i denne salen. Slik har det alltid vært, og slik antar jeg at det også vil være i framtiden. Det betyr at det er forslag – gode ideer – som vi har, som ikke nødvendigvis kommer til å ende ut i konkret politikk i denne fireårsperioden. Men jeg vil minne om at denne regjeringen har ambisjon om å sitte utover denne fireårsperioden. Vi ønsker også et valgresultat i 2009 som for SVs del vil bety at vi får økt innflytelse, økt oppslutning – og dermed kanskje større gjennomslag for våre synspunkter.

Ingebrigt S. Sørfohn (KrF) [11:16:31]: For Kristeleg Folkeparti er det avgjerende viktig at næringslivet har gode rammevilkår, og at dette skal gi optimisme, vekst og utvikling.

SV er eit parti som har tradisjon for politisk integritet og ei sterk ryggrad. Derfor stiller eg meg litt undrande til at partiet ikkje følgjer opp den klare vallovnaden om å auka avskrivningssatsen for maskin og utstyr, frå 20 pst. til 25 pst. Spørsmålet er då om representanten Vaggen Malvik kan forklara meg dette.

Det var ein ting til. Det er eit tydeleg utspel frå den parlamentariske leiaren i SV – som òg vart stadfesta av den finanspolitiske talsmannen seinare på dagen – om at det er eit mål å gje dei tilsette 40 pst. av røystene i generalforsamlinga. Spørsmålet mitt vert då: Meiner SV at det å redusera eigarane sin påverknad i eiga bedrift vil stimulera til investering og nyskaping?

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:17:45]: Det er SVs oppfatning at det å øke arbeidstakeres innflytelse vil stimulere til investeringer og nyskaping. I framtidens bedrifter vil den viktigste kapitalen ligge i de ansattes hode og i den tankekraften de besitter. Det å gi ansatte økt innflytelse i bedriften ser vi på som et positivt virkemiddel for norsk næringsliv.

Når det gjelder det første spørsmålet som representanten Sørfohn stilte, om avskrivningssatser for maskiner og utstyr, vil jeg vise til at vi – som jeg sa i innlegget mitt – er på vei, men vi er ikke i mål. Det betyr at det etter vår mening er mange gode formål som i dette budsjettet enten ikke har fått tilstrekkelige bevilgninger, eller at de dårlige tiltakene kanskje ikke har fått den reduksjonen som de burde ha hatt. Men kursen er riktig. De overordnede målsettingene er der.

Vi er på vei. Dette budsjettet peker ut en annen kurs enn det den foregående regjeringens budsjett gjorde.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Ingebrigt S. Sørfohn (KrF) [11:19:07]: Norsk økonomi er god. Aldri før har fleire vore i jobb, og aldri har

det vorte etablert så mange nye bedrifter. Samarbeidsregjeringa snudde pessimisme i næringslivet til optimisme. Det har igjen gjeve kreativitet og vilje til investering og nyskaping.

Det er viktig at næringspolitikken tek vare på dagens bedrifter, og at ein legg til rette for utvikling og nyskaping. Mange av dei produkta og dei tenestene som i dag finansierer velferda vår, fanst ikkje for få år sidan. Og mange av dei bedriftene me skal leva av i framtida, er enno ikkje etablerte.

Samarbeidsregjeringa sitt budsjettforslag for 2006 har ein god næringsprofil. Det ville ha gjeve vekst og utvikling i næringslivet. Som kjent er dette den viktigaste føresetnaden for å sikra velferd og tryggleik for den enkelte.

Kristeleg Folkeparti satsar på forskning og utvikling. Forskningsfondet ville med Samarbeidsregjeringa sitt forslag ha vore på 75 milliardar kr i 2006. Det er ein ganske stor auke – frå 10 milliardar kr i 2001. Me ville ha auka løyvingane til næringsretta forskning, innovasjon og forenkling med ca. 650 mill. kr. Det ville ha styrkt viktige felt i næringspolitikken. Den næringsretta forskinga er innretta for ytterlegare styrking av sektorar der Noreg har kompetanse og utviklingspotensial.

Vårt forslag ville ha styrkt Innovasjon Noreg sitt verkemiddelapparat betydeleg. Det ville ha kome mange til gode.

I Kristeleg Folkeparti er me litt skuffa over at Stoltenberg-regjeringa reduserer viktige verkemiddel som trengst for å vidareføra den positive utviklinga i næringslivet. Eg må innrømme at eg ikkje heilt greier å følgja logikken i den raud-grøne regjeringa si tenking, når dei seier at dei vil stimulera næringslivet, men samtidig skjerpar skattetrykket for bedriftene, eller når dei seier at dei vil stimulera forskning og utvikling, men samtidig kuttar i Forskningsfondet.

Dette er ingen skattedebatt, men det er vanskeleg å forstå at me ikkje fekk støtte for å auka avskrivingsatsane for maskin og utstyr frå 20 pst. til 25 pst. For det første er dette kjempeviktig med tanke på investeringar i norske bedrifter. For det andre var SV i valkampen – noko som eg òg var inne på i replikkunden – krystallklære på at dette omtrent var den einaste skatteletten dei kunne støtta. Regjeringa sitt opplegg på dette feltet kostar norske bedrifter 1,5–1,6 milliardar kr.

Kristeleg Folkeparti ønskjer å møte nye utfordringar i landbruksnæringa på ein offensiv måte. Me treng tiltak som kan gje både optimisme og tru på framtida. Kreativitet og nyskaping må stimulerast, samtidig som grunnlaget for det tradisjonelle og berande landbruket må sikrast. Det må leggjast til rette for gode ordningar ved generasjons-skifte og ved anna overtaking av landbrukseigedomar. Me treng eit levande landbruk i heile landet. Eit levande landbruk er hjørnesteinen for levande bygder. I tillegg følgjer det mange gode og trygge arbeidsplassar i kjølvatnet av sjølve landbruksnæringa.

I Soria Moria-erklæringa er det mange fine programformuleringar og gode målsetjingar. Luftige ønske er likevel ikkje nok. Myndighetene sin påverknad skjer først og fremst gjennom budsjettvedtak og fastsetjing av andre

rammevilkår. I budsjettet frå Stoltenberg-regjeringa kan det til tider vera vanskeleg å sjå samsvaret mellom liv og lære.

Bondelaget seier i ein kommentar til Regjeringa sitt budsjett at trass i ein viss auke i jordbruksfrådraget, inneber det som er vedteke, ein betydeleg skatte- og avgifts-auke for landbruket. Bondelaget peikar på fleire forhold her, m.a. formuesverdien – på jordbrukseigedomar – som vert auka med 25 pst. Dette vil påføra næringa auka utgifter på mellom 50 og 100 mill. kr. Eg har allereie nemnt avskrivingsatsane på maskinar og utstyr, som òg ramar landbruksnæringa. Årsavgifta for traktorar aukar med 30 mill. kr.

Eg deler eigentleg Bondelaget si uro og undring over at det lyftet som vart lova i Soria Moria, ikkje vart noko av. Tvert imot betyr den nye kursen til Regjeringa ei skatteskerping for landbruket. Det budsjettet som no er vedteke, betyr altså i praksis ei ikkje ubetydeleg forverring av rammevilkåra for landbruket. Det er ein kurs som går i motsett lei av det som Kristeleg Folkeparti ønskjer.

Samarbeidsregjeringa la fram eit godt og offensivt budsjett for vidareutvikling av fiskeri- og havbruksnæringa. Grunnlaget for lønsemd i heile næringa ligg godt til rette med den politikken som har vore ført dei siste åra. Stoltenberg II har gjort få endringar i Samarbeidsregjeringa sitt forslag til budsjett for Fiskeri- og kystdepartementet. Det er bra!

Bra er det òg at Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning, NIFES, i Bergen har fått ei auka løyving på 3 mill. kr i forhold til 2005. Dei er langt framme når det gjeld forskning på ikkje minst framandstoff i sjømat. Trygg sjømat er viktig. Noreg er eit av dei landa i verda som er lengst framme når det gjeld sjømatforskning. Spesielt i den utanlandske marknaden er dette viktig. Sjømat er jo ein av våre viktigaste og største eksportvarer.

I Kristelig Folkeparti meiner me at det er så viktig med det arbeidet som vert drive i Nasjonalt institutt for nærings- og sjømatforskning at me foreslår ytterlegare 5 mill. kr til føremålet. Med vårt opplegg ville faktisk NIFES fått ei auka løyving på 8 mill. kr.

Ressurskontroll er viktig for å halde oppe eit berekraftig fiske. Det er fleire faktorar som utgjer kontrollen med uttak av fisk i våre farvatn. Samarbeidsregjeringa hadde overfiske i fokus. Styrking av Kystvakta, auke av ressursane til overvaking og kontroll og sterkare fokusering i dei internasjonale forhandlingane på overfiske har vore tiltak for å få kontroll med både overfiske og ulovleg verksemd i havet. Difor støttar òg Kristeleg Folkeparti den foreslegne auken på 15 mill. kr til auka ressurskontroll.

Fiskerinæringa har vore gjennom store endringar dei siste åra. Det overordna siktemålet har vore å leggja til rette for lønsemd i næringa. Ei fiskeri- og havbruksnæring som tener pengar, er eit gode, ikkje berre for verksemdene, for dei tilsette og for kystsamfunnet, men faktisk for heile storsamfunnet.

Eit viktig verktoy i fiskeripolitikken har vore strukturkvoteordningane. Den tenkjepausen, med bråstopp som konsekvens, som fiskeriministeren har gått inn for når det gjeld gjennomføring av denne ordninga, har skapt betyde-

leg uro og usikkerheit. Sjølv om Regjeringa her delvis har lytta til næringa og prøvt seg med smertelindring, har bråstoppen likevel skapt unødvendig uro og usikkerheit i ei næring som så sårt treng stabilitet og føreseielegheit.

Norsk næringsliv er veldig avhengig av gode eksportvilkår. Noko av det verste som kan skje, er at me får ei *for* sterk norsk krone. Difor er finanspolitikken ein viktig del av myndigheitene sin næringspolitikk – eller av innhaldet i verktøykassa, som er den nye uttrykksforma no.

I Kristeleg Folkeparti vil me gjera det me kan, for at den sunne styringa av norsk økonomi skal fortsetja, og for at verkemiddel og rammevilkår for norsk næringsliv skal haldast oppe på eit slagkraftig og funksjonelt nivå.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Steinar Gullvåg (A) [11:27:08]: Jeg la merke til at representanten Sørfohn tidligere i dag i et replikkordskifte med komitelederen, Lars Peder Brekk, uttrykte en betydelig misnøye med norsk landbrukspolitikk. Vi fikk en utdypning av denne misnøyen i hans innlegg nå, og jeg forstår det da slik at siden endringene i landbruksbudsjettet i forhold til Bondevik-regjeringens budsjett er henholdsvis 5 mill. kr til fugleinflensa og 10 mill. kr til pleie av ungsog, kan det umulig være disse forholdene som Sørfohn er misfornøyd med. Da gjenstår avskrivningsreglene og traktoravgiften. Siden Regjeringen heller ikke har gjort noen endringer i avskrivningsreglene for maskinelt utstyr, må det altså være traktoravgiften som er det store ankepunktet mot norsk landbrukspolitikk.

Ingebrigt S. Sørfohn (KrF) [11:28:42]: Eg skjønar godt at representanten for eit regjeringsparti har behov for å bagatellisera det anslaget som er gjort mot landbruksnæringa, men den beste kjelda er eigentleg landbruket sjølv, når dei seier at berre verdifastsetjinga representerer mellom 50 og 100 mill. kr. I tillegg kjem avskrivningsreglar og ei rekkje andre tiltak, så det er tydelege signal frå næringa sjølv at dei her er urolege for kva den nye kursen inneber.

Som om ikkje det skulle vera nok: Me står veldig godt oppreiste med at i alle dei landbruksoppgjera som me hadde i den tida vårt parti var i regjering, var det einigheit om oppgjera. Det kan ein ikkje seia om den tida spørjaren sitt parti sat i regjeringskontora. Og me er spente på korleis utviklinga vil verta med den nye regjeringa.

E i r i n F a l d e t hadde her overtatt presidentplassen.

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:30:03]: Det mest iøynefallende i forhold til Kristelig Folkeparti i denne innstillingen er at de konsekvent står sammen med sin gamle regjeringskamerat Høyre. Jeg har forståelse for at Kristelig Folkeparti forsvarer regjeringen Bondeviks sva-nesang, men jeg anbefaler bedre musikk og renere toner ved neste korsvei. Jeg ville eksempelvis ha trodd at økt økologisering av norsk landbruk var noe Kristelig Folke-

parti kunne støtte – et mål om 15 pst. innen 2015. Vil Kristelig Folkeparti ved neste korsvei løsrive seg fra Høyre og støtte en plan for å nå dette målet?

Ingebrigt S. Sørfohn (KrF) [11:30:57]: Det bør ikkje koma som noka overrasking at Kristeleg Folkeparti står i lag med Høyre og Venstre når det gjeld det budsjettet som vår regjering la fram. Me var faktisk einige om det budsjettet, og me syntest det var eit godt og næringsretta budsjett.

Så til spørsmålet om auka økologisering. Det er eit kjempeviktig spørsmål. Eg kan ikkje koma med noka programformulering her og no, men det er to utfordringar i dette. Den eine er økologisering av landbruket, og den andre gjeld omsetjing av økologiske landbruksprodukt, som det er knytt eit ikkje ubetydeleg problem til. Svaret på det spørsmålet som representanten her reiser, vil me koma tilbake til på brei basis ved seinare høve.

Lars Peder Brekk (Sp) [11:32:13]: Representanten Ingebrigt S. Sørfohn påpekte i sitt innlegg at fiskerinæringa har gjennomgått store endringer. Det har gått bra med næringa, det er lønnsomhet, og det har vært en positiv utvikling. Det er jeg enig i, og det er veldig bra.

Han påpekte også at det har vært en bråstopp når det gjelder strukturpolitikken, og han etterlyste stabilitet og forutsigbarhet. Jeg har lyst å påpeke at Kristelig Folkepartis partileder, Dagfinn Høybråten, i valgkampen i Troms sa at han var uenig i privatisering av rettigheter, og uttrykte at han var uenig i strukturpolitikken som hans egen regjering var en del av. Jeg har lyst å spørre representanten Ingebrigt S. Sørfohn om hvordan Kristelig Folkeparti i dag ser på spørsmålet om privatisering av fiskerettigheter, og om det skal være evigvarende rettigheter innenfor fiskerinæringa.

Ingebrigt S. Sørfohn (KrF) [11:33:32]: Spørsmålet inneber fleire tilnærmingar, og det som er viktig, er at ei ny regjering ikkje restarter som om ingenting hadde skjedd før. Det som er hovudproblemet, og som eg prøvde å visa både i replikken min og i innlegget mitt, er nemleg at det har skjedd ein del ting. Me veit at strukturkvoteordninga ikkje var ukontroversiell, men det som skjedde, var at ein god del trass i alt var i ferd med å innretta seg etter dette. Somme var komne så langt at dei hadde inngått kontraktar, dei vert det teke omsyn til. Men andre, som ikkje har kome så langt, vil få betydelege problem i samband med dette. Det er hovudproblemet me står overfor. Me må sikra stabilitet og langsiktige rammevilkår, slik at ei næring som er så viktig for oss, ikkje må rykkja tilbake til start kvart fjerde år – det betyr ingen stabilitet, det betyr inga føreseielegheit.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Gunn Berit Gjerde (V) [11:34:58]: At Noreg skal ha eit oppgåande næringsliv i alle delar av landet, trur eg det er full semje om i denne salen. Regjeringskiftet har vist at det er store skilnader mellom partia om korleis vi som

politikarar skal agere for å få eit blomstrande næringsliv som både kan sikre økonomien i landet og gi stor sysselsetjing og arbeidsplassar både i distrikta og i byane. Skilnaden er kanskje mest synleg i fiskeripolitikken, der Regjeringa har gjort heilomvending, men vi ser òg skarpe skiljeliner mellom den borgarlege regjeringa og den sosialistiske regjeringa i generell næringspolitikk.

Det merkelege er at i landbrukspolitikken, som Senterpartiet varsla revolusjon i dersom dei kom til makta, har det vorte heilt taust. Landbruksministeren snakkar om det nye familielandbruket, men hittil er det ingen som har fått vist kva dette i praksis skal innebere – og har ikkje landbruket alltid vore familiedrive? Alt som var så fælt under WTO-forhandlingane sist, har no, saman med litt til, vorte gangbar og naudsynt internasjonal landbrukspolitikk.

Næringspolitikken var ei av de viktigaste sakene i valkampen vi har lagt bak oss. Sjeldan har lovnader vorte følgde av mindre handling enn det vi no har sett. SV reiste land og strand rundt i valkampen og fortalde at dei hadde den beste næringspolitikken, m.a. fordi dei ville auke avskrivingsattsane til 25 pst. To månader seinare var ikkje det nødvendig på grunn av konjunktursituasjonen, ifølgje SV-leiar Kristin Halvorsen. Skal tru kva det var for slags konjunktursvingingar finansministeren har sett dei siste månadene som ingen andre har fått med seg?

Venstre fører ein målretta politikk mot småbedrifter og gründerar. Det gav òg resultat i førre periode med rekordmange nordmenn i arbeid, og rekordmange nye bedrifter. Meir enn 50 000 bedrifter vart starta opp. Våre forslag om å auke avskrivingsattsane for maskinar og innføre lette i arbeidsgivaravgifta i familiebedrifter er ei vidareføring av politikken som har gitt resultat. Det er derfor trist at Regjeringa ikkje følgjer opp dette. Næringsminister Odd Eriksen innrømmer overfor TV 2 at ja, på mange måtar kan ein seie at vi fjernar verktøy frå verktøykassa, men samtidig har vi beholdt noko av den auken den førre regjeringa foreslo. Eg håpar at andre enn næringsministaren òg ser dette etter kvart, og gjer noko med det.

Spesielt ser Venstre det som viktig at det igjen vert vist ei tydeleg satsing på forskning og nyskaping. Det er ikkje godt at Fondet for forskning og nyskaping vert redusert med 25 milliardar kr i høve til Bondevik-regjeringa sitt budsjett, sameleis kutt i Innovasjon Noreg – og kanskje spesielt kutta i oppdragsforskning, som næringslivet sjølv kan styre – vidare kutt i romforskning, som gjev mange spennande og framtidretta arbeidsplassar i Noreg, og i forskninga innan maritim og marin næring.

Skal Noreg hevde seg i framtida, må vi drive forskning som kan skape ny teknologi, for heile tida å sitje i førarsetet for utviklinga innan dei greinene vi er gode på. I denne samanhengen er Venstre storleg forbausa over Framstegspartiet. I budsjettlrådinga står det på side 12 at Framstegspartiet meiner «det er nødvendig å endre et av næringspolitikkenes hovedprinsipper fra næringsnøytralitet til målrettet satsing» – samtidig har Framstegspartiet alltid terpa på at det ikkje skal vere skattar, og at eigarane og bedriftene må klare seg sjølve. Samtidig vil eg vise til at når Venstre, Kristeleg Folkeparti og Høgre foreslår offensiv satsing på eitt av dei felte som Framstegspartiet

peikar på, nemleg marin næring, vil dei ikkje vere med. Når det kjem til handling, følgjer dei ikkje opp det som dei sjølve har sagt.

For meg heng ikkje dette i hop. Framstegspartiet viser til Finland og Nokia – den populære solskinnshistoria der. Men det var nettopp det Finland satsa på: forskning, forskning og forskning igjen – og nettopp av dei skattepengane som staten hadde teke inn.

Dei store organisasjonane innan fiskeria greidde det kunststykket å verte einige om korleis flåten måtte strukturast for å få til ei sikker, lønsam næring, som også tok omsyn til dei avgrensa ressursane vi har å fangste på. Dette var det full opplutning om i Bondevik-regjeringa. Struktureringa over til færre, men sikrere og meir effektive båtar for fiskarane var i full gang, og heile næringa opplevde stor optimisme. Både fiskebåteigarane og bankane hadde tru på at nye investeringar kunne forsvarast økonomisk. Båtar vart kondemnerte, dei beste av dei gamle fartøya vart moderniserte, og nye båtar vart kontraherte – akkurat slik som det skal vere i ei moderne næring i utvikling. Men så kom regjeringsskiftet, og alt som ikkje var gjort til då, vart stoppa – rett nok med ei lita utsetjing for dei som alt var i gang. Og så ligg ideane om regionkvotar på lur. Distriktskvoteordninga som er varsla, vil eg kalle ei regionalisering light. Etter saksutgreiinga frå fiskeridirektøren til Reguleringsrådet er det dei største båtene som skal avgi kvotar til distriktskvoteordninga. Og vi kan vente ei omfordeling, ikkje berre mellom store og små, men også mellom landsdelar.

Sameleis fører spørsmål når det gjeld reiarlagskvotane, til at det no vert teke inn att fleire gamle båtar i fiskeria igjen, noko som går ut over både sikkerheita for fiskarane og lønsemda for reiarlaga. Den nye regjeringa har skapt ei usikkerheit som gjer at satsinga no dett saman dersom det ikkje skjer noko anna snart. Om fiskaren ikkje slår lysa i vindauga heilt av når Hurtigruta går forbi, har han begynt å blinke med lysa. Stoppen i struktureringa som var på gang, vil indirekte gi næringa mykje dårlegare rammevilkår.

Venstre vil ha eit aktivt og levande landbruk i heile landet. Bondevik-regjeringa, med landbruksministeren i spissen, stakk fingeren i jorda og såg at norsk landbruk måtte ha ei omlegging og fornying, om ikkje heile landbruket skulle fredast frå alt internasjonalt samkvem. Isolering har vi som kjent ikkje høve til dersom vi også skal ta omsyn til dei andre næringane som Noreg er avhengig av. Det vart difor lagt opp til ei nyskaping i landbruket, slik at dei minste gardane også kunne overleve med attåt-næringar og nye næringar som garden og dei som arbeider der, har som eit utgangspunkt. Pristildelinga til Den Gyldne Omveg, som har greidd å skape lønsemd ved at nisjeprodusentar går saman og skapar eit heilt nytt og interessant reiselivstilbod for turistar og innbyggjarane rundt, viser at det er i ferd med å skje noko i norsk landbruk. Per i dag er det over 20 000 årsverk i ny næring på gardane, som Grøn omsorg, reiseliv, bioenergi osv.

Sameleis har fokuset på naturlandskapet utløynt nye arbeidsplassar i næringa. Dette har vore viktig for å halde oppe busetjinga og sysselsetjinga på gardane i distrikta.

Her er det eit stort potensial for dei som greier å utnytte det som ligg i det moderne mennesket sine behov for det som er ekte, for nærleik med dyr og for spennande, trygg mat. Samstundes vart det lagt til rette for ordningar som skulle sikre dei mellomstore og store gardane, ved å stimulere til effektivisering og sambruk.

Etter valkampen, med Senterpartiet i spissen når det gjeld landbruk, fekk vi inntrykk av at dette berre var bagatellar, utan betydning for norsk landbruk. Og med regjeringsskiftet venta vi derfor eit skifte, eit markant skifte, i norsk landbrukspolitikk. Det har vi ikkje sett. Vi vel å tolke det slik at det sporet Bondevik-regjeringa var inne på, var eit godt spor for norsk landbruk. Landbruksministeren varsla ein heilt ny landbrukspolitikk, men hittil har han gitt oss ei kapitteloversikt med reprise frå den gamle regjeringa. Og så har vi høyrte om eit nytt kapittel som heiter familielandbruk, som vi ikkje er sikre på om Regjeringa sjølv heilt veit kva skal innehalde.

Landbruksministeren er også tilfreds med at satsinga på bioenergi er nytenking frå Regjeringa. Men dette var faktisk eit av Bondevik-regjeringa sine satsingsområde innan landbruket. Landbruksministeren, Terje Riis-Johansen, etterlyste i denne salen Stortinget si støtte til landbrukspolitikken. Venstre vil iallfall signalisere at vi sjølv sagt gir støtte til ein politikk som vi har vore med på å lage. Så dersom den politikken held fram, har landbruksministeren full støtte frå Venstre.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sigrun Eng (A) [11:44:25]: Representanten Gjerde var innoan mange område som har med næringsutvikling å gjere, men hoppa glatt over det som har med reindrift å gjere, så eg kunne tenkje meg å utfordre ho litt på det. Det er jo lagt inn nokre fleirtalsmerknader i budsjettet som Venstre ikkje har slutta seg til på nokon som helst måte, dei har heller ikkje skrive sine eigne merknader.

Når det gjeld den førre landbruksministeren og den fortreftelegheita som representanten Gjerde har gitt til kjenne, gjorde han nokre grep som var absolutt nødvendige i forhold til omstillinga i reindrifta.

Så mitt spørsmål blir: Kvifor har ikkje Venstre slutta seg til dei fleirtalsmerknaedene som har gitt nokre skarpe føringar vidare? Eller har dei rett og slett gløymt det?

Gunn Berit Gjerde (V) [11:45:24]: Eg må innrømme at representanten trefte meg på eit svakt punkt. Reindrift er ikkje akkurat det vi driv mest med på Møre-kysten.

Når vi ikkje har slutta oss til denne merknaeden, er det fordi vi meiner at det har vore vist til så mykje optimisme elles når det gjeld reindrifta. Vi synest sjølv sagt det er utruleg viktig at samane og dei som driv med reindrift, skal ha ei næring som det skal vere grunnlag for, og som også skal få utvikle seg slik at det vert arbeidsplassar der.

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [11:46:20]: Spørsmålet som jeg nylig stilte til representanten Sørfonn, er det

også naturleg å rette til Venstres representant i næringskommiteen.

Soria Moria-erklæringa innebærer en fortgang i en utvikling som uansett presser seg fram, nemlig økt økologisering av norsk landbruk. Målet om 15 pst. økologisk matproduksjon og matforbruk innen 2015 er noe som den forrige landbruksministeren når som helst kunne fått flertall for sammen med SV i forrige periode – et forslag han ikke fremmet. Nå har SV fått gjennomslag i Soria Moria-erklæringa for denne målsettingen. Og mitt spørsmål til representanten Gjerde blir da: Vil Venstre følge etter oss?

Gunn Berit Gjerde (V) [11:47:18]: Når det gjeld det økologiske landbruket, vil ikkje Venstre berre følgje etter SV, vi vil gå føre, slik vi har gjort.

Problemet vårt er ikkje prosentane, men salsapparatet. Vi ser tydeleg på satsinga innan bioenergi at vi ikkje har klart å utvikle det leddet som skal formidle dette, og det må vi få til også når det gjeld økologisk landbruk. Så det er kanskje der vi felles må setje inn støyten for å få dette til å fungere. Det er viktig med økologisk landbruk!

Lars Peder Brekk (Sp) [11:48:06]: Representanten Gjerde sier på sett og vis at hun slutter seg til den nåværende regjeringens landbrukspolitikk, og det synes jeg er ganske interessant. Hun nevner imidlertid at det har vært satset mye på bioenergi, og hun støtter den satsingen som nå må gjøres på bioenergi. Men jeg har lyst til å kommentere at jeg synes det er synd at det har gått så sent med bioenergi, også under den forrige regjeringen. Vi i Norge er sinker i forhold til Sverige og Finland på dette feltet.

Når det gjelder representanten Gjerdes kommentar om at det var full oppslutning om Bondevik-regjeringens strukturpolitikk innenfor fiskerinæringa, har jeg lyst til å spørre om det er i tråd med det jeg har lest fra Venstres eget program, om at de er imot privatisering av fiskerettigheter.

Og til slutt – om jeg får lov – har jeg lyst til å gratulere representanten Gunn Berit Gjerde, som har blitt bestemor i natt, og det synes jeg er en grei avslutning på dette innlegget.

Presidenten: Ja, det er rom for det meste i dette hus.

Gunn Berit Gjerde (V) [11:49:39]: Representanten Lars Peder Brekk sjarmerer meg i senk – han skal ha takk! Guten skal heite Lavrans.

Representanten hadde to spørsmål, slik eg oppfatta det. Det første gjekk på dette med bioenergi. Det er første gongen det er sett i gang eit program for bioenergi, og det vart gjort av den førre regjeringa. Eg opplever det slik at den nye regjeringa no vil følgje opp dette programmet, og det er eg glad for. I praktisk politikk ser vi at vi er nøyde til å få på plass salsleddet, og korleis det skal brukast. Eg har sjølv teke initiativ i Møre og Romsdal til at fylket vert meir aktivt.

Når det gjeld struktureringa, viste eg til at dei største fiskerierorganisasjonene slutta seg til dette, og det har også Venstre gjort.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [11:50:40]: Politikk handlar ofte om å bruke pengar.

Alle politikarar tek del i eit kappløp om å bruke mest mogleg til flest mogleg gode formål, som helse og eldreomsorg eller politi og samferdsel. Andre parti kappast om å gå inn for lågast moglege skattar. Også det vil føre til auka pengebruk, fordi det private forbruket vil auke. Å fortelje kva me vil bruke meir pengar på, anten det er trygg pensjon eller lågare bustadskatt, er ein viktig del av den politiske prioriteringa. Utfordringa er at me alle, nesten alltid, bruker meir tid og får meir merksemd når me snakkar om korleis me skal bruke meir, ikkje når me snakkar om korleis inntektene skal sikrast.

Næringspolitikk er dessverre ikkje blant dei politiske tema som fengjer mest i befolkninga. Slik bør det ikkje vere, og slik har det heller ikkje alltid vore. Aktiv næringspolitikk må vere noko av det viktigaste me jobbar med. Det krev at politikarane tør å vere aktive, sjølv sagt med dei avgrensingane det internasjonale regelverket alle land må jobbe innfor rammene av. Dagens regelverk betyr ei anna politisk rolle enn før, med mindre politisk styring og mindre statsstøtte.

Hadde EØS-avtala eksistert på 1950-talet, ville nok mange av våre store, statlege selskap aldri blitt etablerte. ESA hadde sikkert funne ein paragraf i EUs oljedirektiv som hadde gjort det umogleg å byggje opp Statoils og Hydros oljedisjonar på 1970-talet.

Me kan like det eller ikkje, men rammene for næringspolitikken er som sagt heilt andre i dag enn tidlegare. Før kunne me gje statsstøtte til norske bedrifter, me kunne gje billeg straum, gå inn med løyvingar i bedrifter som sleit, og me kunne tildele oppdrag til norske bedrifter utan å skule til utanlandske konkurrentar. Den tida er forbi.

Men me har framleis «verktøy», og det må utviklast og brukast. Jo sterkare og meir open den internasjonale konkurransen er, dess viktigare er det at me bruker dei verkemidla me har. Derfor må me få til eit godt samspel mellom marknaden og det offentlege, mellom bedriftene og staten. Me må sjå moglegheitene og vere kreative. Regjeringspartia vil at myndigheitene skal ta aktivt del i nærings- og distriktutviklinga, saman med bransjane og bransjanes organisasjonar.

Næringspolitikk handlar om svært mykje. Ser me stort på det, kan me seie at barnehagepolitikk, skule- og utdanningspolitikk, likestillingspolitikk, ja all velferdspolitikk, er lik næringspolitikk. Det er ein samanheng mellom det å skape og det å dele. Land som er flinke til å skape, blir også flinke til å dele.

World Economic Forum har kåra dei nordiske velferdsstatane til dei beste landa for næringslivet. Det er ikkje tilfeldig. Trygge menneske er skapande menneske.

Det hørest kanskje kjedeleg ut, men eg må starte med orda «orden i økonomien». Det er nemlig ikkje alle som skjønner innhaldet av desse orda. Ein stabil kronekurs, låg inflasjon, låge renter og forsvarleg budsjettpolitikk er avgjerande for lønsemda i norske bedrifter. Derfor må me, slik Regjeringa foreslår, styrkje både privat og offentleg

forskning og innovasjon, slik at me har bein å stå på også etter oljen.

Kompetanse må vere ein drivande faktor i arbeidet for omstilling, fornying og nyetablering. Våre naturressursar er og skal framleis vere drivkrafta i verdiskapinga over heile landet. Innovasjon Noreg er eit viktig instrument, som må ha både pengar og rett kompetanse til å hjelpe næringslivet når behovet er til stades i ein sårbar oppstartingsfase. Regjeringa Bondevik II bygde ned mange av desse verkemidla. I 2006 styrkjer regjeringa Stoltenberg Innovasjon Noreg med over 300 mill. kr. I tillegg blir SIVAs budsjett styrkt med 30 mill. kr til innovasjonsaktivitetar.

Staten må ta ansvar for å sikre ein effektiv infrastruktur. Det må vere ein heilskapleg og effektiv samferdselspolitikk, med investeringar og nok til drift og vedlikehald av vegar, og me må sikre breiband til alle delar av landet. Norsk industri må vidare vere sikra nok energi til ein konkurransedyktig pris innanfor EØS-regelverket. Og me må vere villige til å ta gassen i bruk i Noreg. Eg er tilfreds med at Regjeringa no tek tak i rammevilkåra for kraftforedlende industri. Arbeidet er i gang, og har høg prioritet.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [11:56:05]: Det nye flertallet på Stortinget og den nye regjeringa har i hele høst skrytt av at de vil innføre en ny næringspolitikk, en mer aktiv næringspolitikk – men det har vært lite konkret hva den nye aktive næringspolitikken skal bestå i, og når den skal gjennomføres. Det ville vært naturlig å benytte det første budsjettet og den første tiden i regjeringa til å legge klare visjoner og mål fram for Stortinget og for aktørene i næringslivet. Så langt er det svært uklart hva som vil komme til å skje og når det vil komme til å skje. La oss imidlertid ha én ting klart: Stortinget vil når som helst diskutere innholdet i en mer aktiv næringspolitikk med Regjeringa. Det er ingen tid å miste. Spørsmålet er om Regjeringa har ideer, handlingskraft og gjennomføringsevne. Det er et ubesvart spørsmål.

Norsk landbruk er en del av næringslivet, hvor det er et stort behov for reformer. Daglig kan vi lese om hvor lite hver enkelt bonde tjener, til tross for et svært høyt støttenivå. Hvert år blir tusenvis av bruk nedlagt, og like mange forlater landbruket som arbeidsplass. Dette er en naturlig utvikling. Når det er for mange i en næring, vil inntektene til hver enkelt bli mindre, og behovet for statlige støtteordninger desto større. Samtidig som støttenivået øker, øker også misnøyen blant de som er i næringen, fordi det høye støttenivået heller ikke er høyt nok til å gi de som er i næringen, en ønsket inntekt og inntektsutvikling.

Det burde være åpenbart for langt flere enn Fremskrittspartiet at dette er en riv, ruskende gal utvikling, og at vi må ha en utvikling i landbruket som sikrer gode utviklingsmuligheter og inntekter for dem som skal være igjen i næringen. Da nytter det ikke å fortsette med gamle løsninger og gammel politikk. Her må det nye løsninger og ny og kraftig lut til for å få en ny og framtidsrettet landbrukspolitikk, først og fremst til glede for aktørene i landbruksnæringen.

I Soria Moria-erklæringen er det ingenting som tyder på at Regjeringen vil føre en ny landbrukspolitikk. Nei, her skal man fortsette med den politikken som gjør at tusenvis av bønder forlater yrket sitt hvert år, og som i dag gir den enkelte bonde en lav inntekt. Resultatet av dette er at vi i denne sal også om noen år vil fortsette å debattere det samme tema, uten at det har skjedd noen utvikling til bondens fordel.

Så må vi stille krav til at både byråkratiet og landbrukets egne organisasjoner og bedrifter effektiviseres. Jeg har vært på altfor mange fylkeskommunale kontor, kommunale kontor og departementskontor hvor jeg har sett altfor mange landbruksbyråkrater.

Vi kan lese i Nationen lørdag den 3. desember at Felleskjøpene kan spare milliarder på fusjon. Interne beregninger viser at Felleskjøp-selskapene kan tjene opptil 410 mill. kr i året på å slå seg sammen. Dette ønsker altså ikke bøndene og styrelederen i Norske Felleskjøp å gjennomføre. Det er en feil politikk. Mest mulig av verdiskapningen må være igjen hos bonden. Da må bøndene også ta ansvar for å effektivisere sine egne organisasjoner.

På landbruksområdet har vi fått innført et sosialistisk og planøkonomisk område med nok av byråkrati. Her har iallfall SV fått innført sitt sosialistiske samfunn.

De pågående WTO-forhandlingene har vært tema flere ganger i Stortinget denne høsten. Fra norsk side har våre landbruksinteresser vært sentrale tema til tross for at Norge har svært mange andre offensive interesser. Regjeringen har uttalt at den ikke har noe mandat til å nedlegge norsk landbruk, for å forsvare at landbruksinteressene har fått så stor tyngde i den offentlige debatten. Nei, det er ingen som ønsker å nedlegge norsk landbruk, men vi må tilpasse oss. Dersom en WTO-avtale kommer på plass, vil det skje store endringer i norsk landbruk. Det som er beklagelig med dette, er at det er en prosess utenifra som da styrer hva vi skal gjøre. Vi har ikke maktet å tilpasse vår landbruksnæring internt, slik at den står rustet til å møte de endringer som skjer internasjonalt. Her kan vi ikke legge skylden på de internasjonale prosessene som skjer, men vi må rette et kritisk blikk på vår egen politikk og organisering av landbruket.

Som et svært lite land, i utkanten av verden langt fra de store markedene, er det en forutsetning for å overleve også i fremtiden at vi er internasjonalt konkurransedyktige. Vi kan ikke låse oss inne og forklare oss bort fra de prosesser og den utvikling som skjer internasjonalt. Vi må møte det med en klar, offensiv og framtidsrettet politikk som sikrer at vi er internasjonalt konkurransedyktige. Det har vi vist at vi har greid i en rekke næringer, og vi har i dag en rekke bedrifter innenfor skipsfart, industri, fiskeri, medisin og andre bransjer som er av de ledende produsentene og kunnskapsmiljøene i verden. På disse områdene har vi møtt verden med en offensiv holdning, at vi skal bli best i verden. Det har vi ikke gjort i landbruket, og derfor er vi kommet i den situasjonen som landbruket nå befinner seg i. Nå må vi snu før vi får en kjempesnell, som vil bidra til større omveltninger enn det Fremskrittspartiet har tatt til orde for noen gang.

I tillegg til å ha et høyt støttenivå er norsk landbruk den mest gjennomregulerte næringen vi har her i landet. Staten har tydeligvis så liten tiltro til den enkelte bonde at alle mulige sider av landbruket må reguleres. Den norske selveiende bonden har svært lange tradisjoner. Til tross for dette finner man det nødvendig å ha klare reguleringer om hvem som skal kunne få kjøpe en landbrukseiendom. Prisen på landbrukseiendommer er også statlig regulert, slik at det er få som finner det tjenlig å selge sine eiendommer, fordi prisen blir for lav. Dette fører til at mange unge som selv ikke har odelsrett til en landbrukseiendom, ikke kommer inn i næringen fordi det er umulig å få tak i en eiendom som de kan drive. I andre næringer er det slik at de som har arbeidslyst, kreativitet, pågangsmot og vilje til å satse, kan etablere seg og tilføre næringen mye. Det er beklagelig at odels- og konsesjonsregler i dag bidrar til å stenge mange som ønsker å satse på landbruket, ute av næringen.

Også de som ønsker å satse skikkelig på stordrift og effektivisere gjennom samarbeid med andre, blir stanset av et tak på hvor mange dyr de kan ha. At noen ønsker å produsere mye, oppleves som en trussel mot de små og for landbruksbyråkratene. Kan det være fordi det er enklere å kontrollere mange små og ikke de store fordi de begynner å ha sine egne meninger om hvordan utviklingen skal være? Jeg bare spør.

Det er også beklagelig at de som er små, og som ønsker å satse på nisjer i det lokale markedet, blir stanset av byråkrati og foreldet regelverk. Hjemmeslaktning er et godt eksempel på dette. Mange bønder ønsker å ta mer kontroll over verdikjeden selv ved å selge sine produkter direkte til kunden og med dette også få større inntekter. Å servere egenprodusert mat i forbindelse med gårdsturisme eller til lokale serveringssteder er et område som må utvikles bedre, og som kan gi bøndene betydelig verdiskaping. Selvfølgelig skal nødvendige krav til hygiene og matsikkerhet ivaretas, men vi må ikke bli så rigide i fortolkningen av regelverk at bønder i våre konkurrentland, spesielt EU, får utvikle sin næring under helt andre vilkår enn den norske bonde som ønsker å tenke framtidsrettet. På mange reiser i EU-land for å se nettopp på gårdsturisme har jeg sett hvilket marked dette representerer, og hvilket regelverk disse bøndene opererer under.

Vi må øke forbrukerperspektivet i norsk landbrukspolitikk. Norsk landbruk er til for oss forbrukere og skal gi oss trygg mat, men også et mangfold av matprodukter. Her bør Norge ligge foran internasjonalt. Vi har nok trygg mat, men det har de sannelig også i våre naboland. Mangfoldet kunne imidlertid ha vært bedre her hjemme. Det er lite utvalg i norske kjøttdisker, i ostedisken og andre steder hvor norske landbruksprodukter blir presentert. Dette ser nordmenn når de er på reise i utlandet. Monopolten denser og lite fokus på produktutvikling har skylden for dette. Riktignok har det skjedd en utvikling de senere år, men det er fordi Landbrukssamvirket har fått konkurranse fra nye og mer innovative aktører. Monopolten densene og forsøk på bruk av markedsrett i norsk landbruk må opphøre. Dette er én av den nye landbruksministerens viktigste oppgaver.

Vi har blitt et ledende land innenfor mange bransjer ved å ha kunnskap, ved å være innovative, ved å utnytte de fortrinn vi har, og ved å tørre å satse. Det er ingen grunn til at vi ikke skal kunne greie dette også innenfor landbruket ved å finne områder hvor vi er best.

Mye av det jeg her har tatt til orde for, støttes av analyseselskapet Econ i en rapport fra 2004 om regelverk og innovasjon i landbruket. Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Denne rapporten bør være obligatorisk sengelektyre for den nye landbruks- og matministeren.

Statsråd Odd Eriksen [12:06:16]: Norge har et godt utgangspunkt med høy verdiskaping. Vi har lav og avtakende arbeidsledighet, vi har høy yrkesfrekvens, og vi har en høyt utdannet arbeidskraft sammenliknet med mange andre land. Ved utgangen av november har Aetat registret 72 300 helt arbeidsledige, noe som tilsvarer 3,0 pst. av arbeidsstyrken. Sammenliknet med november i fjor er dette en nedgang på 11 300 personer.

Det er viktig at mennesker har et arbeid å gå til. Det gir selvspekt, det gir sosial kontakt, og det vitner om at samfunnet har bruk for deg. Derfor er arbeid i seg selv viktig.

Høy verdiskaping i dag betyr imidlertid ikke at vi er sikret høy verdiskaping i framtiden. Regjeringen varslet i Soria Moria-erklæringen en ny politisk kurs for næringspolitikken i Norge. Neste års budsjett er et første steg på denne veien. Innenfor rammene av en ansvarlig budsjettpolitikk tror jeg det er vanskelig å legge fram en mer helhetlig løsning enn den vi har presentert i dette budsjettet.

Stabile rammebetingelser og en ansvarlig økonomisk politikk er avgjørende for næringslivet. Bare når disse kravene er oppfylt, kan vi rettferdiggjøre økt bruk av ressurser til den aktive næringspolitikken.

Samlet foreslår vi å øke Nærings- og handelsdepartementets budsjett med 70 mill. kr sammenliknet med forslaget til Bondevik II. Rammene for den aktive næringspolitikken utvides således med til sammen 720 mill. kr sammenliknet med saldert budsjett for 2005.

Regjeringen vil bl.a. gjennomføre flere tiltak på områdene profilering, internasjonalisering og innovasjon. Innovasjon er en viktig faktor for økonomisk vekst. Stadig fornyelse er nødvendig for at våre bedrifter skal hevde seg i en hard internasjonal konkurranse. Vårt budsjett inneholder 307 mill. kr i økte rammer for Innovasjon Norge. Innenfor denne rammen er det satt av 72,5 mill. kr til en reiselivssatsing.

Forskning er et annet satsingsområde for denne regjeringen. Nærings- og handelsdepartementets budsjett inneholder 170 mill. kr i økte rammer for Norges forskningsråd. Rammene til næringsrettet forskning økes med rundt 400 mill. kr i forhold til 2005 når vi ser flere departementer under ett. Budsjettet viser altså en klar satsing på dette området.

Innovasjonsnettverk og arbeidet med entreprenørskap er et annet viktig område. Vi har derfor styrket SIVAs budsjett med 30 mill. kr til innovasjonsaktiviteter, og vi har bevilget 10 mill. kr til Ungt Entreprenørskap.

For å sikre norsk maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk ønsker Regjeringen å utvide gjeldende nettolønnsordning fra 1. juli 2006. Samlet innebærer forslaget en vesentlig styrking av vilkårene for sjøfolk om bord på konkurranseutsatte skip i NOR. Norske rederier får samtidig mer gunstige rammebetingelser. Bevilgningsforslaget er 1 225 mill. kr, og utgjør 165 mill. kr mer enn gjeldende bevilgning for ordningen.

Regjeringen vil også satse særskilt på utvikling og innovasjon i den maritime næringen. MARUT-initiativet er velegnet som plattform for dette arbeidet. Målet er å bygge en maritim industri som kan hevde seg internasjonalt også i framtiden. Det krever økt innsats på forskning og innovasjon og et godt samarbeid mellom staten og næringslivet. Innovasjon Norge og Norges forskningsråd vil være sentrale medspillere i MARUT-prosjektet.

Dette budsjettet markerer en ny start for Norge og er et første skritt på veien mot en ny politisk kurs. Det at det går bra i dag, er ingen garanti for at det skal gå bra i morgen. Dette betyr at vi må satse på forskning og innovasjon. Det gjør Regjeringen. Vi foreslår å øke Nærings- og handelsdepartementets rammer med til sammen 720 mill. kr. Dette viser at Regjeringen ønsker å føre en aktiv næringspolitikk.

Bare gjennom en aktiv politikk kan vi sikre at vi utnytter ressursene på en best mulig måte for samfunnet. Jeg er sikker på at vi gjennom et nært og godt samarbeid med alle partene i arbeidslivet vil legge grunnlag for enda høyere verdiskaping i årene som kommer. Bare gjennom fokusering på økt verdiskaping og en effektiv utnyttelse av landets ressurser kan vi skape rom for det velferdssamfunnet vi alle ønsker oss, og som vi alle er stolte av.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Kåre Fostervold (FrP) [12:11:48]: Jeg kunne ikke unngå å legge merke til at statsråden omtalte arbeidsledigheten som lav nå, mens for tre måneder siden var den høy. Det må nok ha skjedd en revolusjon som har gått meg forbi.

Vi har i valgkampen, og etter at den nye regjeringen tiltrådte, hørt mye om den såkalte verktøykassen som skal fylles opp. Regjeringen prøver på denne måten å skape et bilde av at vi nå skal få nye virkemidler for å skape en aktiv næringspolitikk. Det er derfor overraskende at i det framlagte budsjettet fra Regjeringen gjør man det meste feil i forhold til å fremme nyskaping, forskning og investeringer i egen bedrift.

Tror ikke statsråden at kraftig reduksjon i formuesskatten, høyere avskrivningssats for investeringer, bedre tilgang på billig kraft og sterk satsing på bedre veier ville ha ført til at behovet for nye verktøy i verktøykassen ville blitt kraftig redusert? Hvorfor ville ikke Regjeringen bruke noen av de styringsverktøyene som allerede finnes, til å skape investeringslyst og trygge norske arbeidsplasser i stedet for å lete etter nye verktøy?

Statsråd Odd Eriksen [12:13:10]: Som jeg gav tydelig uttrykk for i mitt første innlegg, er dette starten på en

ny kurs for en mer aktiv næringspolitikk. Det er faktisk slik at det var en tidligere Høyre-statsråd som slo fast at verktøykassen var tom. Det trengte ikke den daværende opposisjonen i Stortinget å fastslå. Det at vi nå følger opp med å fylle denne tomme verktøykassen med nye verktøy, er således en styrke for næringslivet. Det gjør vi på en rekke områder. Blant annet gjør vi det gjennom en formidabel styrking av bevilgningene til innovasjon, forskning og nyskaping. Bare til Innovasjon Norge er økningen i bevilgningen formidabel. Vi minner om at Stoltenberg I-regjeringens bevilgningsnivå til Innovasjon Norge samlet sett var på 926 mill. kr. Bevilgningene på 2005-budsjettet var på 804 mill. kr. Bare det er en formidabel nedgang i den forrige stortingsperioden, som vi nå forsøker å rette opp – og vi gjør det på en foretrefelig måte.

Peter Løvik (H) [12:14:47]: Eg skal innrømme at eg blir litt forbausa når eg høyrer statsråden snakke om ein ny og aktiv næringspolitikk og om ei styrking. Realiteten er at samanlikna med det sist framlagde budsjettforslaget, altså for 2006, frå Bondevik II, svekkjer statsråden og den nye regjeringa – i tillegg til éin og en halv milliard kr på avskrivingsreglane – næringsretta forskning og utvikling med iallfall 100 mill. kr.

Då er spørsmåla: Er statsråden komfortabel med dette? Korleis kan det ha seg at den nye regjeringa går ut og hevdar at dei fører ein ny og meir aktiv politikk, når dei har dei same totale rammene – for vi har dei same totale rammene i budsjettet – og samstundes svekkjer desse viktige verkemidla i næringspolitikken? Det kunne det vere interessant å få eit svar på.

Statsråd Odd Eriksen [12:16:01]: Det burde vel kanskje ikke være jeg som gjorde representanten Løvik oppmerksom på at forslaget fra Bondevik II-regjeringen er et forslag som aldri ble vedtatt i Stortinget, og som hadde store, klare utfordringer ved seg hvis man skulle få framforhandlet et flertall for det budsjettet her i Stortinget.

De budsjettene som det er interessant å sammenlikne, og som er sammenliknbare, er det som den forrige regjeringen fikk vedtatt for 2005, og det som nå faktisk blir vedtatt for 2006. Da er resultatet at det er en formidabel økning innenfor forskning, nyskaping og innovasjon for 2006 i det budsjettet som etter alle solemerker blir vedtatt i dette storting, i forhold til det som faktisk ble vedtatt i 2005.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [12:17:19]: Næringsministeren har ved fleire anledningar teke til orde for ei ny ervervslov.

Då den gamle ervervslova vart avvikla i 2002, hadde ho ikkje skapt eller berga ein einaste arbeidsplass, men ho hadde gjeve advokatstanden inntekter på i størrelsesordenen 100–200 mill. kr. Det er for så vidt ei form for sysselsetjing, men eg er ikkje sikker på at det er den forma for sysselsetjing me tenkjer oss her.

Eg har eit par spørsmål til statsråden. For det første, for å få tak i korleis han tenkjer: Ville den nye ervervslova

som næringsministeren ser for seg, t.d. ha kunna hindra utsal av Freia i si tid? Og for det andre: Korleis trur næringsministeren at ei streng ervervslov vil påverka tilgangen på kapital, inklusiv utanlandskapital, til investeringar i norsk næringsliv?

Statsråd Odd Eriksen [12:18:27]: Regjeringen har gjennom den politiske plattformen som ble arbeidet fram på Soria Moria, sagt at vi vil innføre en ny og forsterket ervervslov. Dette arbeidet er godt i gang. Vi har allerede gjennomført samtaler med ESA for å klarlegge mulige utfordringer knyttet til en slik lovgivning.

Men det er viktig for meg å understreke at den loven har som siktemål ikke å kontrollere eierskapet, men å sikre at lønnsomme og gode arbeidsplasser ikke blir nedlagt. Da er det kanskje først og fremst begrepsbruken vi må gjøre noe med.

Det som var med den forrige ervervsloven, var at den gav mange meldinger. Men det som er viktig å ha med seg, er at en lov også har en forebyggende karakter. Da er det viktig å ha en lov som ikke gir næringslivet merbelastninger. I den åtteårsperioden den forrige loven fungerte, gav den 2 000 meldinger. Den nye konkurranseloven har på ett år gitt 500 meldinger. Det betyr at vi er nødt til å se på alle faktorer som bidrar til å øke kostnadene for næringslivet, også når det gjelder en ny, forsterket ervervslov.

Lars Sponheim (V) [12:20:01]: Jeg må bare få ønske lykke til med arbeidet med en ervervslov. Den kommer ikke til å fungere denne gangen heller, og den kommer bare til å skremme næringslivet vekk fra Norge.

Men statsråden har rett i at Norge har et godt utgangspunkt. Denne regjeringen hadde et kjempeutgangspunkt da den for sju uker siden gikk løs på den nye kursen i næringspolitikken. Og hva har skjedd? Alt endres til det verre. Det gjelder formuesskatten, ulønnet arbeidsinnsats i SkatteFUNN-ordningen, aksjerabatten, skjermingsrenten, lønnsfradraget for enkeltpersonforetak, avskrivningssatser for maskiner mv., lettelser i arveavgiften, familieeide bedrifter og kutt i næringsrettet forskning. Ja, det var så galt at selv regjeringspartienes egen leder av næringskomiteen måtte gå ut i Dagens Næringsliv og beklage sumvirkingen av alt dette for de små bedrifter og familieeide bedrifter.

I tillegg til disse faktiske endringene kommer alle de farlige signalene fra regjeringspartiene om at man vil sosialisere styrerommene. Man skaper usikkerhet om skattereformen, osv.

Mitt spørsmål er ganske enkelt: Har Odd Eriksen det vanskelig når han forsvarer næringslivet i regjeringsskollegiet?

Statsråd Odd Eriksen [12:21:19]: Først og fremst vil jeg si takk til representanten Sponheim.

Jeg tror at med de erfaringene representanten har, vet han at jeg har en fortryllende jobb. Han kan være ganske sikker på at jeg skal gjøre så godt jeg kan. Jeg har et veldig

godt utgangspunkt. Jeg har et fantastisk regjeringskollegium som trekker i én retning, og det er jeg veldig glad for.

Den næringsrettede forskningsinnsatsen økes med i sum 400 mill. kr i forhold til nivået for 2005. Det er en formidabel styrking, og det gir muligheter. Jeg er ganske sikker på at denne regjeringen vil være i stand til, i en tett, god og målrettet dialog med næringslivet, å få mye godt næringsliv ut av alle de enkeltelementene som er knyttet til næringslivssatsingen som denne regjeringen står for.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [12:22:33]: Uttalelser i den senere tid fra en rekke mer eller mindre sentrale SV-representanter har vært temaet for tidligere replikkordskifter i dag. Arbeiderstyrte bedrifter og nedleggelse av børsen er stikkord for dette. Vi greier ikke å lese i Soria Moria-erklæringen at det står noe om dette. Jeg tror de fleste også skjønner at dette er en sak som SV aldri vil få gjennomslag for. Men hva slags signaler sender dette til investormiljøene? Hva slags signaler sender dette til utenlandske investorer, som vi som lever i et land med en internasjonal økonomi, er helt avhengig av? Hva slags signaler sender dette ut til næringslivet?

Statsråd Odd Eriksen [12:23:35]: Regjeringen er godt i gang med arbeidet med en eierskapsmelding og tar sikte på å legge den fram for Stortinget til behandling i vårsesjonen – tar sikte på.

Jeg har også merket meg replikkordskiftene om ulike innspill som har kommet fra SV, og jeg ser det slik at det er positivt med mangfold, også mangfold i meninger. De ulike innspillene ser jeg på som uhyre positive, og i arbeidet med en ny eierskapsmelding vil alle innspillene bli behandlet. De innspillene som er kommet, vil jeg verken avskrive eller forskuttere behandlingen av, men de vil bli tatt med i en seriøs vurdering når vi skal skrive eierskapsmeldingen. Vi vet at alle innspill er positive utfordringer som vi er nødt til å håndtere, noe jeg er sikker på at vi skal klare.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Torbjørn Hansen (H) [12:24:48]: Som næringsministeren nettopp sa, har vi fått ny regjering og ny kurs i næringspolitikken. Men den nye kursen er ikke slik som lovet i valgkampen, hvor budskapet handlet om å satse på arbeidsplasser og tradisjonelle næringspolitiske verktøy. Tvert imot er den nye kursen en kurs som rammer arbeidsplassene og svekker konkurranseevnen. Kortsiktige behov for å plusse på de offentlige budsjetter salderes gjennom å redusere bedriftenes mulighet for å skape sysselsetting, verdiskaping og velferdsproduksjon i framtiden.

Samarbeidsregjeringen oppnådde gode resultater på næringsområdet. Bedriftene går så det suser. Den vanskelige tiden fra starten av forrige stortingsperiode er nesten glemt. Nå er renten rekordlav, kronekursen er til å leve med, lønnsveksten er under kontroll, og skattene er redusert. Denne politikken er et fundament for den oppturen som har vært i næringslivet, med 55 000 nye foretak siden

2001, vekst i inntjening og omsetning, færre konkurser, økt sysselsetting og lavere arbeidsledighet.

Stoltenberg II-regjeringen starter omtrent slik som den forrige Stoltenberg-regjeringen sluttet. Skatter og avgifter økes totalt med 11 milliarder kr sammenlignet med Samarbeidsregjeringens forslag. Intet annet næringspolitisk tiltak kan erstatte en slik svekkelse av konkurranseevnen. Dette gir økt press på renten, noe Regjeringen selv bekrefter i svar fra Finansdepartementet på spørsmål nr. 81 fra Høyre av 11. november. Landet er inne i en høykonjunktur. Næringslivet advarer mot å gi gass i budsjettpolitikken. Regjeringen gjør det likevel, men kutter samtidig i tradisjonelle næringspolitiske verktøy, på forskning og innovasjon, i Innovasjon Norge, i SIVA og i romforskning i forhold til Samarbeidsregjeringens forslag.

Jeg synes det er ganske utrolig at den nye næringsministeren skryter av nye verktøy når han har kuttet nesten 100 mill. kr i det forslaget som lå på bordet fra den forrige regjeringen, og nå ligger 167 mill. kr lavere på satsing på Innovasjon Norge og tradisjonell næringspolitikk enn det som Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre gjør.

Det er spesielt uheldig for næringslivet at skattereformen nå fører til økt beskatning av egenkapitalen i bedriftene. Grunnlaget for norsk eierskap svekkes når formuesskatten økes samtidig som utbytteskatt innføres. Mens andre land fjerner formuesskatten for å øke verdiskapingen, går Norge i motsatt retning. Det er også et løftebrudd når avskrivningssatsene for maskiner kuttes i forhold til Samarbeidsregjeringens forslag, når SkatteFUNN-ordningen forverres, og når sjokoladeavgiften likevel ikke fjernes. Dette betyr lavere aktivitet og lavere sysselsetting i norsk industri. I sum har Regjeringen forverret rammevilkårene for norske bedrifter ganske betydelig på få uker, og fortsatt gjenstår det store milliardløfter i Soria Moria-erklæringen som noen skal betale.

Næringskomiteen har også ansvaret for konkurransepolitikken. På dette området var det få budsjettmessige endringer. Derimot har Regjeringen gitt en rekke uheldige signaler og gjort flere betenkelige vedtak på dette området.

I regjeringserklæringen er konkurranse knapt omtalt. Men ambisjonene om å unnta større deler av offentlig sektor for anbuds konkurranse er tydelig. Regjeringen vil heve terskelen for bruk av anbud opp mot EUs minstekrav. Det innebærer at terskelverdien på 500 000 kr, som ble fastsatt i september i år etter grundig høring og grundig vurdering, skal økes opp mot 1,8 mill. kr. Da vil store deler av kommunale innkjøp gå uten konkurranse. Mindre anbud gir ikke bare økte kostnader og mindre å gjøre for bedriftene. Det gir også økt risiko for kameraderi og korrupsjon. Jeg registrerer at Regjeringen nå er blitt mer nyansert i dette spørsmålet. Det snakkes nå om vurdering av temaet. Men jeg konstaterer allikevel at regjeringspartiene i innstillingen slår kategorisk fast at terskelverdiene for anbud skal økes opp mot EU-nivået.

Fornyelsesministeren var også raskt ute med å vinge klippe Konkurransetilsynet. Omgjørelsen av flere av tilsynets anbefalinger og vedtak er svært uheldig. Jeg registrerer at begrunnelsen for å påføre strømkundene økte ut-

gifter gjennom å gi Statkraft en mer dominerende stilling er mildt sagt veldig ullen. Regjeringen har også sagt ja til en fusjon i oljeindustrien som tilsynet sa nei til. Regjeringen har bestemt seg for å verne Postens brevmonopol og skrinlegge planene om konkurranse om vedlikehold av jernbanen. Det hører også med til historien på dette felt at de rød-grønne partiene stemte imot hele den nye konkurranse-loven i forrige storingsperiode.

Dårlig konkurransepolitikk er å ta fra de svake og gi til de rike. Markedsfordeler er det bare de største selskapene som kan oppnå. I slike saker kjemper storkapitalen og velorganiserte fagforeninger en kamp mot forbrukere og mot mindre bedrifter. Samarbeidsregjeringen gav folket konkurranse i luftfarten og bokbransjen. Vi gav Konkurransetilsynet økte ressurser, økt uavhengighet og en strengere konkurranselov. Regjeringen gir derimot forbrukerne høyere strømpriser og gir signaler om en ny praksis som vi foreløpig bare ser konturene av. Det kommer garantert flere slike saker, både på matvaresiden og på andre nye områder.

Jeg har store problemer med å forstå den prinsipielle analysen bak den nye kursen på konkurransefeltet. Dette er et område som Høyre vil følge meget nøye med på i årene framover.

Steinar Gullvåg (A) [12:30:35]: Episodene i Barentshavet og i vernesonen rundt Svalbard denne høsten viser til fulle hvor viktig det er å vinne forståelse for en fornuftig ressursforvaltning i nordområdene. Overfiske og regulær miljøkriminalitet er i dag en trussel mot viktige fiskebestander. Jeg er derfor tilfreds med at fiskerimyndighetene og Kystvakten nå får midler til å trappe opp og skjerpe ressurskontrollen, slik at utenlandske fiskere som søker kortsiktige og ulovlige gevinster, virkelig får oppleve risikoen for å bli knepet.

Like viktig er det å vinne respekt for det norske forvaltningsregimet i utlandet. Det er med betydelig bekymring jeg registrerer at enkelte land faktisk reiser tvil om vår adgang til å håndheve forvaltningsregimet i fiskevernsonen rundt Svalbard. Vi har med andre ord en jobb å gjøre overfor fiskerimyndighetene, rederne og opinionen i land vi normalt samarbeider med.

Den nye regjeringen vil fornye norsk fiskeripolitikk. Det er nødvendig etter år med markedsideologi og kommersialisering av fiskeressursene. Regjeringen har gjort det klart at den ikke ønsker ytterligere privatisering av fiskeressursene. Første skritt på veien er strukturpausen og en gjennomgang av strukturordningene. Gjennom lovverk og reguleringer skal fellesskapet sikres styring og kontroll med ressursene og fordelingen av dem.

Fiskeri og havbruk skal bidra til aktivitet, verdiskaping og næringsutvikling langs hele kysten. Da må industrien sikres stabil tilgang på ressurser gjennom året – og fra år til år. Da må uttaket av fiskeriresursene og produksjonen i havbruksnæringen holdes innenfor rammer miljøet kan tåle, og det markedet er i stand til å avta, og vi må ha evne til å utvikle nye markeder.

Dermed slår fiskeri- og havbrukspolitikken rett over i handelspolitikken. Vi har alle sett hvilke konsekvenser

antidumpingtiltakene har fått for norsk lakseeksport til USA og tilsvarende tiltak og trusler fra EU, hvilket understreker betydningen av at norske myndigheter stadig forsøker å bedre markedsadgangen for norsk fisk og åpne nye markeder.

Det er nok å nevne den betydning som det østeuropeiske markedet etter hvert har fått for norske havbruksprodukter. Havbruksnæringen mener selv at produksjonspotensialet for norsk oppdrettsfisk er tifold det som i dag produseres, forutsatt at vi har et internasjonalt handelsregime for fisk som skaper økte eksportmuligheter. Jeg er derfor glad for at norske myndigheter i de pågående WTO-forhandlingene ikke bare er opptatt av landbruk, men også fokuserer på fisk og fiskeprodukter, hvilket i seg selv kan være krevende ettersom Norge i utgangspunktet har ulike interesser på disse to områdene.

Utviklingen av våre maritime næringer har og vil få stor betydning for både bosetting og sysselsetting her i landet. En stor del av de 75 000 arbeidstakerne, som henter sitt daglige brød fra disse næringene, befinner seg i Kyst-Norge. Slik bør det fortsatt være. Det er med tilfredshet jeg f.eks. registrerer at norske skipsverft har fulle ordrebøker med ordreserver i størrelsesorden 21 milliarder kr, og at optimismen i skipsfartsnæringen er større enn på lenge. Jeg vil tro at nettolønnsordningen har bidratt til dette, og sjenerer meg ikke for å nevne at rederiet Color Line har lansert investeringsplaner for hele 7 milliarder kr i et helt nytt ferjekonsept som vil revolusjonere ferjefarten mellom Norge og utlandet, etter at Regjeringen gjorde det kjent at den ville forlenge og utvide nettolønnsordningen.

De maritime næringene opererer i et internasjonalt marked. De er avhengig av gode og stabile rammevilkår. De er avhengig av et høyt kompetansenivå. Vår ambisjon er derfor at Norge skal være verdensledende innenfor maritim forskning – intet mindre. Derfor satses det også på maritim forskning og utvikling i budsjettet for 2006. Samtidig er Regjeringen opptatt av å bedre rekrutteringen til de maritime næringene og heve kompetansen til dem som allerede er ansatt i næringene.

Med noen unntak, og med permanent unntak av Fremskrittspartiet, viser ikke budsjettinnstillingen fra næringskomiteen den helt store uenigheten. Men på to viktige områder av stor prinsipiell betydning kommer forskjellene tydelig fram, nemlig i synet på statlig eierskap og konkurransepolitikken.

G u n n O l s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:36:08]: En reise gjennom Norge er en reise gjennom landbrukets direkte og indirekte betydning for utformingen av landet vårt. Gjennom åpent og velpleid landskap, gjennom kultur og tradisjoner, gjennom sysselsetting og verdiskaping ser vi tilleggseffektene av en moderne og framtidsrettet matproduksjon i Norge. Regjeringen har høye ambisjoner for å utvikle dette landbruket videre, ikke minst fordi landbruket og næringsmiddelindustrien har en samlet sysselsetting på over 100 000 årsverk og en produksjonsverdi på

godt over 100 milliarder kr. Det har en bruksstruktur og en geografisk spredning som gjør næringen til en bærebjelke i livskraftige og attraktive bygdesamfunn landet rundt.

Jeg vil trekke fram fire prioriterte områder for Regjeringen:

For det første er det helt avgjørende at de pågående WTO-forhandlingene resulterer i en avtale vi kan leve med, og som sikrer et handlingsrom i landbrukspolitikken som gjør det mulig å ha et aktivt landbruk over hele landet. Jeg merker meg at komiteen understreker behovet for at Regjeringen aktivt bidrar til at handlingsrommet blir størst mulig. Det skal vi gjøre. På ministermøtet i Hongkong neste uke vil Regjeringen gjøre alt som overhodet er mulig for å sikre disse interessene. Utenriksminister Jonas Gahr Støre vil komme tilbake med en egen redegjørelse i Stortinget om status i de pågående WTO-forhandlingene førstkommande fredag.

For det andre vil vi prioritere familiejordbruket. Rygggraden i norsk jordbruk består av det som ligger mellom nisjeproduksjon for spesialmarkeder og de virkelig store produsentene. En utvikling av familiejordbruket med basis i den enkelte gårds produksjonsgrunnlag er den beste garantien for en variert bruksstruktur framover.

For det tredje vil Regjeringen stimulere til næringsutvikling. Bioenergi blir her en hovedsak. Dette er både god distriktpolitikk og god miljøpolitikk. Bioenergi har potensial for mange desentraliserte arbeidsplasser, og det vil gi miljøvennlige løsninger på energiområdet.

Skogs- og utmarksressursene for øvrig representerer også et stort potensial for verdiskaping i distriktene. Det er bekymringsfull lav aktivitet i skogbruket i dag, både når det gjelder avvirkning, og når det gjelder skogkulturarbeid. Regjeringen vil stimulere aktiviteten ved å øke midlene til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, åpne for støtte til skogplanting og utarbeide en egen strategi for økt avvirkning.

For det fjerde må vi sikre utøverne i landbruket en inntektsutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper. Det er en forutsetning for å skape optimisme og framtidstro i næringen. Det blir viktig å bruke jordbruksavtalen og dens virkemidler aktivt for å sikre et landbruk med variert bruksstruktur landet rundt.

Et hovedelement i Regjeringens matpolitikk er at maten er trygg og *oppleves* som trygg å spise. Det krever en sammenhengende kvalitetsstrategi fra jord til bord. Mange saker den siste tiden har vist nødvendigheten av å ha et handlekraftig mattilsyn som forbrukerne har tillit til.

Regjeringen vil ha en livskraftig reindriftsnæring innenfor de rammene som ressursgrunnlaget gir. Vi må fastsette rammebetingelser, slik at driften skjer på miljøets premisser. Regjeringen vil prioritere arbeidet med ny reindriftslov. Den skal legge til rette for økologisk, økonomisk og kulturell bærekraft innenfor reindriften. Det er viktig at loven utvikles til et verktøy som muliggjør en effektiv oppfølging av Riksrevisjonens vurderinger i rapporten om bærekraftig bruk av reinbeiteressursene i Finnmark.

Et eget utvalg har vurdert hvordan den kliniske veterinærvakten bør organiseres for å få en best mulig vaktord-

ning basert på den samlede bevilgningen til formålet. Utvalget vil avgi sin innstilling 8. desember, altså denne uken. Jeg legger til grunn at utvalget vil komme med innspill til forbedringer i vaktordningen, og jeg vil studere innstillingen nøye. Jeg vil i den sammenheng legge til grunn komiteens ønske om å få en felles velfungerende klinisk vaktordning som kan håndtere alle dyrearter. I dag har vi to ulike vaktordninger som er svært detaljert regulert i avtaler med Den norske veterinærforening. Jeg er i dialog med Veterinærforeningen om den videre prosessen. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med nærmere orientering om denne saken på en god måte.

Etableringen av Bioforsk har vært en lang prosess som nå er i mål. Jeg er glad for at flertallet i komiteen støtter forslaget om etableringen av Bioforsk som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter fra 1. januar 2006. Bioforsk vil bidra til å skape et sterkere og mer slagkraftig miljø og bli en produsent og leverandør av verdifull og nødvendig kunnskap for forskning innenfor nettopp miljø og landbruk.

Avslutningsvis vil jeg gi ros til komiteen for å ha gjort et godt og grundig arbeid med budsjettet, og jeg konstaterer at det er bred enighet i Stortinget om hovedmålene i landbruks- og matpolitikken. Med utgangspunkt i Regjeringens offensive politikk og næringens solide posisjon i Distrikts-Norge skal vi bidra til en positiv utvikling i næringen og distriktene framover.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [12:41:11]: I de senere årene har vi fått en del nye private aktører som konkurrerer med Landbrukssamvirket. Det har vært et positivt tilskudd, som er blitt positivt mottatt av forbrukerne. Jeg tenker på bedrifter som Synnøve Finden og Q-Meieriene. Derfor er det noe spesielt når Bjarne Undheim, leder i Norges Bondelag, i Dagens Næringsliv onsdag den 30. november sier følgende:

«Jeg kan ikke se at Q-Meieriene har tilført så mye positivt. (...) Jeg er i tvil om dette har en plass innenfor et politisert landbruk.»

Han sier videre at Q-Meieriene «har i alle fall ikke vært noen fordel for bøndene». Er dette en uttalelse som statsråden deler?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:42:14]: Det er en uttrykt målsetting i Stortinget at det skal være reell konkurranse innenfor landbrukssektoren, også innenfor meieri- og melkesektoren. Det er et grunnlag som jeg jobber ut fra, for jeg mener generelt at konkurranse er sunt.

Vi har nå ute på høring et forslag til forskrift knyttet til melkeordningen innenfor meierisektoren, hvor også målsettingen er at det skal være likebehandling, og det skal være mulighet for flere aktører til å operere i markedet.

Torbjørn Hansen (H) [12:43:03]: Landbruks- og matministeren var bekymret over aktiviteten i skogbruket. En viktig forutsetning for aktiviteten i skogbruket er de skattemessige rammevilkårene. På dette feltet var Senter-

partiet meget aktive i valgkampen og lovte å fjerne den såkalte skogskatten, som var den noe upresise merkelappen partiet satte på skattereformens virkning for skogbruket. I regjering har Senterpartiet derimot gjort det motsatte. Utbytteskatten er økt gjennom lavere skjermingsrente, formuesskatten er økt, både sats- og verdsettelse av eiendom, arveavgiften er økt, skatten på arbeidsinntekt er økt, lønnsfradraget for næringsdrivende er kuttet, avskrivnings-satsen er redusert – dette rammer spesielt hardt i en maskinintensiv skognæring – og til og med årsavgiften på traktor og lastebil er økt.

Dette er en betydelig forverring av rammevilkårene for skogbruket. Er landbruks- og matministeren enig i at skatteskjerpelser rammer denne næringen på en spesielt urimelig måte, og hva vil statsråden gjøre med det?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:44:08]: Dette var jo en sak som også ble debattert i den spontane spørretimen onsdag i forrige uke, og mitt svar nå er det samme som det var for en liten uke siden. De endringene som er gjort av skatt og for næringsdrivende, er i utgangspunktet basert på skattereformen som Stortinget tidligere har vedtatt. Så har Regjeringen en ambisjon om å ha et skattesystem med fokusering på fordeling. Det har vi lagt fram for Stortinget, og det er et godt skatteopplegg. Så er det også der noen konsekvenser for selvstendig næringsdrivende, som ligger inne. Vi har kompensert deler av det, bl.a. gjennom et økt lønnsfradrag for landbruket. Det er også sånn at det som er nevnt om avskrivningssatsene, ikke er en forverring sammenliknet med situasjonen i dag. Det er et forslag som vi ikke vil foreslå, men som den forrige regjeringen kom med. Så bildet er betydelig mer sammensatt enn det som ble forsøkt framstilt her nå.

Björg Tørresdal (KrF) [12:45:18]: Kristelig Folkeparti er opptatt av gode rammevilkår for landbruket. Statsråden sa i sitt innlegg at Regjeringen er opptatt av gode forhold for landbruket. Da er det underlig at det første Regjeringen gjør, er å sende en større skatteregning til landbruket.

Når det gjelder skatt og avgift, kan vi ikke skylde på noen. Det bestemmer vi selv. Her kan vi gi gode rammevilkår. Spørsmålet er om Regjeringen vil. I det første statsbudsjettet Regjeringen legger fram, ser vi både økt ligningsverdi på bruk, noe som betyr økt formuesskatt for en lavinntektsgruppe, og at man ikke vil utvide avskrivningsreglene, slik som Bondevik II-regjeringen foreslo. Vi kan ikke se vilje til gode rammevilkår. Så mitt spørsmål blir: Hva vil Regjeringen gjøre for landbruket i fortsettelsen når det gjelder skatter og avgifter?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:46:18]: Regjeringens skatte- og avgiftsopplegg for de neste årene, 2007 osv., skal vi få rikelig anledning til å komme tilbake til.

Jeg må likevel få lov til å minne representanten Tørresdal fra Kristelig Folkeparti om at man kanskje bør se seg litt tilbake hvis man skal være veldig tydelig i forhold til å påpeke det en selv måtte mene er svakheter i andres opplegg. Bare for å ta hva som ble gjort med landbruksbud-

sjettet av den forrige regjeringen: Når det gjelder reduksjon i budsjettmidlene, snakker vi om størrelser i overkant av 600 mill. kr brutto som er tatt bort ved hjelp av Kristelig Folkeparti. Det ble også gjort endringer i skattefradrag. I sum snakker vi om betydelige endringer. Jeg synes nok at man skal være litt mer forsiktig enn det man var akkurat nå.

André N. Skjelstad (V) [12:47:25]: Jeg hører med interesse på landbruksministeren når han snakker om familiejordbruket. Den forrige regjeringen med daværende landbruksminister var med på å styrke familiejordbruket med større grad av fleksibilitet, som igjen gav flere muligheter. Det ble gitt muligheter til flere deltakere, bl.a. innenfor samdrift. Derne ble avstandsbegrensningen innenfor samdriften myket opp, til tross for relativt stor motstand bl.a. fra Bondelaget.

Som tidligere styremedlem i Bondelaget har kanskje ikke statsråden først og fremst den del av familiejordbruket i tankene. Vil statsråden bidra til en styrking av den store del av familiejordbruket som ser sin framtid tryggest i samdrift, ved å gi mulighet til å øke antall deltakere i samdriften og i tillegg øke avstandsbegrensningen for å delta i samdrift?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:48:28]: Det spørsmålet kan jeg svare ganske kort på. Jeg har ingen planer pr. i dag om å gjøre det.

Kåre Fostervold (FrP) [12:48:54]: Statsråden er for tiden travelt opptatt med WTO-forhandlinger og mulige konsekvenser for landbruksnæringen. Det er ikke tvil om at uansett forhandlingsresultat i år eller neste år vil landbruksnæringen stå foran store utfordringer. Det er fra regjeringshold blitt ytret at mulige inntektstap skal kunne kompenseres krone for krone, noe som vil være rimelig oppsiktsvekkende i forhold til andre selvstendig næringsdrivende.

Det som jeg derimot er interessert i å få svar på, gjelder et eventuelt veto mot et forhandlingsresultat i WTO. Kan statsråden svare på hva som vil kunne bli konsekvensene for øvrig norsk næringslivs eksportinteresser hvis Norge bruker sin vetoret i forhandlingene, og ikke vil godta forhandlingsresultatene?

Statsråd Terje Riis-Johansen [12:49:47]: Det er ingen målsetting for Regjeringen å bruke veto i de pågående WTO-forhandlingene. Men det er helt avgjørende at vi er tydelige i forhold til at det går noen grenser for hva Regjeringen kan være med på. Nå er vi antakeligvis fortsatt ganske langt unna tidspunktet da en endelig avtale kan bli underskrevet. Jeg er helt overbevist om at den beste måten å sørge for ikke å komme i en situasjon på der diskusjonen om veto er det store temaet, er å være tydelig nå. Slik sett er jeg veldig komfortabel med det som har skjedd i de siste ukene. Utenriksministeren, som forhandlingsleder fra norsk side, har i alle fora hvor vi har vært, vært veldig tydelig i forhold til at det går noen grenser for hva Norge kan være med på. Konsekvensene av å være tydelige nå er

at andre land vet hvor de har Norge, og at også andre land, for å finne løsninger som er gode for aktørene i WTO, forholder seg til de norske posisjonene, slik at vi kan få WTO-prosessen i havn på en måte som gjør at vi kan ha et aktivt landbruk i hele landet, også etter at en avtale eventuelt er inngått.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Sigrun Eng (A) [12:51:16]: Det har skjedd mykje på mange av næringskomiteens område sidan eg sat i komiteen sist, frå 1993 til 1997. Den gongen var det godt over 88 000 bruk som søkte om driftsstøtte. No er talet nede på 50 800. Det er tal til ettertanke. Det har ikkje gått så mange år.

Har stortingsfleirtalet sørgt for ei bevisst endring, eller har Stortinget meint at norsk matproduksjon ikkje er så viktig? Ein ting er iallfall sikkert: Nye krav, krav om kontroll, effektivisering, rapportering og dokumentasjon, og lite langsiktigheit i landbruksnæringa har gjort at mange har kasta inn kledet. Byråkratiet har eksplodert der òg. Mange administrative kostnader gir mindre att å leve av. Mange kvir seg for å ta over plikta til å gå i fjøset tidleg morgon og sein kveld, helg som sykn.

Fleirtalet skriv i sine merknader at jordbruksavtala skal leggje føringar for ei inntektsutvikling og sosiale vilkår i landbruket på linje med andre yrkesgrupper – dette sett i lys av at landbruket har mange samfunnsoppgåver. Likeins må vi sørge for at bruksstrukturen held fram med å vere mangfaldig, med moglegheiter for nisjeproduksjon, eller for å hente inntekter frå næringar av same type i landbruket.

Mange av oss meiner at landbruket har si viktige rolle i dag, og at det òg vil ha det i framtida. Matproduksjon er viktig i beredskapssamanheng. Norsk matproduksjon er viktig ut ifrå at han skjer lokalt, er tradisjonsberar med lokale variasjonar, har kort transportveg og er leverandør til næringsmiddelindustrien. Han gir sysselsetjingseffekt langt utover det den enkelte bonden gjer. I tillegg, og kanskje det aller viktigaste: Norsk produsert mat er rein, produsert etter etiske reglar, sjukdomsfri, og bruken av sprøytemiddel er minimal.

Om ein så skal driste seg til òg å ta med betydninga for reiselivet, vår framtidige vekstnæring, må vi spele på lag med primærnæringane i langt større grad enn vi så langt har gjort.

I innstillinga til årets budsjett er det små endringar kronemessig. Men eg føler behov for å kommentere eit par av dei. Mattilsynet har fått 5 mill. kr spesielt for å overvake fugleinfluensaviruset og spreinga av det. Som eit av landa i Norden burde vi kanskje i langt større grad samrøss oss med våre naboland ved «varsel» om fugleinfluenza. Kunnskap og gjensidige tiltak burde kunne gi oss ein auka tryggleik.

Når ein les i Bondevik II sitt budsjettframlegg om nettopp Mattilsynet, verkar det noko uoversiktleg på meg. Her må ein fortsetje effektiviseringa og i langt sterkare grad fokusere på dei reelle utfordringane ein har fått avdekt ikkje minst i den seinare tida. Dette gjeld ikkje minst

på servingsstader og salsstader for ferskfisk. Noreg har – og burde gjere det i langt sterkare grad – marknadsført seg som eit trygt land med trygg mat. Turistar er opptekne av dette, les vi i avisene om dagen.

Likeins er styrkinga i budsjettet når det gjeld skogformål, riktig, både med tanke på skogplanting og for å få auka biobrenselproduksjon. Store delar av landet er i ferd med å gro att av krattskog. Ein må leggje til rette for produksjon av meir miljøvenleg oppvarming om CO₂-rekneskapen vår skal få ein puff framover i riktig retning. Her kan vi hauste av naturen, og mange kommunar gir tilskott til innbyggjarane sine for å investere i nyare omnar til dette formålet.

Bioforsk er eit anna emne. Arbeidarpartiet vil så sterkt som dei kan, be statsråden følgje nøye med i omorganiseringa. Det må føre til meir effektivisering og betre forskings- og fagmiljø og ikkje byråkratisering.

Så er det stor fokusering på Veterinæravtalen. I det området eg kjem ifrå, er det foreslått eitt vaktområde. Det er 18 mil langs hovudvegen, men der ligg det svært få gardsbruk. Seterdrift og vinterføre gir dyrlegane store utfordringar. Men for meg er det langt viktigare at dyrevelferda og respekten for bondens arbeid som matprodusent blir sett i høgsetet.

Eg trur ein bør bruke kartet litt betre enn førre landbruksminister viste vilje til. Og kanskje bør ein sjå arbeidsoppgåver i tilsynet saman med vaktordninga. Her kan ein ta ut langt større gevinstar enn i dag. Det er iallfall den informasjonen som vi har fått.

Kåre Fostervold (FrP) [12:56:49]: Fremskrittspartiet er opptatt av at vi skal skape gode og forutsigbare rammer for norsk næringsliv, og da er det viktig å erkjenne at vi lever i en globalisert verden, der handel over landegrensar er regelen og ikke unntaket. Det norske næringslivet er avhengig av å kunne konkurrere under de samme rammebetingelser som utenlandske selskap. Det er derfor trist å se at denne regjeringen går i motsatt retning av det som må være tilfellet for å skape optimisme og investeringslyst innen norsk næringsliv, og kanskje industrien spesielt.

I et marked der valuta, råvarepriser og energipriser hele tiden endrer seg, er det viktig med forutsigbarhet på områder som vi politikere kan påvirke. Det er med stor uro Fremskrittspartiet ser på framveksten av særnorske ordninger, ordninger som gjør at norsk industri har stadig større vanskeligheter med å konkurrere på den internasjonale arena. Særordninger har dessverre en tendens til å koste penger, og marginene mellom lønnsom og ulønnsom næringsvirksomhet blir stadig mindre. Når regjeringsmedlemmer trekker fram hva de 20 rikeste i Norge har i formue, og lager avgifts- og skatteskjerpelser for å ramme disse, går det dessverre ut over de tusener av bedriftseiere som sliter med å få det til å gå rundt.

I stedet for å bruke de naturlige fortrinn vi har i Norge, prøver Regjeringen gjennom regelendringer, eller særordninger, å bøte på det faktum at de ikke er villig til å gjøre de grep som er nødvendig for å bevare norske industriarbeidsplasser. I stedet for å sikre industrien billig kraft

gjennom utbygging av vannkraft eller gasskraftverk, snakker man om et eget særnorsk industrikraftmarked. I stedet for å gi skatte- og avgiftslettelse for å sikre lønnsomhet i industrien, snakker man om en ny ervervslov for å hindre bedrifter i å legge ned eller flytte ut før de går konkurs. I stedet for å sikre en fleksibilitet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker for å sikre en lønnsom produksjon, velger Regjeringen å stramme inn på reglene for fleksibel arbeidstid og midlertidige ansettelser. Lovnadene om å sikre arbeidsplasser i distriktene passer dårlig sammen med Regjeringens svake innsats for å oppfylle lovnadene i Nasjonal transportplan.

Hvis distriktsbedrifter skal fortsette å betale for transport på dårlige veier, vil etablering nærmere de internasjonale markedene bli stadig mer fristende for bedrifter som sliter.

Samtidig er det vanskelig å forstå hvordan Regjeringen skal klare å øke forskningsinnsatsen til 3 pst. av BNP. Hvis ikke alle disse midlene skal komme fra det offentlige, kan ikke Regjeringen fortsette å skattlegge kapitalbedriftseierne lar være igjen i bedriften. Formuesskatt er ikke noe incitament til å beholde en høy egenkapital i bedriften, noe som igjen kan brukes på næringsrettet forskning.

I Soria Moria-erklæringen skriver Regjeringen at den er opptatt av å gi næringslivet stabile, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser. Hvordan Regjeringen har fulgt opp dette i sitt budsjett, er vanskelig å oppdage. Det vi derimot opplever, er medlemmer fra regjeringspartiene som varsler kamp på de fleste områder som berører næringslivet, og dette skaper stor usikkerhet.

Skal man i framtiden innføre sekstimers arbeidsdag? Skal de ansatte automatisk få 40 pst. representasjon i bedriftsforsamlingen? Og hva kan komme av skatteskjerpelser? Det vet vi i hvert fall ikke. Men alle bedriftseiere i Norge har sikkert fått med seg SVs holdning til privat eierskap.

Fremskrittspartiet mener vi må føre en langt mer aktiv næringspolitikk, bl.a. gjennom å øke tilgangen til risikokapital. Fremskrittspartiet ønsker derfor å bruke noe av utenlandsformuen i Norge og gjennom offentlig/privat fond få til en økt satsing på investeringer som umiddelbart ikke viser stor avkastning.

Vi er et land som innrømmer langt flere velferdsgoder enn mange andre land, og da er det viktig at vi har en økonomisk politikk som bidrar til å styrke nasjonaløkonomien. Vår viktigste oppgave som politikere er ikke å overstyre bedriftseiere, men rett og slett å påse at vi ikke legger ut snubletråder for næringslivet i Norge. Næringslivet skal være en bidragsyter for å bevare det velferdssamfunnet vi ønsker oss, men vi skal være klar over at de gjør en viktig jobb allerede, nemlig å bevare og skape arbeidsplasser.

Statsråd Helga Pedersen [13:01:24]: Regjeringen har store ambisjoner for den næringspolitikken som skal føres de neste årene. Soria Moria-erklæringen slår fast at «Norge skal bli en av de ledende, innovative, dynamiske og kunn-

skapsbaserte økonomier i verden innenfor de områder hvor vi har fortrinn». Ett av de satsingsområdene Regjeringen har pekt ut på grunn av den kompetansen og de fortrinnene vi besitter, er marin sektor.

Vår politikk skal baseres på bærekraftig ressursforvaltning, en rettferdig ressursfordeling og satsing på forskning og kompetanse.

En samlet komitee peker på at Norge står overfor et svært omfattende problem med uregulert fiske i Barentshavet. Komiteen viser også til at norske myndigheters arbeid med denne problemstillingen er meget ressurskrevende og innebærer arbeid over et bredt spekter.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Fiskeridirektoratet med 15 mill. kr for å styrke ressurskontrollen, for bl.a. å øke antallet inspektører og styrke det internasjonale ressurskontrollarbeidet. I tillegg er det behov for å styrke kunnskapen om hvordan den svarte økonomien knyttet til ulovlig fiske fungerer.

Kampen mot overfiske skal vinnes gjennom å gjøre en god jobb på hjemmebane, men den må selvsagt også løses gjennom en god dialog med de andre landene som høster av Barentshavet. Under de norsk-russiske fiskeriforhandlingene i Kaliningrad tidligere i høst ble det enighet om en rekke felles tiltak for å bekjempe det uregulerte fisket. I den forbindelse vil jeg nevne:

- Det skal opprettes et nytt underutvalg under Den blandede norsk-russiske fiskerikommisjon, som foruten norske og russiske kontrollmyndigheter også skal omfatte representanter for de to lands politi- og påtalemyndigheter og skatte- og tollmyndigheter.
- Vi vil også at inspektører fra de to nasjoner skal kunne benytte det andre lands kystvaktfartøy som utgangspunkt for inspeksjoner fra egne fiskere i gråsonen og i Smutthullet.
- Vi er også blitt enige om tiltak for å skaffe til veie bedre og korrekt informasjon over landinger av uregistrerte fangster i tredjeland.

Regjeringen foreslår å sette av 2,5 mill. kr til kompetanse- og tillitskapende tiltak overfor Russland. Hensikten med disse midlene er å bygge opp felles kompetanse og styrke de fiskerifaglige nettverkene på tvers av den norsk-russiske grensen.

Også i forhold til EU har vi behov for å komme fram til mer konkrete og forpliktende tiltak når det gjelder overfiske. Blant annet vil landingskontroll være et sentralt tema.

Regjeringen har varslet en ny retning innenfor fiskeri- og kystpolitikken. Samfunnsperspektivet og hensynet til aktivitet, sysselsetting og bosetting langs kysten og i fjordene står sentralt. Vi ønsker å basere den nye fiskeri- og kystpolitikken på kunnskap og forankre den i prosesser der flest mulig får delta. Budsjettet gir oss mulighet til å ivareta dette hensynet.

De ti lakseoppdrettskonsesjonene i Finnmark er lyst ut på nytt. Endelig tilbakemelding om hvorvidt det er søkere til konsesjonene, vil foreligge 7. desember 2005, altså i morgen. Dersom det ikke er søkere til konsesjonene, vil Regjeringen måtte vurdere hva som videre skal gjøres med disse konsesjonene.

(Statsråd Pedersen)

I budsjettet foreslås det en bevilgning på 40 mill. kr til et nytt marint innovasjonsprogram, som skal administreres av Innovasjon Norge. Markedsrettet utviklingsarbeid og helhetlig verdikjedetilnærming er sentrale begreper her. Jeg deler komiteens store forventninger til det nye programmet, og vil videre peke på at Innovasjon Norges øvrige virkemiddelprogram står til disposisjon for næringen i tillegg.

La meg stikkordmessig si noe om hva innovasjonsprogrammet skal ha som mål og innhold:

- Markedsrettet innovasjon skal stå i fokus, dvs. at vi tar utgangspunkt i markedets krav og behov.
- Det skal anlegges en arbeidsform som sikrer at kompetansen som bygges opp, primært skal forankres i bedriftene der de er lokalisert.
- Programmets innretning skal være åpent tilgjengelig i forhold til ulike deler av næringen, men baseres på de områdene der det markedsmessige potensialet er størst, og hvor vi har bedrifter som ønsker å styrke sin strategiske innretning mot markedet.
- Nettverk skal være en sentral arbeidsform. Kunnskaps- og kompetansedeling vil stå sentralt, likeledes utvikling av forpliktende allianser og samarbeid.
- Vi skal gjøre mer for å trekke veksler på det som er Norges klare komparative fortrinn, nemlig nærheten til ressursene. Med andre ord: Det skal satses mer på fersk sjømat.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:06:25]: Jeg er glad for at statsråden grep fatt i det problemet som vi har med overfiske. Siden 1997 har Kystvakten arrestert 17 spanske trålere. Flere av dem er gjengangere som er tatt både to og tre ganger, men bare to av de arresterte trålerne er fratatt lisensen for fiske. Vil statsråden i framtiden frata fartøy som fisker ulovlig, lisensen?

Statsråd Helga Pedersen [13:07:05]: Norske fiskerimyndigheter har tidligere tatt lisensen fra fartøy som har drevet miljøkriminalitet i norsk økonomisk sone, og vil selvfølgelig også vurdere det i framtiden ved regelbrudd.

Petter Løvik (H) [13:07:45]: I dei siste fire åra har norsk fiskerinæring både til sjøs og på land vore gjennom ei positiv utvikling, med stadig betre lønsemnd og dermed sikrere, meir berekraftige arbeidsplassar i næringa langs heile kysten. Det er denne politikken vi no skal få ei forandring på, ifølgje Soria Moria-erklæringa og fiskeriministeren.

Det som er spørsmålet, er: Kva er det i grunnen som ligg i denne politikken? Soria Moria-erklæringa er blitt karakterisert – og det kan kanskje vere på sin plass – som meir ein invitasjon til eit fiskeripolitisk seminar enn eit opplegg for ein ny politikk. Her er det fleire spørsmål enn svar som blir gitt. Eg har lyst til å utfordre statsråden: Kva tid får vi vite kva som blir resultatet når det gjeld strukturfrys? Kva tid får vi vite noko om utforminga av dis-

triktskvotane og andre viktige spørsmål som er heilt uklare? Det er skadeleg for næringa når ein ikkje får ei avklaring. Dette fører til store problem for svært mange.

Statsråd Helga Pedersen [13:09:00]: Jeg er enig med representanten Løvik i at en rekke aktører i fiskeri- og havbruksnæringen driver godt, med stor økonomisk lønnsomhet. Men jeg synes det er underlig at Høyre ikke finner det verdt å nevne at vi har hatt en konkursbølge langs kysten, som bl.a. har sendt mange hundre, for ikke å si over 1 000, fiskeindustriarbeidere ut i arbeidsledighet, og at mange kystkommuner opplever stor fraflytting. Vi ønsker å sikre at våre felles fiskeressurser kommer flest mulig til gode langs kysten, både på flåtesiden og på land-siden. Vi skal legge til rette for bedriftsøkonomisk lønnsomhet, men i motsetning til Høyre vil også det samfunnsmessige perspektivet ligge til grunn for vår politikk, og vi vil sikre at våre felles ressurser i havet skal komme de fiskeriavhengige lokalsamfunnene til gode. Så ønsker vi å bruke gode prosesser i den politikken som Regjeringen iverksetter, slik at den har legitimitet, for det hadde ikke den forrige regjeringens fiskeri- og kystpolitikk.

Jeg legger til grunn at vi kommer tilbake til Stortinget med den nye strukturpolitikken før jul neste år, og når det gjelder distriktskvotene, legger vi opp til å innføre dem i 2006.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [13:10:38]: Me har fleire gonger i denne debatten vore innom den tenkepausen som Regjeringa har teke seg når det gjeld strukturkvoteordningane. I det svaret som statsråden nett gav, stadfestar ho eigentleg at her tenkjer ein å bruka ca. eitt år på denne tenkepausen, dersom eg forstod det rett. Eg synest kanskje det er litt lang tid, når ein ser på den uroa og utryggleiken som er skapt. Spørsmålet mitt vert då: Kan statsråden seia noko om ho har tankar om ytterlegare avbøtande tiltak både for å dempa uro og utryggleik og for å redusera skadeverknadene for dei som alt var i gang med omstrukturering, men som ikkje var komme så langt? Dei var ikkje komme til det stadiet at dei kan dokumentera noko i form av inngåtte kontraktar osv., men dei var faktisk i gang.

Statsråd Helga Pedersen [13:11:36]: Da Regjeringen innførte strukturpause, la vi også til rette for ordninger som skal sikre at aktørene i næringen ikke får for stor økonomisk belastning på grunn av det. Vi viderefører driftsordningene i kystflåten, og vi har også lagt til rette for at de som har foretatt bindende økonomiske disposisjoner, kan søke om tildeling av strukturkvote innen utgangen av dette året. Så vil jeg også understreke at strukturpausen er av kortere varighet, og slik sett tror jeg ikke dette får negative konsekvenser for næringen.

Gunn Berit Gjerde (V) [13:12:45]: Det er utlyst fire blokkar til oljeleiting på Mørekysten, og det er i dei viktigaste yngle- og oppvekstområda for torsk, sei og sild langs heile kysten. Fiskeområda lenger nord vert også lidande dersom desse vert skadde eller øydelagde. Oljenæringa er på offensiven no, i dag gjennom Oljeindustri-

ens Landsforening, og dreg opp ein interessekonflikt mellom oljenæringa og miljø. Fiskeriinteresser og fiskeri-arbeidsplassar vert ikkje nemnde med eitt ord. Lofoten og Barentshavet har fått all merksemda i denne samanheng. Spørsmålet mitt er kva fiskeriministeren vil gjere for å hindre at oljeinteressene skal sigre i kampen om desse viktige fiskeriområda?

Statsråd Helga Pedersen [13:13:43]: I utlysningen i forbindelse med 19. runde er det lagt til grunn at hensynet til fiskeriinteressene skal ivaretas bl.a. ved seismikk-skyting. Jeg vil videre vise til at det vil ta lang tid før en eventuell utbygging er vedtatt, og i det tidsrommet har vi god tid til å sikre sameksistens mellom petroleum og fisk.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:14:28]: Jeg tror jeg skal starte med å takke for svaret på min første replikk, og får bare håpe at det blir en mer aktiv politikk enn det svaret kunne tyde på, når det gjelder å ta lisensen fra fartøy som fisker ulovlig, siden det er både en økonomisk kriminalitet og en miljøkriminalitet.

Det er nylig avsluttet forhandlinger mellom Russland og Norge når det gjelder kvotefordelingen for 2006. Mitt spørsmål til statsråden er: Er det i disse forhandlingene tatt høyde for at det er et stort ulovlig fiske i Barentshavet og andre steder, slik at totalkvoten blir redusert?

Statsråd Helga Pedersen [13:15:22]: Jeg kan forsikre representanten Korsberg om at Regjeringen vil føre en svært aktiv politikk i forhold til ressurskontroll, og i forhold til dem som driver miljøkriminell virksomhet i Barentshavet.

Det er ikke slik at vi i fiskeriforhandlingene med Russland tar høyde for det ulovlige fisket. Det ville jo være med på å legitimere dem som tar mer enn de har fått kvote for. Vi vil føre en politikk der vi forebygger overfiske gjennom de tiltakene som jeg nevnte i mitt hovedinnlegg, og gjennom en aktiv innsats på kontrolliden.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Gunnar Gundersen (H) [13:16:23]: Norge har en velferd som ligger på topp i verden. Økonomien er kjerne-sunn, veksten er sterk, rentene er lave, investeringene er høye, og optimismen i næringsliv og samfunn for øvrig er sterk. Dette er et resultat av en politikk der en har hatt fokus på å skape muligheter og på å bedre rammebetingelsene for dem som ønsker å satse. De fleste av oss ønsker nok at dette skal fortsette, men er vi villige til å møte utfordringene for å få det til?

Globaliseringen stiller tøffe krav. Omstilling er ikke behagelig. Det rykker opp en trygg tilværelse. Kravene er der hele tiden. Politikk dreier seg om å bidra til at den enkelte har best mulig forutsetning for å klare å takle dette. Norge er et lite, spesialisert land i en verden som preges av åpen konkurranse. Vi er avhengige av internasjonale avtaler og rammebetingelser for vår velferd.

Dagens regjering signaliserer på mange måter at den er beredt til å bryte med mye av dette, men det gjenstår å se

om man mener alvor, eller om det er et spill for det hjemlige galleri. Faktisk bruk av vetorett vil skape dramatik. Enten det gjelder EU eller WTO, vil det knapt merkes hos mottakerne at Norge protesterer, men mottiltak mot Norge vil være ødeleggende for dem det vil ramme her hjemme.

Med regjeringsskiftet i høst er en politikk for konkurranse blitt en politikk for skjerming og beskyttelse, en politikk for private løsninger er blitt en politikk for offentlige løsninger, en politikk for modernisering er blitt en politikk for opprettholdelse av det bestående, og en politikk for verdiskaping er blitt en politikk for fordeling. Gir dette svarene på utfordringene for framtiden? Er dette svarene for Distrikts-Norge? Kan det sies å være svarene for det framtidige verdiskapende Norge?

Jeg kommer selv fra et Distrikts-Norge som sårt trenger ny verdiskaping, nye bedrifter og nye impulser for vekst. Distrikts-Norge preges ofte av en avhengighet av store og små eksportrettede bedrifter, enten det er innen reiseliv eller industri. I Hedmark dreier reiseliv seg om noen få fyrtårn, som Trysilfjellet, men for øvrig i stor grad om små familieeide bedrifter som drives av et sårbart lokalt eierskap. Innen industri er det ofte store, eksternt eide bedrifter som baserer seg på en stabil råvaretilgang fra primærnæringene. Hvilke signaler sendes til disse?

Skatteskjerpelsene på det lokale eierskap er betydelige gjennom formuesskatt, lavere skjermingsrente, lavere avskrivningssatser, redusert lønnsfradrag og generelt høyere skattenivå enn Bondevik-regjeringens forslag til statsbudsjett. Norsk lokalt eierskap diskrimineres og får dårligere rammebetingelser. Det kan neppe sies å stimulere til ofensiv og økt satsing.

For reiselivet er Innovasjon Norge en viktig samarbeidspartner. Børge Brende skapte stor optimisme med sine offensive strategier. Det er ikke noe godt signal at satsingen på Innovasjon Norge reduseres i forhold til Bondevik-regjeringens forslag. Reiselivsnæringen har et stort potensial i et internasjonalt marked. Beskyttelse er ikke det de roper på.

Skogbruket har et stort potensial for økt verdiskaping. Tilveksten er langt over det årlige uttaket, og næringen trenger tiltak som kan stimulere til økt ressursutnyttelse. De skatteskjerpelser som regjeringen Stoltenberg har gjennomført, er et svik mot næringen sett i forhold til hva særlig Senterpartiet lovet i valgkampen. Resultatet er et skatteregime som er svært lite konkurransedyktig i et internasjonalt perspektiv. Vi snakker her om en lønnsom næring som konkurrerer internasjonalt uten støtte, og som må ha rammebetingelser i forhold til det. Bruk av vetorett og utrygghet rundt handelsavtaler er et skremsbilde som man ikke tåler mange av i skognæringen.

Jordbruket er grunnpilaren i en verdikjede som står overfor store utfordringer. Jo før man vet hva man må forberede seg på, jo bedre vil det være. Det er nå en sterk økning i investeringene, en sterk økning i inntekter og et fokus på mulighetene hos mange enkeltutøvere. Det skyldes Bondevik-regjeringens fokus på å gi bonden handlingsfriheten tilbake gjennom deregulering. Senterpartiet har vært museumsvoktere for en landbrukspolitikk som ikke

har gitt forventede resultater i 35 år. WTO oppleves nok tøft for mange, men verre er signalene om at alle skal bindes til masta mens stormen nærmer seg. Bonden vet at han står overfor store endringer. Reguleringer holder entreprenøren tilbake. Bonden må kunne finne sine egne løsninger på utfordringene, og han trenger klare signaler om i hvilken retning det går.

Distrikts-Norge er ikke minst avhengig av en offensiv politikk inn i framtiden. Det innebærer en politikk der man gir grobunn for enkeltmennesket og dets kreativitet, en politikk som gir den enkelte mulighet til å takle tøffe krav fra en åpen verden. Svaret er ikke beskyttelse og skjerming, men åpenhet, kunnskap og offensive rammebetingelser. Det er ikke de signalene vi hører om dagen.

Arne L. Haugen (A) [13:22:00]: Når målsettingen er å videreutvikle dette landet med en desentralisert bosettingsstruktur, er det viktig å ha en aktiv nærings- og distriktpolitikk, en aktiv utdannings- og forskningspolitikk og, ikke minst, en aktiv politikk overfor kommunesektoren. Det må til for at innbyggerne sammen med næringslivet skal lykkes i å utvikle bærekraftige lokalsamfunn i alle deler av landet.

Jeg mener at vi nå har et budsjett som er en god start på en utvikling i den retningen. Jeg mener at budsjettet er en inspirasjon for alle de tusener av lokalpolitikere som har som sin største ambisjon og målsetting å utvikle sine kommuner slik at de blir gode samfunn å leve i for alle.

For å lykkes med dette må de forskjellige elementene i politikken virke sammen og trekke i samme retning. Et eksempel i så måte er de solide satsingene som nå blir gjennomført i forhold til Innovasjon Norge og SIVA, og også det at vi nå gjeninnfører ordningen med kommunale næringsfond, en ordning som Bondevik II-regjeringen avvirket.

Jeg er helt sikker på at ordningen med kommunale næringsfond er en god og virkningsfull ordning som støtter opp under etablering av en underskog av småbedrifter og stimulerer til entreprenørskap og gründervirksomhet, virksomheter som senere i utviklingsfasen vil kunne bli kunder i Innovasjon Norge, og kanskje også, der det er hensiktsmessig, deltakere i en SIVA næringshage.

Vi har fokusert og skal fokusere på å legge til rette for etablering av nye bedrifter. Minst like viktig som nyetableringer er det å sikre eksisterende industri konkurranse-dyktige og stabile rammebetingelser, slik at det innovasjons- og utviklingspotensialet som ligger i disse bedriftene, også kan realiseres. Ikke minst i forhold til den utvikling vi nå ser i deler av smelteverksindustrien, er dette viktig. Silisiumprodusentene i Orkdalsregionen er et godt eksempel på klyngesamarbeid som utvikler ny teknologi og nye produkter som er internasjonalt helt i front. Slike bedrifter og kompetansmiljø må stimuleres og få muligheter.

I denne sammenheng synes jeg det er meget positivt at Regjeringen nå arbeider med å få på plass et industrikraftregime som kan gi denne industrien gode rammevilkår på energisiden. Dette er avgjørende for at den skal ha mulig-

het til å videreutvikle seg og ekspandere. Jeg ønsker Regjeringen lykke til med det arbeidet.

Sukker- og sjokoladeavgiften har vært i søkelyset her i salen i forbindelse med budsjettdebatten. Jeg er glad for at Regjeringen vil ha en gjennomgang av særavgiftssystemet for å endre avgifter som er til ulempe for norske produksjonsarbeidsplasser, bl.a. i konkurranse med import. Det er av stor betydning ikke bare for de arbeidsplasser det gjelder direkte, men også med tanke på de konsekvenser dette kan få for landbruket og andre leverandører til denne industrien.

Det gjelder å utnytte alle ressursene i landet på en bærekraftig måte. Landbruket er en bærebjelke for viktig næringsmiddelindustri og for å sikre bosetting og et levende kulturlandskap. Fremskrittspartiets forslag om å redusere innsatsen overfor landbruket med vel 5 milliarder kr i forhold til Regjeringens forslag, vil etter mitt syn være helt katastrofalt og totalt ødeleggende for målsettingen om bosetting og virksomhet utover i landet vårt.

Men jeg vil også minne om andre ressursområder i landet vårt, nemlig de muligheter som kan ligge utnyttet i Fastlands-Norge når det gjelder nye forekomster av mineraler. Jeg tror nok det kan sies at olje/gass-fokuseringen som har preget oss de siste 30 årene, har ført til at det har vært satset relativt beskjedent på geologisk kartlegging av fastlandet. Men vi har eksempler på at nedlagte gruver er gjenåpnet på grunn av at andre forekomster enn det som opprinnelig var basis for driften, er blitt økonomisk interessante. Bidjovagge i Finnmark er et godt eksempel i så måte. Her vil en institusjon som NGU på en god måte kunne trappe opp aktiviteten for å få kartlagt fastlandet vårt på en god måte.

Statsråd Heidi Grande Røys [13:27:19]: Då eg såg komiteen og kven som sat her, tenkte eg at det er jo ikkje verst for ein komite at fire statsrådar deltek i ein og same debatt. Det er ikkje verst å vere fjerde statsråden ut heller, for å seie det sånn. Det seier noko om ein komite med eit veldig breitt saksområde, eit saksområde som både engasjerer og er viktig og omfattande, og som eg skal møte på konkurranseområdet. Lat meg starte og gå i gang med det.

I konkurransepolitikken har Regjeringa gjort ein del val, som eg har merka meg at fleirtalet har slutta seg til. Vi er tydelege på kor vi skal ha konkurranse som verkemiddel, og kor vi ikkje skal ha det, nemleg innanfor viktige offentlege tenester. Regjeringa meiner at konkurranseutsetjing og privatisering ikkje er den beste framgangsmåten for å nå måla for viktige velferdsområde som utdanning, helse og omsorg. Fleirtalet i komiteen har slutta seg til det. Regjeringa ynskjer ikkje å bruke konkurranse og marknadsløysingar for offentlege tenester innanfor desse viktige velferdsområda. Bruk av konkurranse og anbudsutsetjingar kan føre til auka byråkrati, høge kostnader og redusert langsiktighet – faktorar som alle må inngå i ei reell vurdering av den økonomiske nytta av slike verkemiddel knytte til velferdstenestene.

Men konkurranse er eit viktig verkemiddel på andre område. Nærings- og konkurransepolitikken skal og kan

bidra til auka konkurransevne for næringslivet. For å sikre eit konkurransedyktig norsk næringsliv er konkurransepolitikken eitt av fleire tiltak i ein målretta næringspolitikk, der langsiktigheit, eit offentleg aktivt eigarskap, forskning og utvikling, innovasjon, stordriftsfordelar og kompetanseutvikling er element for å utvikle konkurransekraft. På marknader der aktørane følgjer opp forretningsinteressene sine innanfor alminnelege rammevilkår, er det nødvendig å ha eit effektivt konkurransetilsyn som skal handheve forboda mot skadeleg samarbeid og misbruk av marknadsmakt. Difor er det viktig med eit sterkt konkurransetilsyn. Den myndigheita som dei ulike reglane i konkurranselova gjev til Konkurransetilsynet, må nytast fullt ut for å motverke konkurranse-skadeleg verksemd. Elles får vi for lite ut av ressursane i samfunnet, og forbrukarane vert skadelidande gjennom dårleg utval og høge prisar. Budsjettframlegget til Konkurransetilsynet for 2006 legg vel til rette for at dei kan løyse oppgåvene sine på ein god måte.

Konkurranselova frå 2004 er grunnlaget for det arbeidet som er gjort av Konkurransetilsynet. Lova inneheld ein modell for styring av dette arbeidet som det var mykje debatt om då han kom i stand. Eg ser at fleirtalet i sine merknader peikar på at det er viktig at retten for departementet til å overprøve tilsynet i saker som er prinsipielle, eller har mykje å seie for viktige omsyn i samfunnet, vert vurdert kontinuerleg overfor tilsynet sine vedtak. Eg vil for min del vise til at denne regelen i lova er ein sikkerheitsventil. Han skal brukast når det er nødvendig. Eg vil følgje opp det. Samtidig vil eg peike på at det ikkje er noko mål i seg sjølv eller nokon god administrativ modell å få mange slike omgjeringsar av tilsynet sine vedtak.

Eit anna verkemiddel er regelverket for innkjøp til det offentlege. Dette skal tene fleire omsyn som i praksis kan trekkje i kvar si retning når detaljane skal fastsetjast. Regelverket har nyleg vorte endra, slik at grensa for når det skal setjast i verk konkurranse gjennom anbod ved innkjøp, aukar frå 200 000 kr til 500 000 kr. Det var noko av det siste som Bondevik II-regjeringa gjorde. I Soria Moria-erklæringa er det sagt at ein ynskjer å auke denne terskelverdien opp mot EU-nivå.

Men det er nødvendig å gå igjennom alle sider ved denne saka. Nivået på terskelverdien kan ikkje sjåast uavhengig av andre delar av regelverket for offentlege innkjøp. Reglar både over og under denne terskelen er viktige. Saka er òg viktig fordi det dreier seg om innkjøp for nærare 240 milliardar kr kvart år. I arbeidet med utviklinga av dette regelverket vil det difor vere eit mål å forenkla og forbetre dei reglane vi har i dag. Reglane må gi eit tilstrekkeleg innsyn i dei offentlege økonomiske disposisjonane. Eit slikt innsyn er god hjelp for å motverke utvikling av uheldige kulturar i den einskilde verksemda og kan vere med på å hindre skadelege omstende som kameraderi og korrupsjon. Det kan òg vere aktuelt å fastsetje sanksjonar mot ulovleg direkte innkjøp.

Vidare er det nødvendig å utvikle kompetanse i staten, og ikkje minst i kommunane, både i forhold til regelverket og i forhold til det alminnelege omsynet til effektivitet i offentlege innkjøp. Eg har teke tak i det arbeidet og reknar

med å kunne leggje fram ei sak i løpet av budsjettperioden om det.

T h o r b j ø r n J a g l a n d hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:32:43]: Jeg er glad for at statsråden i alle fall får med seg slutten på debatten i landets nasjonalforsamling om budsjettet og også om konkurransepolitikken.

Konkurransetilsynet påla Statkraft å selge seg ut av Trondheim Energiverk. Den beslutningen har statsråden omgjort og dermed svekket Konkurransetilsynets stilling som et uavhengig kontrollorgan. Dette vil medføre at Statkraft får en høyere markedsrett og samtidig vil ha muligheten til å regulere prisene oppover. I sin begrunnelse framholdt statsråden at man i Norden skulle jobbe med å minske flaskehalsene for overføringer. Når dette ikke er fulgt opp i statsbudsjettet med bevilgninger til Statnett, er mitt spørsmål: Vil Regjeringen tilføre Statnett mer midler, slik at statsråden kan gjennomføre det hun har sagt i sin begrunnelse?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:34:03]: Eg vil gjerne seie at det å gjere om eit vedtak frå Konkurransetilsynet ikkje er å svekkje Konkurransetilsynet si uavhengige stilling. Det er tvert imot eit signal om at ein tek ankenoglegheita på alvor. Eg har òg omgjort vedtak, etter anke, tidlegare.

I den eksplisitte saka knytt til Statkraft var det ikkje ein anke på bordet. Det er heilt riktig. Det har vore det før, men Bondevik-regjeringa valde å halde fast på Konkurransetilsynet si avgjerd. Men det burde ikkje kome som noka overrasking på nokon at vi oppfyller det som står i Soria Moria-erklæringa, nemleg at vi ynskjer eit offentleg eigarskap i kraftsektoren. Konkurranselova gir oss som regjering moglegheit til å gå inn og gjere om vedtak når vi har sterke nok omsyn som talar for det. I denne saka fann Regjeringa at her var det andre omsyn som var viktigare enn konkurranseomsyna. Vi har dermed heller ikkje gått inn og gjort om dei konkurransefaglege vurderingane som Konkurransetilsynet har gjort. Så her er det absolutt ikkje snakk om vengeklipping av Konkurransetilsynet.

Torbjørn Hansen (H) [13:35:25]: Dårlig konkurransepolitikk er i praksis det samme som å ta fra de svake og gi til de rike, for markedsfordeler er det bare de største og mektigste selskapene som kan oppnå. I slike saker kjemper storkapitalen og velorganiserte fagforeninger en kamp mot forbrukerne. Derfor er det bekymringsfullt at konkurransefeltet knapt er omtalt i regjeringserklæringen.

I merknaden til innstillingen skriver regjeringsspartiene at konkurransepolitikken er «ett av flere tiltak i en målrettet næringspolitikk». Nå har Regjeringen på kort tid omgjort flere av Konkurransetilsynets vedtak som gjelder enkeltbedrifter. Omgjørelse av Statkraft-vedtaket vil føre til høyere strømpriser i perioder med strømmangel. Det vil

ramme strømkunder, særlig dem som har lav inntekt og problemer med å få endene til å møtes. Regjeringen har også omgjort Konkurransetilsynets vedtak mot en fusjon i offshorebransjen.

Kan statsråden forklare nærmere hva det egentlig betyr at konkurransepolitikken er et virkemiddel for målrettet næringspolitikk? Er det å sikre enkeltbedrifter mindre konkurranse, eller er det å sikre bransjer større konkurranse?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:36:40]: Det andre vedtaket fra Konkurransetilsynet som denne regjeringa har gjort om, gjaldt ein fusjon mellom to amerikanske selskap. Grunnlaget for å gjere om den avgjerda var at vi vurderte marknaden som heilt annleis. Konkurransetilsynet hadde tolka signal bl.a. frå Petroleumstilsynet om at marknaden var nordsjøområdet. Men vi gjekk breitt ut, innhenta synspunkt både frå aktørane i marknaden og ikkje minst frå kundane – for det er jo dei som skal betale. Det var heilt opplagt at her var marknaden global. Det at vi nettopp utvida marknaden, gjer at her får ein større konkurranse. Ergo var det ein fordel for kundane. I denne omgangen var eg sjølvsagt glad for at det var ein fordel for 930 norske tilsette, men det var jo ikkje avgjerande. Det spelte inga rolle. Eg kunne ikkje bruke konkurransereguleringa som grunnlag for å halde oppe dei arbeidsplassane, men det vart ein konsekvens av at eg gjorde om Konkurransetilsynets sitt vedtak.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [13:38:01]: St.meld. nr. 15 for 2004–2005 om konkurransepolitikken, som blei behandla i vår, er den som gjev grunnlaget for gjennomføring av konkurransepolitikken i 2006. Viktige område bør vera både kraftmarknaden og mindre og lokale marknader som gjennomgår liberaliseringsprosessar, eller som har ein eller fleire dominerande aktørar. Det er òg viktig å bidra til auka konkurranse på område der dette i dag er avgrensa.

Mitt spørsmål vert: Kan statsråden stadfesta at dette er prioriterte område? Og kan statsråden seia litt meir om planar og framdrift for å følgja dette opp?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:38:55]: Ja, det kan eg godt seie litt meir om.

Eitt område der eg har teke eit initiativ knytt til dominerande aktørar, er innanfor forsikringsbransjen. Det kom fram eit oppslag på nyheitene der det kunne sjå ut til at ein hadde ein for stor auke i premiane i forhold til kva ein hadde betalt ut ved skade. Vi ser òg at vi innanfor forsikringsbransjen har nokre store, dominerande aktørar, og kanskje for dårleg konkurranse. Det veit ikkje vi, men eg har bedt Konkurransetilsynet om å gå inn i forsikringsbransjen og sjå på det. Så får vi sjå kva Konkurransetilsynet melder tilbake om, korleis stoda er. Men det er heilt opplagt ei sak som både eg og ikkje minst finansministeren då det er ho som sit på regelverket, er opptekne av.

Til dette med pris og Statkraft vil eg berre seie at ein skal vere oppmerksom på at ein har fått ei forbetring i forhold til Statkraft sin dominans i Nord-Trøndelag og Midt-

Noreg. Dei har faktisk avhenda, gjennom leige og sal, meir kraft enn det som låg i det opphavlege vedtaket frå Konkurransetilsynet. Så eg er ikkje uroleg for prisen, verken i Midt-Noreg, Nord-Noreg eller elles i landet. Eg trur det er andre forhold som styrer prisen på kraftmarknaden enn akkurat desse vedtaka.

Lars Sponheim (V) [13:40:34]: Statsminister Stoltenberg slår fast at innføring av 6-timersdagen er helt uaktuelt. Allikevel skal fornyingsminister Grande Røys få lov til å bruke 10 mill. kr på forsøk med 6-timersdagen neste år – en helt uforståelig uklar politikk og usikkerhet for bedriftene. Like uklar er Regjeringens politikk for utflytting av statlige arbeidsplasser. Mens Senterpartiet skal foreta tidenes masseflytting, setter fornyingsministeren foten ned, fordi det skaper så mange konflikter. På toppen av dette kommer Regjeringens manglende konkurransepolitikk. Kanskje er ikke Konkurransetilsynet svekket, men konkurransepolitikken er svekket. Statkraft og Trondheim Energiverk er nevnt. Statkrafts drøm om å bli en statlig monopolkapitalist har fått hjelp av den nye konkurranseministeren, og det bebudes også et nytt industrikraftregime, som handler om å svekke konkurransen og subsidiere enkeltbedrifter.

Statsråden har gjort «fornyng» til et politisk nyord. Men innholdet i fornyingspolitikken, utover å være forvirrende, synes for meg å være gammeldags. Hva er fornyng for statsråden?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:41:43]: Her var det mange spørsmål. Eg får sjå kva eg rekk å svare på i løpet av eit minutt.

Lat meg ta den såkalla uvissa knytt til utflytting av statlege arbeidsplassar. Som representanten Sponheim var inne på, hadde Senterpartiet i sitt valprogram noko anna enn det som står i Soria Moria-erklæringa. Senterpartiet fekk gjennomslag så langt som Soria Moria rekk, og det er det. Kva Senterpartiet har som sin primærpolitikk, er ikkje Regjeringa sin politikk. Det som er Regjeringa sin politikk, er følgjande:

«Lokalisering av ny statlig virksomhet skal skje utenfor Oslo, med mindre det foreligger særskilt begrunnelse.»

Vi skal «evaluere gjennomførte utflyttinger av statlige virksomheter og utrede om deler av eksisterende statlig virksomhet kan lokaliseres utenfor Oslo».

Det er det eg har sagt, og det er det som står i Soria Moria-erklæringa.

Det betyr i alle fall at vi ikkje går vidare på den vegen som den førre regjeringa gjekk, nemleg tvangsutflytting av statlege etatar. Skal vi flytte ut statlege etatar eller underliggjande organ, skal det skje i ein dialog og etter ei vurdering av alle omsyn i dei sakene.

Kåre Fostervold (FrP) [13:43:06]: Statsråden var tidlig ute og lovpriste forsøket med 6-timers arbeidsdag og uttalte følgende i Aftenbladet.no 18. november:

«Me vil ikkje ha mislukka forsøk.»

Selv om kritiske røster har vært inne på at dette har ikke næringslivet råd til, at det ikke vil være nok kvalifisert arbeidskraft til å fylle opp de mangler i timeverk dette vil medføre i offentlig og privat sektor, har tydeligvis statsråden stor tro på forsøket til 10 mill. kr som skal gjennomføres.

I det samme intervjuet nevner statsråden at hun ikke har tro på det regnestykket som den forrige regjeringen la fram, om at gjennomføringen av 6-timersdag vil ha en kostnad på inntil 50 milliarder kr.

Så spørsmålet mitt blir: Har statsråden selv et regnestykke på hva gjennomføringen av 6-timers arbeidsdag vil koste? Og hva viser eventuelt den berømte SV-kalkulatoren?

Statsråd Heidi Grande Røys [13:44:08]: Dersom ein les budsjettinnstillinga, vil ein sjå at det står at vi ikkje skal bruke 10 mill. kr til å gjennomføre forsøk neste år. Vi skal bruke 10 mill. kr på å førebu forsøk, og det blir noko anna. Grunnen til at vi skal gjere det, er nettopp at det føregår ein god del forsøk. Det føregår nokre spennande forsøk f.eks i privat sektor. Kvifor gjer det det? For eksempel Nardo Bil i Trondheim, FHL havbruk ved tidlegare styreleiar Lisbeth Berg-Hansen og Toyota i Göteborg finn det rett og slett inntektssvarande å ha 6-timarsforsøk. Det er ingen annan grunn til at private bedrifter driv med arbeidstidsforsøk, enn at det faktisk òg løner seg på botnlinja. Det løner seg i forhold til dei tilsette si evne til å stå på og halde ut til pensjonsalderen og kanskje vidare enn det, sjukefråværsstatistikken viser positiv effekt, osv.

Når private næringsbedrifter finn det interessant, er det klart at det òg må vere interessant for offentlege bedrifter å gå inn og sjå på det. Vi har nokre få, spreidde forsøk som har gitt positive resultat. Andre har hatt negative resultat. Det er difor vi må inn og hauste resultat, skaffe oss oversikt og sjå på alle sidene av det forsøket. Det er det vi skal gjere i 2006.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Dag Terje Andersen (A) [13:45:37]: Et av de områdene der vi først så forandring med regjeringsskiftet, var nettopp næringspolitikken. Der har vi fått en ny kurs. For oss i Vestfold er nettolønnsordningen viktig, og det er derfor en stor dag for oss i Stortinget i dag, da 1 500 arbeidsplasser i Vestfold faktisk er berget nettopp fordi det ble regjeringsskifte. I tillegg kommer innføringen av nettolønnsordningen i store deler av den konkurranseutsatte NOR-flåten i løpet av året.

Det har først og fremst gitt trygge arbeidsplasser. Men det har også gitt utvikling, fordi vi ser at de som nå har fått trygget fremtiden sin, velger å satse og utvikle neste generasjons teknologi i Norge. Det gir industriell utvikling, det gir teknologisk utvikling, og det gir enda flere arbeidsplasser. Det er slik at det som så ut til å bli utflagging som et resultat av den forrige regjeringen, i stedet har blitt utvikling med den nye regjeringen. Det er fordi vi har er-

stattet de uforutsigbare reglene som var under den forrige regjeringen, med forutsigbarhet.

Uforutsigbarhet har også rammet en annen viktig næring i Norge, nemlig skogbruket. Under dekke av det samme begrepet, næringsnøytralitet, ble skogbruket under den forrige regjeringen rammet av nye beskatningsregler som ville ført til at avvirkingen i Norge ville gått ned dramatisk. Heldigvis klarte vi å få gjennomslag for at vi skal gjennomføre gjennomsnittlikningen, men vi trenger å komme lenger. Derfor er jeg glad for at den nye skogbruksministeren, ofte omtalt som landbruksministeren, har signalisert at vi skal sette i gang med en ny satsing og aktiv planlegging av den framtidige skogbrukspolitikken. Det er viktig fordi dette er en næring som bidrar vesentlig til norske eksportinntekter. For å få til det må vi også satse på primærsiden, altså det å investere i skog. Det er faktisk slik at resultatet nå er at det å investere i skog er redusert til det nivået som vi var på på 1940-tallet. Skal man høste i framtiden, må vi investere nå. Vi kan risikere å bli den generasjonen som ikke bare tappet ut oljeressursene, som er en engangsressurs, men i tillegg ikke klarte å fornye den fornybare ressursen i skogen. Det ville være en skam for våre etterkommere. Der er det nye signaler.

Den forrige regjeringens representanter, og særlig Høyres, gjentar til stadighet, både skriftlig og fra denne talerstolen, at staten ikke bygger landet. Det var en riktig beskrivelse av den forrige regjeringen. Men nå er det innført en ny kurs. Det er innført en kurs der næringsnøytralitet er erstattet med målrettet satsing, der uforutsigbarhet er erstattet med forutsigbarhet, og der næringspassivitet i sin helhet er erstattet med aktiv næringspolitikk. Det gir et godt grunnlag for å skape de verdier som vi alle er interessert i å være med på å fordele.

Åsa Elvik (SV) [13:48:50] (snublar på veg til talarstolen): Det var visst ein representant frå Høgre som snakka om snubletrådar, men det ser ut til at regjeringspartia er i stand til å leggje ut snubletrådar for seg sjølve!

Det er gledeleg å følgje ein debatt der det er så tydeleg at retninga er ny og annleis. Eg hørte ein replikk frå Venstres leiar her nyleg. Der gjekk det tydeleg fram at her er det ei ny retning. Vi hadde omfattande debattar om industrikraftregime i den førre perioden i Stortinget. Då var argumentasjonen til dei dåverande regjeringspartia at dette var noko ein ikkje kunne ha. Ein skauv ESA framfor seg; å etablere eit industrikraftregime var noko ein ikkje kunne. No er det tydeleg, når høgrepartia har gått ut av regjeringskontora, at dette er noko som ein heller ikkje vil. Det er gledeleg at vi får dei forskjellane tydeleg fram.

Fiskeriområdet er eit anna område der det er tydeleg at vi får ei ny retning, og det er veldig bra. Av budsjettproposisjonen som er til behandling i dag, går det også fram at ord har blitt til handling. Nordområdefokuset kan ingen ha unngått å få med seg at denne regjeringa har. Påplussing av Kystvakta er eitt eksempel, men også det som går på påplussing innafor Fiskeridirektoratet, er ein del av denne satsinga. Det er veldig gledeleg.

Vi jobba frå SV si side i den førre perioden mykje med tiltak mot økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet i

fiskerinæringa. Vi opplevde at det var lite resonans i forhold til desse forslaga. Det blei oppretta nokre kommisjonar, og kommisjonane sine rapportar blei lagde i skuffen, men ingenting skjedde. No ser vi at ord blir til handling. Det er veldig gledeleg.

Så ser ein at det er lagt ut eit forslag på representantane sine plassar i salen i dag. Då eg las det forslaget, blei eg litt undrande. For kor var Framstegspartiet i den førre perioden då SV fremma forslag om økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet i fiskerinæringa? Kor var dei då? Dei var iallfall inga drivkraft då. Eg oppfatar det forslaget som er delt ut, som eit reint demonstrasjonsforslag. Det er ikkje spesifisert noko beløp. Det er heller ikkje innarbeidd i noka form for innstilling. Tvert imot har det partiet som i dag foreslår å be «Regjeringen sørge for nødvendige økonomiske ressurser for å stoppe uregulert fiske», kutta 12 mill. kr i Fiskeridirektoratet sine løyvingar. Det heng ikkje saman i det heile. Ein fremmer eit forslag berre for å demonstrere, og det er ikkje noko vi frå SV si side spesielt set pris på. Derimot set vi pris på at Regjeringa har prioritert det. Det er prioritert i erklæringa, det er prioritert i Regjeringa sitt budsjettforslag, og det er prioritert i innstillinga frå komiteen. Denne regjeringa gjer ord til handling. Det oppfordrar eg òg andre parti til å gjere.

Eirin Faldet (A) [13:51:57]: Reiselivsnæringen er blant verdens raskest voksende næringer. Jeg er veldig glad for at denne regjeringen har satsset så mye på reiselivet. Reiselivsnæringen er særlig viktig for distriktene, og reiselivet utgjør basisnæringen i mange lokalsamfunn og utløser viktige ringvirkninger i annet lokalt næringsliv.

Grunnlaget for lønnsomhet i norske reiselivsbedrifter ligger i evnen til å utvikle attraktive produkter som appellerer til de reisende, og som de derved etterspør. Dagens turister ønsker spesielle opplevelser basert på natur, kultur og ekthet. Det er kanskje et av de viktigste signalene. Mange ildsjeler har forstått dette rundt omkring i Distrikts-Norge. Og jeg har lyst til å gi noen eksempler fra mitt rike, nemlig fra Hedmark. Atna i Stor-Elvdal har fått orden på grenda si, kan vi si, takket være en kulturkafé. Mange turister besøker Glopheim, som har trukket til seg mange store artister. Jeg vil også trekke fram Trysil kommune, som takket være politisk vilje og evne har skapt et vintereventyr for alle generasjoner gjennom å satse på vinterturisme.

Statlige virkemidler og samarbeidspartnere er nødvendig. Innovasjon Norge, som jo nå, etter sammenslåingen av bl.a. SND og Norges Turistråd, har ansvaret for markedsføringen av Norge – sammen med bransjen, selvfølgelig – er viktig.

Eit levende landbruk er viktig for turistnæringen. Nedlagte bruk og tomme gårder er ingen god reklame. Og her vil jeg komme med et lite hjertesukk. Jeg håper og tror at Regjeringen vil stå fast på en vettug rovdyrforvaltning, slik at ikke folk blir skremt ut av gårdene sine rundt omkring i vårt distrikt.

Det er viktig å satse vidare på arbeidet som gjøres i forbindelse med bygdeturisme, matkultur og alt det som skjer i regi av landbruket. Det er i år bevilget midler fra

Innovasjon Norge til tiltak for økt kunnskap om og økt aktivitet og lønnsomhet i småskalaproduksjon.

Flertallsregjeringen vil utvikle en nasjonal reiselivsstrategi bygget på nærheten til naturen og norsk kultur. Det er jeg utrolig glad for, og jeg vet at det er mange rundt omkring i Distrikts-Norge som har en klippet på at landbruket fortsatt skal være et levende bidrag til levende bygder.

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) [13:54:58]: Landbruket spiller en viktig rolle i Kristelig Folkepartis næringspolitikk. Et bærekraftig landbruk over hele landet er viktig, med livskraftig norsk matproduksjon og husdyrhold.

Landet vårt er flott, men topografien er ulik. Mitt fylke, Østfold, er nokså flatt. Det gir vårt landbruk muligheter som ikke andre fylker har. Disse skal vi ta vare på. Akershus og Østfold er fylker som vi vel kan kalle for kornkamre. I disse to fylkene produserer vi 38 pst. av kornet vårt i Norge. Samtidig må vi også ta hensyn til den topografi som finnes. Med flate jorder ned til bekker og innsjøer gir det oss noen utfordringer. Disse utfordringene er det blitt tatt tak i – og det er flott – som f.eks. i Morsa-samarbeidet. Men det gjenstår fortsatt en del for å opprettholde drikkevannskildene, for å opprettholde badestrender og fiskesteder. Det må bli et tettere samarbeid mellom landbruket og miljømyndighetene. Dette ble understreket av flertallet i næringskomiteen i fjorårets innstilling.

For noen av disse områdene vi nå snakker om, vil det kanskje trenges en forsiktig omlegging av landbruket, langs vassdragene f.eks. Det er for å ivareta miljøet. Å ha gras langs vassdragene er med på å hindre avrenning til disse vassdragene. Dette kan derfor være et godt virkemiddel. Men så er det da slik at noen må spise gaset, og derfor trengs det en politikk som stimulerer til dyr i de deler av landet der naturen tilsier at kornproduksjon ikke er helt forenlig med den geografien vi har.

Sigvald Oppebøen Hansen (A) [13:57:38]: I motsetning til kva som er sagt i eit par av innlegga tidlegare i dag, vil eg hevde at me lever i eit fantastisk land. Noreg har moglegheitene, og det gjeld å utnytte dei. Og dersom ein skal klare det, må mange på banen – næringslivets aktørar, finansnæringa – og ein må ta i bruk offentlege verkemiddel. Me må setje oss djerve mål om å bli best der me har våre fortrinn. Me må stimulere til utvikling og gründerverksemd. Me må ha trua på oss sjølve. Me treng bankar som tek lokalt ansvar. I dei siste åra har me hatt ei omfattande omstrukturering av det norske bankvesenet. Det inneber at fleire og fleire viktige avgjerder om lån og kreditt blir tekne heilt andre stader enn i lokalsamfunna. Me høyrer ofte om små og mellomstore bedrifter som slit med å få bankane til å vere med på nye prosjekt. Me treng bankar som kan stille opp med tolmodig kapital og god kunnskap om det lokale næringslivet, bankar som tek lokalt ansvar i samfunnsutviklinga.

Reiselivsnæringa blir gjennom dagens budsjettbehandling eit nasjonalt satsingsområde. Ein slik strategi må byggjast på nærleik til naturen, dels gjennom opplevinga

av det ekte, urørde og stille, dels gjennom aktiv utnytting av naturen gjennom sport og spenning. For å få til ein god nasjonal reiselivsstrategi er det avgjerande å få på plass ei mein målretta marknadsføring og ei styrkt opplæring.

Eg har i dag lyst til å framheve éi gruppe i landet, nemlig kvinnene. Ei av dei største drivkreftene bak eit vellukka næringsliv er kvinnefrigjeringa. Kvinners inntogsmarsj i arbeidslivet har ført til fleire hender i arbeid og har betydd enormt for velferds- og velstandsutviklinga vår. Men utan barnehagar, utan fødselspengar, utan seksårsinngars skulestart, utan SFO og utan ei trygg arbeidsmiljølov hadde ikkje dette vore mogleg.

Heilt til slutt: I og med at Norsk Hydro feirar sitt 100-årsjubileum i år, har eg lyst til å trekke fram eit sitat frå grunnleggjaren, Sam Eyde. Han sa:

«Hvor der er en vilje
er der en vei»

Det bør me alle leggje oss på hjartet.

Ingvild Vaggen Malvik (SV) [14:00:47]: Jeg må innrømme at det var innlegget til representanten Fostervold fra Fremskrittspartiet som provoserte meg til å ta ordet nok en gang. En mer begredelig beskrivelse av norsk næringsliv skal man lete lenge etter. Klagesangen over forholdene harmonerer dårlig med virkeligheten og enda dårligere med listen over de økningene i gebyrer og avgifter som ligger innbakt i Fremskrittspartiets budsjettforslag.

I tillegg til det omtalte kuttet i bevilgningene til Fiske-ridirektoratet ønsker Fremskrittspartiet å selvfinansiere Brønnøysundregistrene, noe som betyr at foretaksgebyret må økes. De ønsker å redusere bevilgningene til Mattilsynet. De ønsker å kutte i bevilgningene til Justervesenet og til Patentstyret. Til sammen snakker vi om nær 100 mill. kr i økte belastninger for norsk næringsliv.

I tillegg vil jeg understreke at velferdsgoder er et konkurransefortrinn. I det norske samfunnet er det mange velferdsgoder som enten er gratis, eller er tilgjengelige for en billig penge, og som man i andre land må betale i dyre dommer for – hvis man har råd. Det er forskjell på et gjennomprivatisert helsevesen i Fremskrittspartiets lykkeland USA og det offentlige tilbudet som vi har i Norge. Det er noe som ikke minst næringslivet tjener på. Den norske folketrygden er et undervurdert konkurransefortrinn.

Den forrige regjeringen nedla et betydelig arbeid for å fjerne hver minste lille spiker fra verktøykassa til næringsministeren. Det tar tid å møysommelig bygge opp igjen et virkemiddelapparat for en aktiv næringspolitikk – men vi er på vei – samtidig som det hele tiden må vurderes hva slags virkemidler det er som kan forenes med internasjonale avtaler som Norge har inngått.

Her er det et element som jeg mener spesielt Fremskrittspartiet undervurderer i sin klagesang over norsk næringsliv. En av de mest opplagte mulighetene for fortsatt å sikre norsk industri energi til priser som den kan leve med, ligger i kombinasjonen av et aktivt eierskap i Statkraft og fokus på energisparing. Miljøtiltak er en vidåpen port i forhold til det internasjonale regelverket som vi dessverre er nødt til å forholde oss til. Men miljøtiltak

er kanskje ikke noe som Fremskrittspartiet ønsker å prioritere, selv om det er løsningen for fortsatt industriell virksomhet i Norge.

Fra før har vi hjernekraften, og vi har vannkraften. Med den nye regjeringen får vi også handlekraften: en aktiv, framtidsrettet næringspolitikk som kan sikre arbeidsplasser og bosetning også når oljeprisen – og med den gassprisen – fortsetter å stige. En aktiv næringspolitikk inkludert et aktivt offentlig eierskap er bedre for næringslivet enn Fremskrittspartiets svartmaling.

Presidenten: Presidenten tror ikke at karakteristikken «begredelig» om en medrepresentants innlegg hører inn under parlamentarisk språkbruk. Vi får konsentrere oss om å være uenig eller enig i innlegg, og ikke karakterisere medrepresentantenes innlegg.

Lars Peder Brekk (Sp) [14:04:18]: Representanten Hans Frode Kielland Asmyhr fra Fremskrittspartiet påpekte i sitt hovedinnlegg om landbrukspolitikken behovet for effektivisering både innenfor primærproduksjonen og innenfor næringens økonomiske organisasjoner. Videre nevnte representanten Øyvind Korsberg i sitt innlegg at Fremskrittspartiet vil slippe bonden fri – om han da ikke er fri allerede i dag. Samtidig foreslår Fremskrittspartiet enorme kutt i landbrukets inntekter fra 1. januar 2006, dvs. om ca. 25 dager. Fremskrittspartiet, som er det største og toneangivende opposisjonspartiet, må vi selvsagt ta på alvor, selv om de fremmer en ultraliberalistisk politikk.

Hva er konsekvensene av Fremskrittspartiets kutt om ca. 25 dager, den 1. januar, for arbeidsplassene i næringsmiddelindustrien, for arbeidsplassene i landbruket? Jo, den direkte og bokstavelige effekten av Fremskrittspartiets forslag vil være at vi slukker lysene i hus etter hus, i bygd etter bygd som er avhengig av landbruk og næringsmiddelindustri. Er det det Fremskrittspartiets velgere ønsker seg og ber om, når de i disse dagene tenner førjulstidens adventslys?

Representanten Hans Frode Kielland Asmyhr har dessverre rett i én vurdering: Det har forsvunnet flere tusen gårdbrukere fra næringen de siste årene, og inntektene har ikke økt for dem som har vært igjen i næringen. Det som er utfordringen, er at Fremskrittspartiets politikk vil forsterke denne utviklingen. Det vil bli både færre bønder og voldsomt mye lavere inntekter i næringen. Fremskrittspartiets mantra er at man må bli færre for å få det bedre. Men historien viser helt motsatt utvikling og resultat. Effektiviseringsgevinster og rasjonaliseringsgevinster har ikke blitt igjen i næringen de siste årene.

Vi fra Senterpartiet mener det er behov for omlegging av virkemidlene. Det er behov for en gjennomgang av hele jordbrukspolitikken for å ivareta Soria Moria-erklæringens ambisiøse formuleringer, fylt av samfunnsansvar, og ivareta distriktspolitiske målsettinger. Formålet med en slik gjennomgang må være å skape optimisme gjennom en annen inntektsutvikling i jordbruket. Det må lønne seg for landbruket – gjennom omstilling – å være dyktig, å tenke nytt og å utvikle drift og samfunn. Det må også reflekteres i jordbruksavtalesystemet framover. For å under-

støtte og sikre inntektsutviklingen kan det ikke være tvil om at næringen må beholde effektiviseringsgevinster og i tillegg må få en inntektsutvikling lik den andre grupper i samfunnet har. Det mener vi i Senterpartiet.

Til slutt vil jeg vise til forslag nr. 8, fra representanten Øyvind Korsberg på vegne av Fremskrittspartiet. Vi ber om at forslaget oversendes. Hvis det ikke kan oversendes, er vi nødt til å stemme mot dette forslaget.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [14:07:35]: Regjeringserklæringen har skapt optimisme i brede grupper, og i næringspolitikken skal de ulike bransjenes situasjon og særpreg legges mye større vekt på. Dette er et positivt og viktig signal for ikke minst de vareproduserende næringene, og hovedtyngden av de vareproduserende næringene ligger jo i distriktene. Bedrede inntektsmuligheter for dette næringslivet er sentralt og helt avgjørende for å skape optimisme, slik at ungdom kan etablere seg. Dette er en stor utfordring når vi kjenner dagens inntektsmuligheter i en rekke distriktsnæringer.

I valgkampen stod skogbruk og treforedling sentralt. Det var en stor utfordring da å bedre lønnsomheten i skogbruket og ikke minst i treforedlingsindustrien. Det er i dag få ungdommer som finner det økonomisk interessant å forvalte skog, og en rekke industribedrifter er i en økonomisk situasjon som er langt alvorligere enn det som har kommet fram i media. Vi er altså i en alvorlig situasjon, og mange stiller rett og slett spørsmålet: Er vi i en situasjon hvor Norge kan gå i retning av å bli en råvareprodusent istedenfor å foredle vårt tømmer? Vi må altså utvikle denne næringen, og de to berørte statsråder har et ansvar for å følge dette opp, se på både skogbruk og treforedlingsindustri og lage en handlingsplan ut fra den næringens særpreg og faktisk økonomiske situasjon.

På samme måte som i skogbruket er situasjonen for jordbruket og også for næringsmiddelindustrien slik at det er langt annet enn optimisme som preger store deler av bransjen. Derfor må de berørte statsråder sette inn et tilsvarende arbeid der. Og regjeringserklæringen gir mulighet for optimisme, den gir mulighet for å handle, slik at arbeidsplasser kan trygges.

For jordbruket er inntektsmulighetene nå så svake at rekrutteringen svikter, samtidig som det er et bredt flertall i befolkningen som ønsker en utvikling hvor ungdom kan finne det interessant å ta fatt. Derfor trengs det en ny kurs. Det kommende jordbruksoppgjøret blir sentralt for å sikre inntektsmulighetene. Som lederen av næringskomiteen sa, er det sentralt for jordbruksnæringen at den effektivitetsgevinst som næringen etter møysommelig arbeid greier å framskaffe, er en effektivitetsgevinst som må beholdes i næringen. I tillegg må næringen få en inntektsutvikling som er i tråd med andre gruppers inntektsutvikling. Bare derigjennom kan vi få en viss endring i lønnsomheten, slik at flere ønsker å ta fatt. Dette er helt sentralt i det kommende jordbruksoppgjøret og må kombineres med en bruk av midlene på en slik måte at enten ungdom velger å drive på heltid eller deltid, skal en finne inntekt for sitt arbeid, for det er den strukturen, det er den virkeligheten vi står i i Norge. Norge er et jordfattig land, som ikke innbyr

til stordrift og industrialisering, tvert imot en allsidighet, med mange inntektsben å stå på, hvor lønnsomheten i grasproduksjonen er det helt avgjørende sentrale for at vi skal sikre en utvikling som ikke minst ivaretar de økologiske krav som svært mange forbrukere ønsker.

Tor-Arne Strøm (A) [14:10:54]: Det er bra at vi nå har fått en rød-grønn regjering og en statsråd som er i ferd med å fylle opp den tomme verktøykassa som den forrige regjeringen, Bondevik II-regjeringen, etterlot seg.

Skal vi ha et oppegående næringsliv i hele landet, er det viktig å gi stabile, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser til næringslivet og føre en aktiv næringspolitikk hvor staten er engasjert i partnerskap med næringsliv og arbeidstakere.

Norge har mange fordeler, og vi har store muligheter til å utvikle norsk næringsliv hvis vi tar redskapene våre i bruk. Vi har kompetanse og særlige fortrinn, som marin sektor og maritim sektor, som energi og miljø og ikke minst som reiseliv. Statlig eierskap må sikre råderetten over våre felles naturressurser som sikrer inntekter til fellesskapet.

Den nye regjeringen vil ta vare på og videreutvikle industrien og samtidig bidra til å utvikle ny industriell virksomhet. Og det trenger vi. I budsjettet for 2006 er det satt av 172,5 mill. kr til bl.a. reiselivssatsing gjennom Innovasjon Norge. Dette er en økning på ca. 70 pst. i forhold til budsjettet for 2005. Dette vil ha stor betydning for bl.a. Distrikts-Norge.

For industrien og særlig den kraftforedlende industrien er rammebetingelsene på kraftområdet svært viktige. Rikelig tilgang på elektrisk kraft var en av hovedgrunnene til at de kraftforedlende bedriftene i sin tid ble etablert. Men tidene har forandret seg.

Det har over lengre perioder skjedd store forandringer i rammene for industriens krafttilgang. Energiloven fra begynnelsen av 1990-tallet endret det generelle kraftmarkedet, med priser som i større grad har reflektert kraftens reelle verdi. Norge og Norden var tidlig ute på dette området, og vi har bl.a. fått en nordisk kraftbørs. Nå løper myndighetsbaserte kraftavtaler ut. Dette skaper betydelige utfordringer for vår kraftforedlende industri. I motsetning til den forrige regjeringen vil vi bidra til å møte disse utfordringer. Vi vil arbeide aktivt for å finne ordninger som sikrer industrien kraft, og ingenting skal være uprøvd.

Norsk skipsfartsnæring har lange tradisjoner, og skipsfarten og den maritime næringen bidrar til viktige kompetansearbeidsplasser langs hele kysten. Vi vil gjennom gode og stabile rammevilkår bidra til å sikre arbeidsplasser og vekst i den maritime næringen. Et bidrag til dette er bl.a. utvidelsen av nettolønnsordningen for sjøfolk fra 1. juli 2006. Dette vil innebære en vesentlig styrking av rammevilkårene for sjøfolk om bord på konkurranseutsatte skip i NOR. Det er ikke tvil om at den rød-grønne regjeringen og statsråden har tatt grep for å få tilrettelagt for nye rammebetingelser for norsk industri.

Petter Løvik (H) [14:14:03]: Eit par kommentarar – først til representanten Oppebøen Hansen, som snakka

om kvinnene sitt inntog i arbeidslivet: Eg vil minne representanten om at kvinnene har vore ein viktig del av arbeidslivet sidan lenge før den perioden som Oppebøen Hansen snakka om. I store delar av landet har kvinnene vore dei som har bore både næringslivet og lokalsamfunna i mange tider – slik at i alle fall det er sagt.

Så til dei stadige forsøka frå regjeringspartia som osar av dårleg samvit, på å vekkeforklare at det her er reelle kutt når det gjeld støtte til hjelp til utvikling, omstilling og nyskaping i næringslivet frå partia i forhold til det budsjettet som var lagt fram frå Bondevik II-regjeringa. Det er fleire som har vore inne på at det her er skatteauke og dårlegare avskrivingsreglar. I det vi skal vedta i dag, er det òg ein kraftig reduksjon – sjølv om regjeringspartia prøver å framstille det som ein auke – i forhold til budsjettet til regjeringa Bondevik II når det gjeld støtte til næringsretta forskingsarbeid, utviklingsarbeid, reiseliv og alt det gode som regjeringspartia har framheva her framme frå talarstolen. Når representanten Dag Terje Andersen seier at det har vore sagt frå dei tidlegare regjeringspartia, spesielt Høgre, at staten ikkje kan byggje landet, så er det feil. Staten kan vere med og byggje landet og leggje til rette for næringsutvikling, og det gjer vi heilt klart i det forslaget vi har lagt fram.

Så kjem næringsministeren med den fantastiske påstanden at vi ikkje kan samanlikne fordi vårt forslag ikkje er vedteke. Nei, det er klart, det er jo det vi skal stemme over i dag, slik at å seie at ein ikkje kan samanlikne med det fordi det ikkje er vedteke, blir litt meiningslaust.

Så til poenget: Det eg bad om ordet for, var ei stemmeforklaring. Men lat meg aller først på vegner av Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre fremje det forslaget som ligg i innstillinga. Om dette skulle falle – eg anbefaler forslaget på det varmaste – vil Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre stø rammeområde 10, fiskeri, og rammeområde 11, jordbruk. Vi vil stemme imot rammeområde 9, næring, pluss den delen av modernisering som ligg her. Vi går òg imot forslaga nr. 2–7, frå Framstegspartiet, og vi vil, som komiteleiaren og gjorde, be om at forslag nr. 8, frå Framstegspartiet, blir gjort om til oversendingsforslag. Vi stør intensjonane i det, og vi har vore med på å auke løyvingane til dette formålet. Å be om vidare løyvingar no kan vi ikkje vere med på, for det vil vere utanfor ramme. Men intensjonane er dei aller beste, og skulle det vere nødvendig, håpar eg Regjeringa vil kome tilbake med det i revidert budsjett. Ei bøn frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre er igjen at forslag nr. 8 blir gjort om til oversendingsforslag.

Presidenten: Representanten Petter Løvik har tatt opp det forslaget han refererte til.

Ingebrigt S. Sørfonn (KrF) [14:17:28]: I sin iver etter å framheva den raud-grøne regjeringa sin fortreftelege eigenskap kom nok representanten Dag Terje Andersen i skade for å bruka nokon litt upresise formuleringar. Eg vil berre slå fast at gjennomsnittslikning for skogbruket kom på plass i revidert budsjett for 2005, og då levde Samarbeidsregjeringa framleis i beste velgåande.

Så brukte representanten Andersen ein del tid på å snakka om næringsnøytralitet, og eg er heilt einig i at næringsnøytralitet vil seia at ein ikkje satsar der ein er god, og der ein har moglegheiter. Det kunne nesten høyrast ut som om representanten skulda Samarbeidsregjeringa for å ha stått på for næringsnøytralitet. Men det som skjedde, var at både finansminister Foss og næringsminister Brende fleire gonger heilt tydeleg sa at vår regjering ikkje forfekta næringsnøytralitet – me hadde ein næringsvennleg politikk. Eg har leita litt – og det var vanskeleg – for å finna dokumentert næringsnøytralitet i eit stortingsdokument. Den einaste plassen eg kan finna det, er i St.meld. nr. 36 for 2000–2001, der Stoltenberg I-regjeringa m.a. skriv at næringsnøytralitet skal leggjast til grunn for verkemiddelapparatet i SND, som det heitte den gongen. Utover denne omfanninga av næringsnøytralitet frå Stoltenberg I-regjeringa kan eg ikkje finna dokumentert andre tilhengjarar av næringsnøytralitet.

Øyvind Korsberg (FrP) [14:19:31]: Det er representanten Åsa Elvik og representanten Ingvild Vaggen Malvik som får meg til å ta ordet på slutten av debatten. Det er riktig at vi kutter med 12 mill. kr i Fiskeridirektoratets budsjett, men det står også i merknadene at vi vil prioritere kontrollarbeider. Skal man styrke kontrollen i Barentshavet og andre havområder, styrker man det ikke med å ansette flere skriverbordsgeneraler. Det er faktisk generalene ute på sjøen og ute på fartøyene som må til for å styrke overvåkingen. Det har vi tatt høyde for i vårt alternative budsjett, og vi påplussert Kystvakten 110 mill. kr. Da hadde man fått flere fartøy ut for å drive effektiv kontroll.

Som det stod i Nordlys 2. desember, vil det bli 100 færre døgn til havs for Kystvakten, rett og slett fordi man ikke har midler, og det er de helikopterbærende fartøyene som får redusert seiling. Det er ikke å styrke kontrollen i disse områdene. Vi vurderer ikke dette som en utgift. Dette er rett og slett en investering for å ta vare på de økonomiske ressursene, og ikke minst de ressursene i havet som ikke bare er økonomiske, men som er miljøressurser.

Det var mye som kom fra representanten Vaggen Malvik. Hun viste til våre forslag når det gjelder gebyr, og en del av de andre forslagene vi har, men det må ses i sammenheng med helheten i budsjettet. Det forventer vi ikke at SV klarer å gjøre, men det er i alle fall det svaret jeg ønsker å gi tilbake.

Likeledes ble Fremskrittspartiets helsepolitikk kommentert. Det er en underlig dag å få et slikt spørsmål på. Helsepolitikken til Fremskrittspartiet skal vi komme tilbake til når vi har den debatten, men på dagen i dag har jeg ikke tenkt å bruke de store ordene på akkurat den biten.

Så til representanten Lars Peder Brekk, som var inne på det vi gjør mot norske bønder. Jeg er helt enig, vi slipper de norske bøndene fri. På mange områder har vi ført en aktiv og god politikk for norske bønder – bare ta rovdyrpolitikken, der Senterpartiet stod sammen med Fremskrittspartiet, og politikken når det gjelder vern, der Senterpartiet og Fremskrittspartiet står sammen. Vi har

også fremmet forslag om at bøndene må få lov å bruke mer av sin utmark til forskjellige formål, bl.a. i forhold til kraftproduksjon. Men der har jo Regjeringen effektivt satt foten ned for å unngå en slik god politikk.

Når det gjelder forslaget, kommer Fremskrittspartiet til å opprettholde det.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [11:37:46]: Det har i denne debatten kommet mange rare påstander om Fremskrittspartiets landbrukspolitikk som vi må tilbakevise.

Det er grunn til å utfordre Stortinget på følgende: Hvilken politikk er det som har ført til den massive fraflyttingen vi ser? Hvilken politikk er det som fører til at tusenvis av bønder forlater sitt yrke hvert år? Hvilken politikk er det som fører til at det gror igjen, som mange sier? Hvilken politikk er det som fører til at tusenvis av gårdsbruk blir nedlagt? Hvilken politikk er det som fører til at inntektene er lave? Og hvilken politikk er det som fører til at det er alt annet enn optimisme i landbruket, som representanten Per Olaf Lundteigen sa i sitt innlegg?

På dette er det kun ett svar, og det er at dette er et resultat av den politikken som Senterpartiet og Lars Peder Brekk står og har stått for i en årrekke. Jeg tror heller ikke at den nye regjeringen kan love bøndene noen særlig økning i landbruksavtalen. Vi er ærlige overfor den norske bonden. Vi tar den norske bonden på alvor, og vi tør å fortelle den norske bonden det et flertall egentlig mener. Vi tør å si det alle ser kommer til å skje. I tillegg tør vi å stille krav til alle som skal motta offentlige overføringer, og vi er av den oppfatning at offentlig støtte må ha en klar målretting. Derfor er det helt feil at det er Senterpartiet, Bondelaget og Lars Peder Brekk som har monopol på å mene hva som er en riktig landbrukspolitikk. Til det er den nåværende landbrukspolitikken for feilslått – det burde være klart.

Hvorfor er ikke Senterpartiet mer enig med Fremskrittspartiet når det gjelder ja til eiendomsretten, mer frihet for bonden, redusert skjemavelde og byråkrati for bonden, mer verdiskaping igjen hos bonden, nei til vern, la det lokale samfunnet ivareta sine eiendommer på en god måte og en aktiv rovdyrpolitikk på lokalsamfunnets premisser?

Statsråd Odd Eriksen [11:40:46]: Jeg er glad for at næringslivets rammebetingelser er blitt såpass mye fokusert på i denne debatten.

At vi har en flertallsregjering, er på mange måter i seg selv et solid bidrag til forutsigbarhet for næringslivet. Vi har altså en regjering som har et klart definert parlamentarisk grunnlag i salen, i motsetning til den forrige regjeringen, som hadde et uklart og uavklart parlamentarisk grunnlag, og som måtte forholde seg til et politisk uforutsigbart fremskrittsparti.

Gode rammebetingelser for næringslivet er så mangt. Tromsøs ordfører viste for noen uker siden til en undersøkelse blant byens næringslivsledere om hva som var vik-

tigst, ikke hva som var de fem viktigste tiltakene for næringslivet, ikke de tre viktigste tiltakene, men det viktigste. Svaret var ikke overraskende for meg og denne regjeringen – det var barnehager. Det var ikke skatter, og det var ikke avgifter. Det var barnehager som var det viktigste.

Representanten Løvik var litt inne på den økte satsingen på forskning når det gjelder nordsoneutvikling. Mitt budskap om at det forslag som Bondevik II fremmet, ikke var vedtatt i salen, er riktig. Det ble jo ikke vedtatt. Man måtte ha forholdt seg til et fremskrittsparti som har en helt annen balanse enn da Bondevik II-regjeringen la fram sitt. Man måtte ha funnet flertall for de forslagene innenfor en balanse som regjeringen Bondevik hadde definert. Det var utfordringen.

Jeg er glad for at vi har en regjering som tar utfordringene og ser mulighetene. Jeg husker tilbake til da arbeidstiden ble redusert fra 42,5 timers uke til 40 timers uke. Jeg var aktiv i næringslivet – ute på «gølv» i industrien. Det var de samme argumentene som da ble framført, som i dag framføres av dem som er motstandere av forsøk med 6-timersdagen. Det var de samme miljøene motargumentene kom fra. Vi har faktisk utviklet et næringsliv vi kan være stolte av, som har høy konkurransekraft, og som har høy kompetanse. Derfor igjen: Jeg er glad for at vi har en regjering og en fornyingsminister som er modig og tar utfordringene og ser mulighetene.

Vi er godt i gang med en rekke tiltak for å sikre og bedre næringslivets rammebetingelser. Vi har utviklet en designpakke som er viktig for næringslivet, og som er viktig for det konkurranseutsatte næringslivet, ikke minst. Vi er i ferd med å få på plass og jobbe fram et industrikraftregime i nær dialog med ESA, innenfor rammen av en EØS-avtale. En rekke enkelttiltak vil i sum bedre næringslivets rammebetingelser og konkurransekraft på en god måte i tiden framover. Vi skal styre i minst fire år, og vi har et klart definert parlamentarisk grunnlag i salen.

Steinar Gullvåg (A) [11:44:18]: Denne debatten har vist at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre henger fast i sin næringsnøytralitet. Selv Fremskrittspartiet ønsker en langt mer målrettet næringslivssatsing enn det de tre partiene går inn for. Dette illustreres bl.a. med Høyres, Kristelig Folkepartis og Venstres motstand mot nettolønnsordningen og deres iver etter å bli kvitt et så målrettet tiltak i næringspolitikken. De henger også fast i en tilstivnet konkurransepolitikk, nærmest i liberalismens ånd, medregnet en aldeles håpløs politikk for offentlige anskaffelser. Alle vi som på et eller annet tidspunkt har hatt befattning med regelverket for offentlige anskaffelser, vet at det er tvingende nødvendig å få gjort noe med det – gjøre det mindre komplisert og få en skikkelig forenkling av dette regelverket slik at det kan bli håndtert i etatene, for ikke å si i norske kommuner.

Det hører med i dette bildet at høyrepartiene også gir utløp for sin tradisjonelle statsskredd, med tilhørende ut salg av statlig eierskap. Motstykket til dette er selvfølge-

lig et aktivt statlig eierskap, og vi får håpe at de etter hvert vil overvinne sin statsfrykt når de kommer til å se resultatene av en ny statlig eierskapspolitikk.

Må jeg også få lov til å minne om transportpolitikkenes nære slektskap med næringspolitikken. Vi har gjennom høringer i komiteen fått vite hvor stor betydning sekundærveinettet har for havbruksnæringen og havbruksnæringens muligheter til å transportere produktene fram til hovedveinett, respektive flyplasser.

Jeg nevner dette fordi vi også vet at trafikkproblemene i Oslo-området i seg selv koster næringslivet hundrevis av millioner kroner hvert eneste år – dette som en opptakt til morgendagens kommunikasjonsdebatt.

Presidenten: Petter Løvik har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Petter Løvik (H) [14:32:32]: Påstandar blir ikkje meir sanne av at dei blir gjentekne fleire gonger. Hørde Steinar Gullvåg kva representanten Sørfohn sa tidlegare: Den einaste regjeringa som nokon gong har brukt og gått inn for næringsnøytralitet, er den førre regjeringa Stoltenberg – slik at det også er avklara.

Så til nettolønsordninga: Eg vil minne om at Bondevik II-regjeringa la inn tre gonger meir enn den førre Stoltenberg-regjeringa. Den forandringa som no blir gjort, vil gagne ein del grupper, andre vil få ulemper. Blant anna vil sertifikatpliktige folk i NIS-registeret kome dårlegare ut. Her er det ein del vinnarar, og her er det ein del taparar. Vi vil sjølv sagt sjå på denne ordninga.

Og så nyttar det ikkje å snakke seg bort frå det som er realiteten her. Det er ikkje her snakk om statsskrek, men sanninga er at den nye regjeringa kuttar den næringssettinga som regjeringa Bondevik II la opp til, på fleire viktige område. Sjølv om 20 her har sagt at dette ikkje er sant, så er det faktisk sant.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Vi skal votere i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram åtte forslag. Det er
– forslag nr. 1, fra Petter Løvik på vegne av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

– forslagene nr. 2–8, fra Øyvind Korsberg på vegne av Fremskrittspartiet

Forslagene nr. 1–7 er inntatt i innstillingen, mens forslag nr. 8 er omdelt på representantenes plasser i salen.

Presidenten tar først opp forslagene utenfor rammeområdene.

Det voteres over forslagene nr. 2–8, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme sak om Norges forhold til den europeiske patentkonvensjonen snarest.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre nettolønnsordning for Hurtigruten.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre etableringen av Bioforsk AS ved at de tre instituttene Jordforsk, NORSØK og Planteforsk slås sammen innen 1. juli 2006.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å fremme pålegg overfor reindriftsnæringen, slik at antall rein kommer ned på et bærekraftig nivå.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om en ordning med omsettelige produksjonskvoter for kumelk som ikke begrenses til kommune, fylke eller region, men gjøres landsomfattende.»

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om oppheving av lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven).»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for nødvendige økonomiske ressurser for å stoppe uregulert fiske.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 88 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 14.42.30)

Presidenten: Vi skal så votere over innstillingens forslag til vedtak under rammeområdene 9, 10 og 11, med tilhørende mindretallsforslag, og vi starter med rammeområde 9.

Før vi går til votering over innstillingens forslag til vedtak under rammeområde 9, vil det bli votert over forslag nr. 1, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, til dette rammeområde. Forslaget lyder:

**«Rammeområde 9
(Næring)**

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)		
	1	Driftsutgifter	139 075 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	23 225 000	
	23	Forenklingstiltak, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	17 900 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 700 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)		
	1	Driftsutgifter	182 700 000	
902		Justervesenet (jf. kap. 3902)		
	1	Driftsutgifter	69 160 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 800 000	
903		Norsk Akkreditering (jf. kap. 3903)		
	1	Driftsutgifter	19 450 000	
904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 3904)		
	1	Driftsutgifter	202 650 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	33 100 000	
905		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3905)		
	1	Driftsutgifter	113 370 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	37 200 000	
906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (jf. kap. 3906)		
	1	Driftsutgifter	10 700 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	5 600 000	
907		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3907)		
	1	Driftsutgifter	228 950 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 200 000	
	22	Flytteutgifter, <i>kan overføres</i>	46 600 000	
908		Skipsregistrene (jf. kap. 3908)		
	1	Driftsutgifter	9 600 000	
909		Refusjonsordning for sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 060 000 000	
912		Bedriftsrettet informasjonsformidling		
	70	Tilskudd	19 700 000	
913		Standardisering		
	70	Tilskudd	24 800 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	29 600 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	87 700 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	158 800 000	
	72	Nasjonale følgemidler	49 700 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	26 500 000	
929		Norsk Designråd		
	70	Tilskudd	25 000 000	
934		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	35 000 000	
937		Reiselivstiltak		
	71	Tilskudd til Svalbard Reiseliv AS	2 000 000	
938		Omstillingstiltak		
	71	Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 500 000	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	13 000 000	
1550		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	76 493 000	
	22	Flyttekostnader, <i>kan overføres</i>	12 564 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	3 500 000	
2421		Innovasjon Norge (jf. kap. 5325 og 5625)		
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	129 500 000	
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000 000	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	375 300 000	
	71	Internasjonalisering, profilering og innovasjon – programmer, <i>kan overføres</i>	398 500 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	319 600 000	
	74	Tilskudd til dekning av tap på eldre lån og garantier	4 200 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 400 000	
	79	Maritim utvikling, <i>kan overføres</i>	35 000 000	
		Totale utgifter		4 104 837 000
I n n t e k t e r				
3900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900)		
	2	Ymse inntekter	20 000	
3901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 901)		
	1	Patentavgifter	120 000 000	
	2	Varemerkeavgifter	45 000 000	
	3	Mønsteravgifter	3 200 000	
	4	Forskjellige avgifter	3 000 000	
	5	Inntekt av informasjonstjenester	7 300 000	
	6	Diverse inntekter	100 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3902		Justervesenet (jf. kap. 902)		
	1	Justergebyrer	41 400 000	
	3	Kontroll- og godkjenningsgebyr	8 030 000	
	4	Oppdragsinntekter	1 800 000	
3903		Norsk Akkreditering (jf. kap. 903)		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	16 200 000	
3904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904)		
	1	Gebyrinntekter	396 700 000	
	2	Oppdragsinntekter og andre inntekter	14 800 000	
	3	Inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	100 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 905)		
	1	Oppdragsinntekter	12 300 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	24 900 000	
3906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (jf. kap. 906)		
	1	Produksjonsavgifter mv.	1 000 000	
3907		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 907)		
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	102 400 000	
	2	Maritime personellsertifikater	8 300 000	
	3	Diverse inntekter	100 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	41 000 000	
	5	Inntekter av velferdstiltak	3 400 000	
3908		Skipsregistrene (jf. kap. 908)		
	1	Gebyrer NOR	8 350 000	
	2	Gebyrer NIS	5 100 000	
3939		Støtte til skipsbygging		
	52	Tilbakeføring fra fond for en begrenset ordning for støtte ved skipskontrakter	90 000 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning (jf. kap. 5609)		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	118 600 000	
4550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 1550)		
	2	Ymse inntekter	186 000	
5325		Innovasjon Norge (jf. kap. 2421 og 5625)		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000	
	70	Låne- og garantiprovisjoner	48 400 000	
5609		Renter fra selskaper under NHDs forvaltning (jf. kap. 3961)		
	81	Renter, Statkraft SF	27 800 000	
		Totale inntekter		1 154 486 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 2
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 1, 2 og 6
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 907 post 1	kap. 3907 post 3
kap. 907 post 21	kap. 3907 post 5
kap. 907 post 22	kap. 3907 post 3

III

Tap på garantier

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 uten bevilgning kan utgiftsføre fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverniltak til NOAH Holding AS under kap. 945 NOAH Holding AS post 70 Dekning av garantiansvar for miljøvernlån.

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap post 21 Spesielle driftsutgifter til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

V

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan utgiftsføre utbetalinger knyttet til utførte pålagte miljøiltak etter virksomheten i Raufoss ASA innenfor gitt garantiramme på 50 mill. kroner uten bevilgning under kap. 960 Raufoss ASA post 71 Refusjon for miljøiltak.

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100,0 mill. kroner

2. gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av fremtidig underskudd på avregningskontoen for eksisterende eksportkredittordning, den såkalte 108-ordningen. Fullmakten gjelder for samlede fremtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån frem til 31. desember 2006. Fullmakten har som forutsetning at:

- a) Eksportfinans ASA frem til 31. desember 2006 kan gi tilsagn om lån ved eksport av kapitalvarer og skip til de gunstigste rentevilkår og kredittider som OECD (Arrangement on Officially Supported Export Credits) tillater.
- b) de enkelte innlåne til Eksportfinans ASA under ordningen må godkjennes av Nærings- og handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger o.l. utover gitt bevilgning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter.

VIII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 250 mill. kroner.

IX

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 60 000 000 spesielle trekkrettigheter (SDR) overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 000 mill. kroner.

X

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende risikolån innenfor en ramme på inntil 100 mill. kroner.

XI

Tiltredelsesfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan tiltre deltakelse i «Eurekas Art. 169 initiativ for forskningsutførende SMBer» innenfor en kostnadsramme på 2 mill. euro pr. år for perioden 2007-2013.

XII

Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.»

Presidenten antar at Fremskrittspartiet ønsker å stemme imot både mindretallsforslag og innstillingens forslag til vedtak under alle rammeområdene. – Det bekreftes.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 82 mot 28 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 14.43.34)

Presidenten: Det voteres så over innstillingens forslag til vedtak under rammeområde 9.

Komiteen hadde innstilt:

A. Rammeområde 9 (Næring)

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 3900)		
	1	Driftsutgifter	139 075 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	23 225 000	
	23	Forenklingstiltak, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	17 900 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 700 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)		
	1	Driftsutgifter	182 700 000	
902		Justervesenet (jf. kap. 3902)		
	1	Driftsutgifter	69 160 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 800 000	
903		Norsk Akkreditering (jf. kap. 3903)		
	1	Driftsutgifter	19 450 000	
904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 3904)		
	1	Driftsutgifter	202 650 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	33 100 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
905		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3905)		
	1	Driftsutgifter	113 370 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	37 200 000	
906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (jf. kap. 3906)		
	1	Driftsutgifter	10 700 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	5 600 000	
907		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 3907)		
	1	Driftsutgifter	228 950 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 200 000	
	22	Flytteutgifter, <i>kan overføres</i>	46 600 000	
908		Skipsregistrene (jf. kap. 3908)		
	1	Driftsutgifter	9 600 000	
909		Refusjonsordning for sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 225 000 000	
912		Bedriftsrettet informasjonsformidling		
	70	Tilskudd	19 700 000	
913		Standardisering		
	70	Tilskudd	24 800 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	29 600 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	87 700 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	143 800 000	
	72	Nasjonale følgemidler	49 700 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	26 500 000	
929		Norsk Designråd		
	70	Tilskudd	25 000 000	
934		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
	73	Støtte ved kapitalvareeksport	35 000 000	
937		Reiselivstiltak		
	71	Tilskudd til Svalbard Reiseliv AS	2 000 000	
938		Omstillingstiltak		
	71	Omstillingstilskudd til Sør-Varanger, <i>kan overføres</i>	10 500 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	11 500 000	
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	13 000 000	
1550		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	76 493 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	22	Flyttekostnader, <i>kan overføres</i>	12 564 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	3 500 000	
2421		Innovasjon Norge (jf. kap. 5325 og 5625)		
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	129 500 000	
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	10 000 000	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	375 300 000	
	71	Internasjonalisering, profilering og innovasjon – programmer, <i>kan overføres</i>	338 500 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> ..	244 600 000	
	74	Tilskudd til dekning av tap på eldre lån og garantier	4 200 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 400 000	
	79	Maritim utvikling, <i>kan overføres</i>	20 000 000	
		Totale utgifter		4 104 837 000
I n n t e k t e r				
3900		Nærings- og handelsdepartementet (jf. kap. 900)		
	2	Ymse inntekter	20 000	
3901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 901)		
	1	Patentavgifter	120 000 000	
	2	Varemerkeavgifter	45 000 000	
	3	Mønsteravgifter	3 200 000	
	4	Forskjellige avgifter	3 000 000	
	5	Inntekt av informasjonstjenester	7 300 000	
	6	Diverse inntekter	100 000	
3902		Justervesenet (jf. kap. 902)		
	1	Justergebyrer	41 400 000	
	3	Kontroll- og godkjenningsgebyr	8 030 000	
	4	Oppdragsinntekter	1 800 000	
3903		Norsk Akkreditering (jf. kap. 903)		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	16 200 000	
3904		Brønnøysundregistrene (jf. kap. 904)		
	1	Gebyrinntekter	396 700 000	
	2	Oppdragsinntekter og andre inntekter	14 800 000	
	3	Inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen .	100 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 905)		
	1	Oppdragsinntekter	12 300 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	24 900 000	
3906		Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (jf. kap. 906)		
	1	Produksjonsavgifter mv.	1 000 000	
3907		Sjøfartsdirektoratet (jf. kap. 907)		
	1	Gebyrer for skip og offshoreinstallasjoner i NOR	102 400 000	
	2	Maritime personellsertifikater	8 300 000	
	3	Diverse inntekter	100 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	41 000 000	
	5	Inntekter av velferdstiltak	3 400 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3908		Skipsregistrene (jf. kap. 908)		
	1	Gebyrer NOR	8 350 000	
	2	Gebyrer NIS	5 100 000	
3939		Støtte til skipsbygging		
	52	Tilbakeføring fra fond for en begrenset ordning for støtte ved skipskontrakter	90 000 000	
3961		Selskaper under NHDs forvaltning (jf. kap. 5609)		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	118 600 000	
4550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 1550)		
	2	Ymse inntekter	186 000	
5325		Innovasjon Norge (jf. kap. 2421 og 5625)		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjons ordning	5 000 000	
	70	Låne- og garantiprovisjoner	48 400 000	
5609		Renter fra selskaper under NHDs forvaltning (jf. kap. 3961)		
	81	Renter, Statkraft SF	27 800 000	
		Totale inntekter		1 154 486 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 2
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 901 post 1	kap. 3901 postene 1, 2 og 6
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 907 post 1	kap. 3907 post 3
kap. 907 post 21	kap. 3907 post 5
kap. 907 post 22	kap. 3907 post 3

III

Tap på garantier

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 uten bevilgning kan utgiftsføre fastslåtte tap på garantier for lån til miljøverntiltak til NOAH Holding AS under kap. 945 NOAH Holding AS, post 70 Dekning av garantiansvar for miljøvernlån.

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap post 21 Spesielle driftsut-

gifter til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

V

Fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan utgiftsføre utbetalinger knyttet til utførte pålagte miljøtiltak etter virksomheten i Raufoss ASA innenfor gitt garantiramme på 50 mill. kroner uten bevilgning under kap. 960 Raufoss ASA post 71 Refusjon for miljøtiltak.

VI *Tilsagnsfullmakter*

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100,0 mill. kroner

2. gi Eksportfinans ASA tilsagn om statlig dekning av fremtidig underskudd på avregningskontoen for eksisterende eksportkredittordning, den såkalte 108-ordningen. Fullmakten gjelder for samlede fremtidige underskudd som oppstår som følge av tilsagn om lån frem til 31. desember 2006. Fullmakten har som forutsetning at:
 - a) Eksportfinans ASA frem til 31. desember 2006 kan gi tilsagn om lån ved eksport av kapitalvarer og skip til de gunstigste rentevilkår og kredittider som OECD (Arrangement on Officially Supported Export Credits) tillater.
 - b) de enkelte innlånene til Eksportfinans ASA under ordningen må godkjennes av Nærings- og handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet kan for øvrig utarbeide nærmere retningslinjer for ordningen.

2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 1 000 mill. kroner.

X *Utlånsfullmakt*

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende risikolån innenfor en ramme på inntil 100 mill. kroner.

XI *Tiltredelsesfullmakt*

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan tiltre deltakelse i «Eurekas Art. 169 initiativ for forskningsutførende SMBer» innenfor en kostnadsramme på 2 mill. euro pr. år for perioden 2007-2013.

XII *Fullmakter vedrørende Norsk Romsenter*

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi Norsk Romsenter fullmakt til å:

1. selge andeler i selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler, og kjøpe andeler i nye selskaper.
2. benytte utbytte fra selskaper hvor institusjonen forvalter eierandeler og inntekter fra salg av andeler i slike selskaper til romrelatert virksomhet, herunder kjøp av andeler i nye selskaper.

Presidenten: Her er det varslet at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil stemme imot innstillingen – og Fremskrittspartiet, som tidligere opplyst.

VII

Fullmakt til å inngå forpliktelser utover gitt bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger o.l. utover gitt bevilgning under kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter.

VIII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 250 mill. kroner.

IX

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 60 000 000 spesielle trekkrettheter (SDR) overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 59 mot 51 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.44.10)

Presidenten: Vi er så kommet til rammeområde 10. Til dette rammeområdet foreligger det også et avvikende forslag, nr. 1, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre. Forslaget lyder:

**«Rammeområde 10
(Fiskeri)**

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1000		Fiskeri- og kystdepartementet (jf. kap. 4000)		
	1	Driftsutgifter	86 705 000	
	70	Tilskudd diverse formål, <i>kan overføres</i>	500 000	
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	7 140 000	
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)		
	1	Driftsutgifter	271 672 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 630 000	
1050		Diverse fiskeriformål (jf. kap. 4050)		
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
	76	Tilskudd til strukturtiltak for kapasitetstilpasning, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	78	DNA-register for vågehval, <i>kan overføres</i>	650 000	
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 400 000	
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
	73	Rentestøtte stønadslån	25 000	
	75	Marint innovasjonsprogram, <i>kan overføres</i>	45 000 000	
		Totale utgifter		483 862 000
I n n t e k t e r				
4000		Fiskeri- og kystdepartementet (jf. kap. 1000)		
	1	Refusjoner	10 000	
4030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030)		
	1	Oppdragsinntekter	10 000	
	2	Salg av registre, diverse tjenester	85 000	
	4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000	
	5	Gebyr kjøperregistrering	455 000	
	6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	690 000	
	8	Gebyr havbruk	19 515 000	
	9	Gebyr Merkeregisteret	20 280 000	
	12	Gebyr ervervstillatelse	2 950 000	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	40 000 000	
	14	Refusjoner	10 000	
	20	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr i fiskeflåten	10 000	
	21	Kontrollavgift fiskeflåten	20 640 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 000 000	
4050		Diverse fiskeriformål (jf. kap. 1050)		
	1	Strukturavgift for kapasitetstilpasning i fiskeflåten	5 000 000	
		Totale inntekter		113 665 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22
kap. 1050 post 76	kap. 4050 post 1

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1050		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til strukturiltak for kapasitetstilpasning	6 mill. kroner

IV

Strukturavgift

Stortinget samtykker i at strukturavgiften på førstehåndsomsetning av fisk i 2006 settes til 0,05 pst. av førstehåndsverdi av landet fisk i 2006.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 82 mot 28 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 14.44.45)

Presidenten: Det voteres så over innstillingens forslag til vedtak under rammeområde 10.

Komiteen hadde innstilt:

**B. Rammeområde 10
(Fiskeri)**

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1000		Fiskeri- og kystdepartementet (jf. kap. 4000)		
	1	Driftsutgifter	91 705 000	
	70	Tilskudd diverse formål, <i>kan overføres</i>	500 000	
	71	Tilskudd til kystkultur, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
1001		Deltakelse i internasjonale organisasjoner		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i>	7 140 000	
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030)		
	1	Driftsutgifter	271 672 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 630 000	
1050		Diverse fiskeriformål (jf. kap. 4050)		
	71	Sosiale tiltak, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 140 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	50 000 000	
	76	Tilskudd til strukturiltak for kapasitetstilpasning, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	78	DNA-register for vågehval, <i>kan overføres</i>	650 000	
	79	Informasjon ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 400 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
2415		Innovasjon Norge, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak		
	73	Rentestøtte stønadslån	25 000	
	75	Marint innovasjonsprogram, <i>kan overføres</i>	40 000 000	
		Totale utgifter		483 862 000
I n n t e k t e r				
4000		Fiskeri- og kystdepartementet (jf. kap. 1000)		
	1	Refusjoner	10 000	
4030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030)		
	1	Oppdragsinntekter	10 000	
	2	Salg av registre, diverse tjenester	85 000	
	4	Fangstinntekter overvåkingsprogrammet	10 000	
	5	Gebyr kjøperregistrering	455 000	
	6	Tvangsmulkt oppdrettsvirksomhet	690 000	
	8	Gebyr havbruk	19 515 000	
	9	Gebyr Merkeregisteret	20 280 000	
	12	Gebyr ervervstillatelse	2 950 000	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	40 000 000	
	14	Refusjoner	10 000	
	20	Tvangsmulkt og overtredelsesgebyr i fiskeflåten	10 000	
	21	Kontrollavgift fiskeflåten	20 640 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 000 000	
4050		Diverse fiskeriformål (jf. kap. 1050)		
	1	Strukturavgift for kapasitetstilpasning i fiskeflåten	5 000 000	
		Totale inntekter		113 665 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1030 post 21	kap. 4030 post 22
kap. 1050 post 76	kap. 4050 post 1

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1050		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til strukturtiltak for kapasitetstilpasning	6 mill. kroner

IV

Strukturavgift

Stortinget samtykker i at strukturavgiften på førstehåndsomsetning av fisk i 2006 settes til 0,05 pst. av førstehåndsverdi av landet fisk i 2006.

Presidenten: Her er det varslet at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre nå vil støtte innstillingen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 85 mot 23 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 14.45.14)

Presidenten: Vi er så kommet til rammeområde 11.

Komiteen hadde innstilt:

C. Rammeområde 11 (Landbruk)

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r				
1100		Landbruks- og matdepartementet (jf. kap. 4100)		
	1	Driftsutgifter	113 327 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	3 202 000	
	50	Store utstyrskjøp og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	228 000	
	70	Tilskudd til driften av Staur gård	200 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet (jf. kap. 4112)		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	71 010 000	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Planteforsk	50 725 000	
	52	Støtte til fagsentrene, Planteforsk	17 421 000	
1115		Mattilsynet (jf. kap. 4115)		
	1	Driftsutgifter	1 053 158 000	
	70	Tilskudd til veterinær beredskap	79 880 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	17 647 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	2 000 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	14 615 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	17 916 000	
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	1	Driftsutgifter	3 000 000	
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	21 888 000	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap i skogbruket	11 914 000	
1143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 4143)		
	1	Driftsutgifter	153 609 000	
	70	Tilskudd til beredskap i kornsektoren, <i>kan overføres</i>	371 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	71	Tilskudd til små slakteri, <i>kan overføres</i>	2 875 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. ved tiltak mot dyre- og plantesykdommer, <i>overslagsbevilgning</i>	40 354 000	
	74	Tilskudd til prosjekt innen planteforedling og oppformering, <i>kan overføres</i>	12 628 000	
1144		Ressursforvaltning og miljøtiltak i landbruket		
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i>	7 547 000	
1146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 4146)		
	1	Driftsutgifter	81 835 000	
1147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 4147)		
	1	Driftsutgifter	37 719 000	
	45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 293 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	680 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	11 870 000	
1148		Naturskade – erstatninger og sikring		
	70	Tilskudd til sikringstiltak m.m., <i>kan overføres</i>	23 348 000	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	70 000 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket		
	50	Tilskudd til Landbrukets Utviklingsfond (LUF)	326 488 000	
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 271 000	
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	37 500 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)		
	50	Fondsavsetninger	411 590 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	215 500 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 022 800 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	6 581 685 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	222 970 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 591 354 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	34 300 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	5 900 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	50 500 000	
	79	Velferdsordninger	1 800 000	
1161		Statskog SF – forvaltningsdrift		
	70	Tilskudd til forvaltningsdrift	17 703 000	
	75	Oppsyn i statsallmenninger	7 151 000	
		Totale utgifter		13 456 074 000
I n n t e k t e r				
4100		Landbruks- og matdepartementet (jf. kap. 1100)		
	1	Refusjoner m.m.	443 000	
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet (jf. kap. 1112)		
	30	Husleie, Bioforsk	18 061 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
4115		Mattilsynet (jf. kap. 1115)		
	1	Gebyr og avgifter	686 887 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	1 018 000	
4143		Statens landbruksforvaltning (jf. kap. 1143)		
	1	Driftsinntekter m.m.	30 152 000	
4146		Norsk institutt for jord- og skogkartlegging (jf. kap. 1146)		
	2	Driftsinntekter	29 558 000	
4147		Reindriftsforvaltningen (jf. kap. 1147)		
	1	Refusjoner m.m.	31 000	
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 1150)		
	80	Markedsordningen for korn	145 000 000	
		Totale inntekter		911 150 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2006 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1143 post 1	kap. 4143 post 1
kap. 1146 post 1	kap. 4146 post 2
kap. 1147 post 1	kap. 4147 post 1

2. overskride kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold med et beløp som tilsvarende merinntektene fra salg av eiendom. Ubrukte merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2006 kan overskride bevilgningen under kap. 1147 Reindriftsforvaltningen post 1 Driftsutgifter med inntil 0,5 mill. kroner i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskadeerstatninger og sikring	
	70	Tilskudd til sikringstiltak m.m.	2 mill. kroner
	71	Naturskade, erstatninger	21 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2006 kan selge innkjøpt og opprinnelig statseiendom for inntil 5 mill. kroner.

VI

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at forvaltningsorganet Bioforsk gis unntak fra bevilgningsreglementet § 3 fjerde ledd fra 1. januar 2006.

VII

Avgifter på matproduksjon (kap. 4115)

a) Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2006 kan oppkreve matproduksjonavgifter begrenset oppad til følgende satser:

1. Avgift på norskprodusert kjøtt med en sats på kr 0,48 pr. kg.
2. Avgifter på andre norskproduserte animalia med en sats på 1,86 pst.
3. Avgifter på norskproduserte vegetabilier med en sats på 0,75 pst.
4. Avgift på fisk landet fra EØS-fartøy med en sats på kr 13,40 pr. mottatt tonn råstoff.
5. Avgift på fisk landet fra tredjelandsfartøy med en sats på kr 13,40 pr. mottatt tonn.
6. Avgift på fisk tatt om bord på norsk fabrikkfartøy eller omlastet til utenlandsk fartøy med en sats på kr 13,40 pr. mottatt tonn.
7. Avgift på produksjon av oppdrettsfisk med en sats på kr 13,40 pr. mottatt tonn fisk til slakting.
8. Avgift på importerte fisk og fiskevarer med en sats på kr 13,40 pr. tonn.
9. Avgift på importerte råvarer, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 1,21 pst.

10. Avgift på importerte ferdigvarer og halvfabrikata, unntatt fisk og fiskevarer, med en sats på 0,75 pst.
- b) Avgiftene skal dekke kostnader ved tilsyn og kontroll. Avgiftene oppkreves i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 21, lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30a, lov 4. desember 1992 nr. 130 om husdyravl § 6a og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell § 37a.

Presidenten: Her har presidenten forstått det slik at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre støtter innstillingen, mens Fremskrittspartiet går imot også her.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble bifalt med 86 mot 24 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 14.45.52)

S a k n r . 2

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 14.47.
